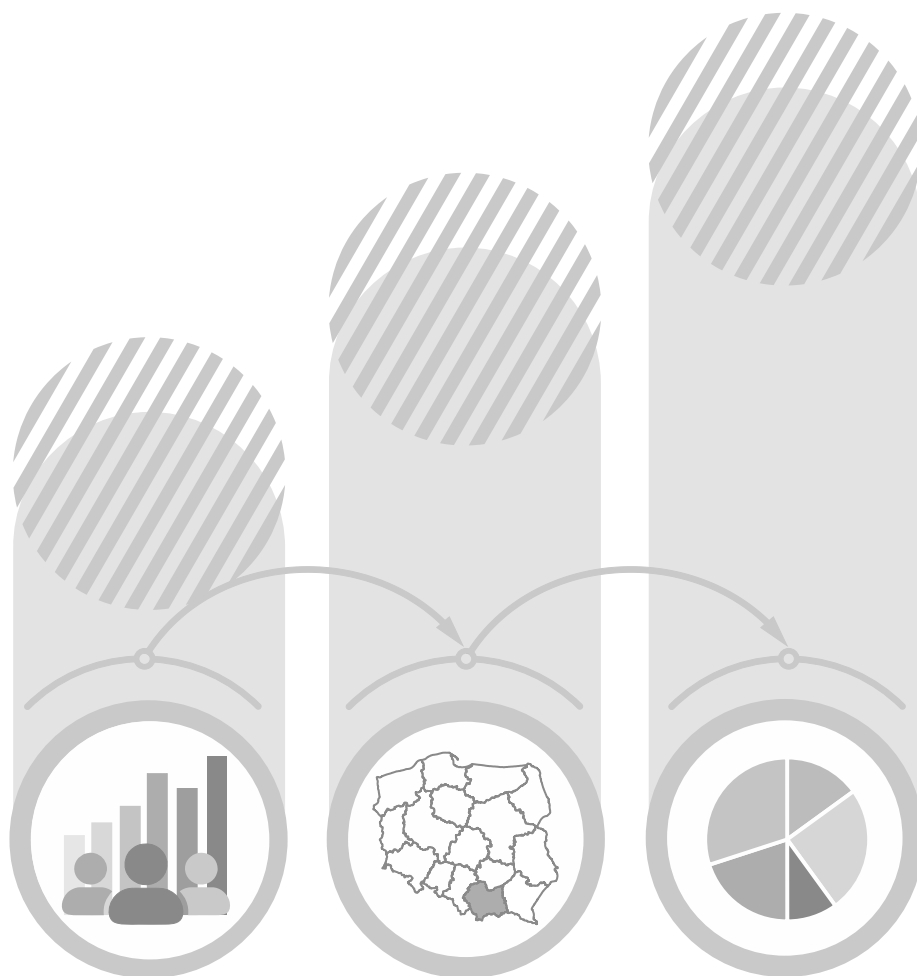

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego w 2018 r.

Report on the socio-economic situation of małopolskie voivodship in 2018

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego w 2018 r.

Report on the socio-economic situation of małopolskie voivodship in 2018

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Krakowie, Dział Opracowań Regionalnych

Statistical Office in Kraków, Regional Studies Division

Zespół autorski

Editorial team

Paulina Babiarz, Anna Dziedzic, Marta Kłósek, Marcin Łacic, Agata Łój, Karolina Rudnik, Aneta Stachańczyk, Klaudia Truchan, Jadwiga Tutaj

Kierujący

Supervisor

Agnieszka Szlubowska

Prace redakcyjne

Editorial work

Marcin Łacic, Małgorzata Piwowarczyk

Tłumaczenie

Translation

Anna Dziedzic

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Karolina Rudnik

ISSN 2084-7149

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

<http://krakow.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu ósmą edycję „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego”. Publikacja zawiera obszerny zestaw informacji charakteryzujących sytuację gospodarczą i poziom życia mieszkańców województwa małopolskiego.

Opracowanie składa się z komentarzy analitycznych uzupełnionych o ilustracje graficzne w formie map i wykresów, prezentujące podstawowe zjawiska i tendencje na przestrzeni kilku lat. Dla pełniejszego zobrazowania zmian w regionie, w publikacji zawarto tablice z danymi dla kraju, województwa małopolskiego oraz miasta Krakowa. Raport swoim zakresem obejmuje najważniejsze działy statystyki publicznej, w tym m.in. demografię, rynek pracy, wynagrodzenia, rolnictwo, przemysł, budownictwo, wyniki finansowe przedsiębiorstw, nakłady inwestycyjne. Niezbędne definicje i pojęcia zastosowane w Raporcie zamieszczono w uwagach ogólnych, a podstawowe wyjaśnienia metodologiczne – w tekście analitycznym.

Oddając w Państwa ręce kolejną edycję „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” składam podziękowanie wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, jednocześnie zwracam się z uprzejmą prośbą o zgłaszanie uwag i sugestii na temat zawartości publikacji, które przyczynią się do wzbogacenia jej kolejnych edycji.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Krakowie

Agnieszka Szlubowska

Preface

I am pleased to present you the eighth edition of the "Report on the socio-economic situation of Małopolskie voivodship". The publication contains a comprehensive set of information characterising the economic situation and the living standard of inhabitants of Małopolskie voivodship.

The elaboration consists of analytical comments supplemented with graphic illustrations in the form of maps and charts, presenting basic phenomena and trends over several years. For a more complete illustration of changes in the region, the publication contains tables with data for the country, Małopolskie voivodship and the city of Kraków. The Report covers the most important sections of official statistics, including demography, labour market, wages and salaries, agriculture, industry, construction, financial results of enterprises, investment outlays. The necessary definitions and concepts used in the Report are included in general notes, and basic methodological explanations – in the analytical text.

With the next edition of the "Report on the socio-economic situation of Małopolskie voivodship", I would like to express my gratitude to all persons and institutions for provided information, simultaneously, I am asking you kindly to submit comments and suggestions about the content of the publication, which will contribute to the enrichment of its next editions.

Director
of the Statistical Office
in Kraków

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Szlubowska', with a stylized flourish at the end.

Agnieszka Szlubowska

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
<i>Preface</i>	<i>4</i>
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty.....	7
<i>Symbols. Main abbreviations</i>	
Synteza.....	9
<i>Executive summary</i>	<i>12</i>
Województwo na tle kraju	15
<i>Voivodship against the background of the country</i>	
Województwo na tle pozostałych województw	16
<i>Voivodship against the background of other voivodships</i>	
Podział i powierzchnia województwa	19
<i>Division and area of the voivodship</i>	
Ludność	20
<i>Population</i>	
Rynek pracy.....	27
<i>Labour market</i>	
Wynagrodzenia.....	41
<i>Wages and salaries</i>	
Świadczenia społeczne	44
<i>Social benefits</i>	
Ceny	49
<i>Prices</i>	
Rolnictwo	56
<i>Agriculture</i>	
Przemysł	68
<i>Industry</i>	
Budownictwo	73
<i>Construction</i>	
Budownictwo mieszkaniowe.....	77
<i>Dwelling construction</i>	

Rynek wewnętrzny	84
<i>Internal market</i>	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych.....	87
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	
Nakłady inwestycyjne	91
<i>Investment outlays</i>	
Uwagi ogólne	94
<i>General notes</i>	97

Aneks

Appendix

	Nr No.	Str. Page
Wybrane dane o województwie małopolskim	I	100
<i>Selected data on Małopolskie voivodship</i>		
Wybrane dane o województwie małopolskim według miesięcy	II	106
<i>Selected data on Małopolskie voivodship in months</i>		

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>	
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>	
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit</i>	
	(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>	
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>	
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form</i>	
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>	
Znak *	dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych <i>data have been revised in relation to those published before</i>	
Comma (,)	used in figures represents the decimal point	

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
zł <i>PLN</i>	złoty <i>zloty</i>
tys.	tysiąc
mln	milion
g	gram <i>gram</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>
dt	decytona <i>deciton</i>
t	tona <i>tonne</i>
l	litr <i>litre</i>
ha	hektar <i>hectare</i>

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>
m ³	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
km ²	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
kpl.	komplet
szt. <i>pcs</i>	sztuka <i>piece</i>
kw.	kwartał
ok.	około
p. proc. <i>pp</i>	punkt procentowy <i>percentage point</i>
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>

Synteza

Demografia w 2018 r.

liczba ludności	+0,3% r/r	Wystąpiły korzystne zmiany w demografii województwa. Liczba ludności wzrosła w podobnym stopniu, jak rok wcześniej. Liczba urodzeń żywych przewyższała liczbę zgonów, co przełożyło się na dodatni przyrost naturalny. Saldo migracji stałej było dodatnie.
na 1000 ludności:		
urodzenia żywe	11,15	
zgony	9,56	
przyrost naturalny	1,59	
saldo migracji stałej	1,63	

Rynek pracy w 2018 r.

przeciętne zatrudnienie		Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w ujęciu rocznym, ale jego tempo było mniejsze w relacji do roku poprzedniego. Stopa bezrobocia rejestrowanego uległa dalszemu obniżeniu. Liczba osób wyłączonych z ewidencji przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych. Jednocześnie odnotowano mniejszą liczbę ofert pracy.
w sektorze przedsiębiorstw	+3,5% r/r	
stopa bezrobocia		
rejestrowanego	4,7%	

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r.

przeciętne miesięczne		Tempo wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw było nieco wolniejsze niż rok wcześniej. Zwiększył się czas przepracowany przez zatrudnionych oraz średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.
wynagrodzenie	+7,3% r/r	
przeciętne wynagrodzenie		
godzinowe	+7,6% r/r	

Świadczenia społeczne w 2018 r.

przeciętna miesięczna emerytura i renta		W 2018 r. odnotowano wzrost w ujęciu rocznym świadczeniobiorców ZUS przy jednoczesnym spadku osób pobierających świadczenia z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. Zwiększyła się przeciętna wysokość miesięcznej emerytury i renty. Świadczenia wypłacane przez ZUS rosły szybciej niż świadczenia rolników indywidualnych.
ZUS	+4,6% r/r	
KRUS	+2,4% r/r	

Ceny w 2018 r.

ceny towarów i usług konsumpcyjnych	+2,2% r/r	Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w stosunku rocznym. Najwyższy wzrost cen dotyczył towarów i usług związanych z transportem oraz rekreacją i kulturą. Nadal niższe były ceny odzieży i obuwia.
-------------------------------------	-----------	---

Rolnictwo w 2018 r.

Odnotowano spadek skupu pszenicy oraz żywca rzeźnego wołowego, wieprzowego i drobiowego, przy jednoczesnym wzroście skupu żyta i mleka. Ceny większości podstawowych produktów rolnych były wyższe zarówno w skupie, jak i na targowiskach.

Produkcja rolnicza w 2017 r. (ceny stałe)

globalna	-5,5% r/r	Zmniejszyła się w porównaniu z 2016 r. zarówno globalna, końcowa, jak i towarowa produkcja rolnicza (w cenach stałych). Odnotowano spadek produkcji zwierzęcej oraz produkcji roślinnej.
końcowa	-8,2% r/r	
towarowa	-5,7% r/r	

Produkcja sprzedana przemysłu w 2018 r.

produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	+7,9% r/r	Tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu było niższe (w cenach stałych) niż przed rokiem. Większą produkcję odnotowano we wszystkich sekcjach należących do przemysłu. Wzrosła także wydajność pracy, mierzona wielkością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.
---	-----------	--

Produkcja sprzedana budownictwa w 2018 r.

produkcja sprzedana budownictwa	+37,2% r/r	Odnotowano znaczny wzrost produkcji sprzedanej budownictwa, produkcji budowlano-montażowej oraz wydajności pracy, mierzonej wielkością produkcji sprzedanej budownictwa na 1 zatrudnionego.
produkcja budowlano-montażowa	+25,3% r/r	

Budownictwo mieszkaniowe w 2018 r.

mieszkania oddane do użytkowania	-8,7% r/r	Oddano do użytkowania mniej mieszkań niż rok wcześniej. Spadek nowych realizacji dotyczył zarówno budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem, jak i indywidualnego. Mniejsza niż przed rokiem była również liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Jednocześnie wzrosła liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.
mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia		
z projektem budowlanym	-7,4% r/r	
rozpoczęte budowy mieszkań	+2,2% r/r	

Rynek wewnętrzny w 2018 r.

sprzedaż detaliczna	+4,7% r/r	Sprzedaż detaliczna oraz hurtowa towarów (w cenach bieżących) kształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej.
sprzedaż hurtowa	+13,5% r/r	

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2018 r.

wynik finansowy brutto	+2,9% r/r	Wyniki finansowe przedsiębiorstw były wyższe od uzyskanych rok wcześniej. Poprawił się wskaźnik rentowności sprzedaży brutto, a pogorszył wskaźnik poziomu kosztów oraz wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto wśród ogółu badanych podmiotów.
wynik finansowy netto	+3,4% r/r	
wskaźnik poziomu kosztów	94,6	
wskaźnik rentowności obrotu		
brutto	5,4	
netto	4,5	

Nakłady inwestycyjne w 2018 r.

nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	+10,7% r/r	W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych. Zwiększyła się także liczba nowo rozpoczętych inwestycji, jak również ich wartość kosztorysowa.
rozpoczęte inwestycje	+23,9% r/r	

Rachunki regionalne w 2016 r.

produkt krajowy brutto (ceny stałe)	+3,2% r/r	Wartość wytworzonego produktu krajowego brutto w ujęciu rocznym wzrosła. Przeciętny poziom PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca był niższy od średniego w kraju. Zwiększyła się wartość dodana brutto.
wartość dodana brutto (ceny bieżące)	+3,7% r/r	

Executive summary

Demography in 2018

number of population	+0.3% y/y	Favourable changes occurred in the demography of the voivodship. The population increased at a similar extent as in the previous year. The number of live births exceeded the number of deaths, which resulted in a positive natural increase. The net permanent migration was positive.
per 1000 population:		
live births	11.15	
deaths	9.56	
natural increase	1.59	
net permanent migration	1.63	

Labour market in 2018

average paid employment		The average paid employment in the enterprise sector increased in annual terms, but its pace was lower than in the previous year. The registered unemployment rate has been further reduced. The number of persons removed from unemployment rolls exceeded the number of newly registered unemployed. At the same time, a smaller number of job offers was recorded.
in the enterprise sector	+3.5% y/y	
registered unemployment rate	4.7%	

Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2018

average monthly gross wages and salaries	+7.3% y/y	The growth rate of the average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector was slightly slower than a year before. The time worked by employees and the average pay per hour worked increased.
average hourly wages and salaries	+7.6% y/y	

Social benefits in 2018

average monthly gross retirement and other pensions		In 2018 an increase was recorded in annual terms of the Social Insurance Institution beneficiaries, while the number of persons receiving social security benefits from the Agricultural Social Security System decreased. The average monthly retirement and other pension increased. Benefits paid by the Social Insurance Institution grew faster than individual farmers' benefits.
Social Insurance Institution	+4.6% y/y	
Agricultural Social Insurance Fund	+2.4% y/y	

Prices in 2018

prices of consumer goods and services	+2.2% y/y	Prices of consumer goods and services increased on an annual basis. The highest price increase concerned goods and services related to transport, recreation and culture. Prices of clothing and footwear were still lower.
---------------------------------------	-----------	---

Agriculture in 2018

A decline was recorded in wheat procurement and of cattle, pigs and poultry for slaughter with a simultaneous increase of the procurement of rye and milk. The prices of most basic agricultural products were higher both in procurement and at marketplaces.

Agricultural production in 2017 (constant prices)

gross	-5.5% y/y	In comparison with 2016, both global, final and market agricultural production decreased (in constant prices). There was a decrease in animal production and crop production.
final	-8.2% y/y	
market	-5.7% y/y	

Sold production of industry in 2018

sold production of industry (constant prices)	+7.9% y/y	The growth rate of sold production of industry was lower (in constant prices) than a year before. Higher production was recorded in all industry sections. Work productivity has also increased, measured by the volume of output sold per employee.
--	-----------	--

Sold production of construction in 2018

sold production of construction	+37.2% y/y	There was a significant increase in sold production of construction, construction and assembly production and work productivity, measured by the volume of sold construction per employee.
construction and assembly production	+25.3% y/y	

Dwelling construction in 2018

dwellings completed	-8.7% y/y	Less dwellings were completed than a year earlier. A decrease of new results concerned both dwellings for sale or rent and the private ones. The number of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project also decreased per annum. At the same time, the number of dwellings in which construction has begun increased.
dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project	-7.4% y/y	
dwellings under construction	+2.2% y/y	

Internal market in 2018

retail sales	+4.7% y/y	Retail and wholesale of goods (in current prices) shaped at a higher level than a year earlier.
wholesale	+13.5% y/y	

Financial results of non-financial enterprises in 2018

gross financial result	+2.9% y/y	Financial results of enterprises were higher than those obtained a year earlier. Gross sales profitability indicator improved and cost level indicator as well as gross and net turnover profitability indicators worsened. The share of enterprises with net profit in the total number of surveyed entities augmented.
net financial result	+3.4% y/y	
cost level indicator	94.6	
turnover profitability indicator		
gross	5.4	
net	4.5	

Investment outlays in 2018

investment outlays (current prices)	+10.7% y/y	In comparison with the previous year, an increase in the value of investment outlays was recorded. The number of newly launched investments has also increased, as well as their cost value.
started investment	+23.9% y/y	

Regional accounts in 2016

gross domestic product (constant prices)	+3.2% y/y	The value of generated gross domestic product in annual terms increased. The average level of GDP per capita was lower than the national average. The gross value added increased.
gross value added (constant prices)	+3.7% y/y	

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2018 r.
Table 1. Selected data on Poland and voivodship in 2018

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Woj. małopolskie Małopolskie voivodship
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	123	224
Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	-0,7	1,6
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population	0,1	1,6
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % Activity rate by LFS ^a in %	56,3	56,0
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w % Employment rate according to LFS ^a in %	54,2	54,3
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % Unemployment rate according to LFS ^a in %	3,8	2,9
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in PLN	4852,29	4696,66
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł Average monthly gross retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution in PLN	2161,65	2122,42
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in PLN	1226,85	1191,49
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100) Price indice of consumer goods and services (previous year=100)	101,6	102,2
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w 2016 r. ^b w ha Average agricultural land area of agricultural holding in 2016 ^b in ha	10,31	4,00
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Cattle ^c per 100 ha of agricultural land in heads	42,3	30,7
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Pigs ^c per 100 ha of agricultural land in heads	80,6	30,4
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł Sold production of industry (current prices) per employee in industry in PLN	536772	520291
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł Sold production of construction (current prices) per employee in construction in PLN	587695	510791
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	4,8	5,4
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) Entities of the national economy in the REGON register per 10 thousand population (as of 31 XII)	1136	1151
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) Commercial companies with foreign capital participation per 10 thousand population (as of 31 XII)	19	17
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych w % Share of profitable enterprises in the total number of surveyed non-financial enterprises in %	80,8	83,9
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % Cost level indicator in non-financial enterprises in %	95,5	94,6
Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (rok poprzedni=100; ceny bieżące) Indices of investment expenditures of enterprises (previous year=100; current prices)	112,5	110,7
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2016 r. w zł Gross domestic product (current prices) per capita in 2016 in PLN	48432	43865

a Przeciętne w roku. b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata.
c Stan w czerwcu.

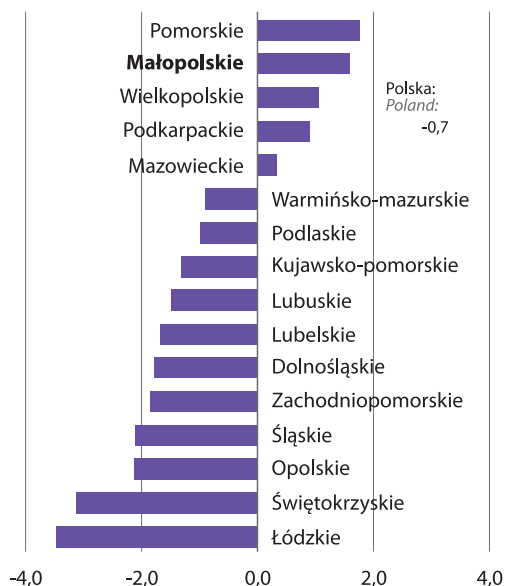
a Average in a year. b Data on the basis of a representative farm structure survey, carried out every 3 years. c As of June.

Województwo na tle pozostałych województw

Voivodship against the background of other voivodships

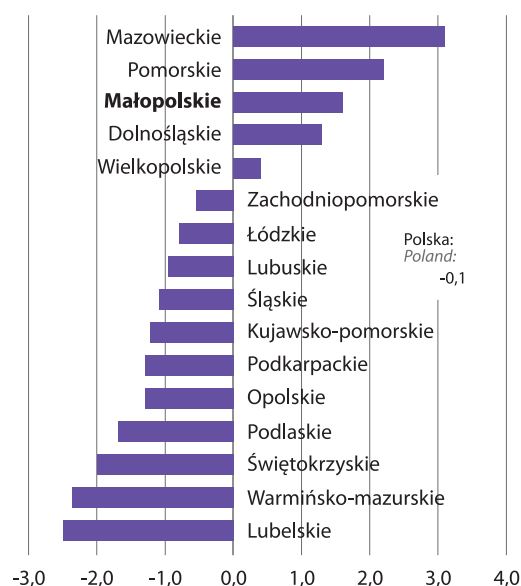
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2018 r.

Chart 1. Natural increase per 1000 population in 2018

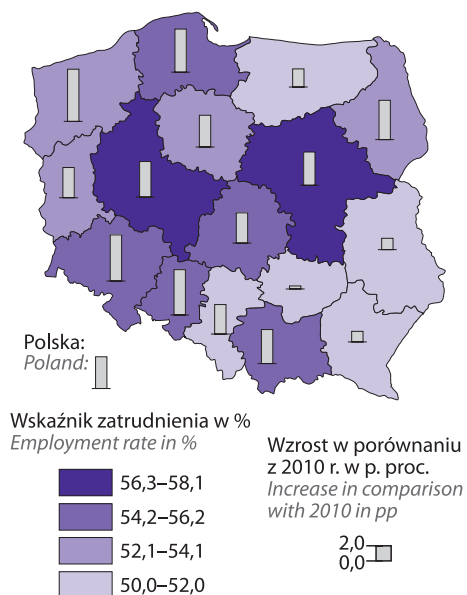
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2018 r.

Chart 2. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in 2018

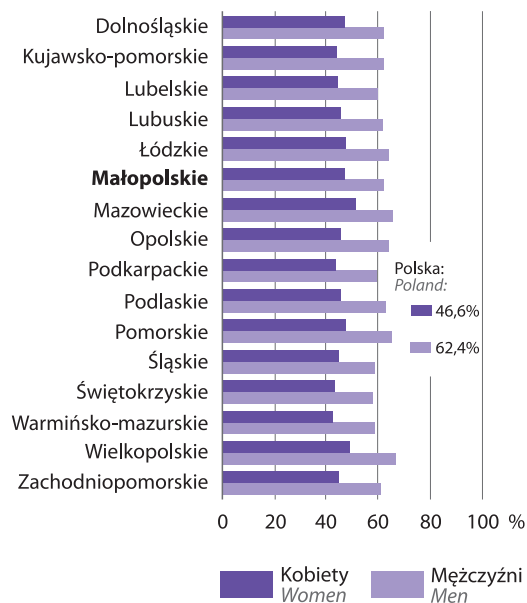

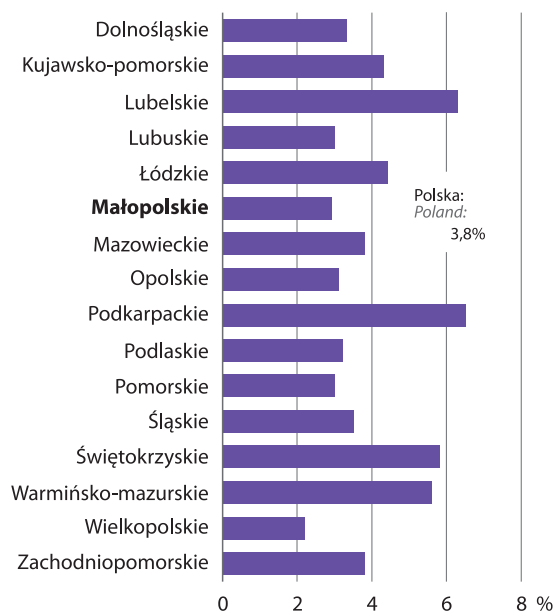
Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2018 r.

Chart 3. Employment rate according to LFS^a in 2018

^a Przeciętna w roku.
a Annual average.

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2018 r.*Chart 4. Unemployment rate according to LFS^a in 2018*

a Przeciętna w roku.
a Annual average.

Wykres 6. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2018 r.

Wzrost w skali roku w %

Chart 6. Changes in prices of consumer goods and services in 2018
Annual growth in %

Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r.

Chart 5. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2018

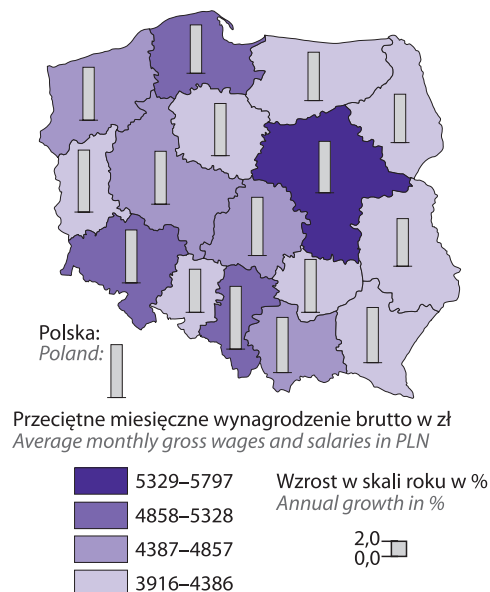
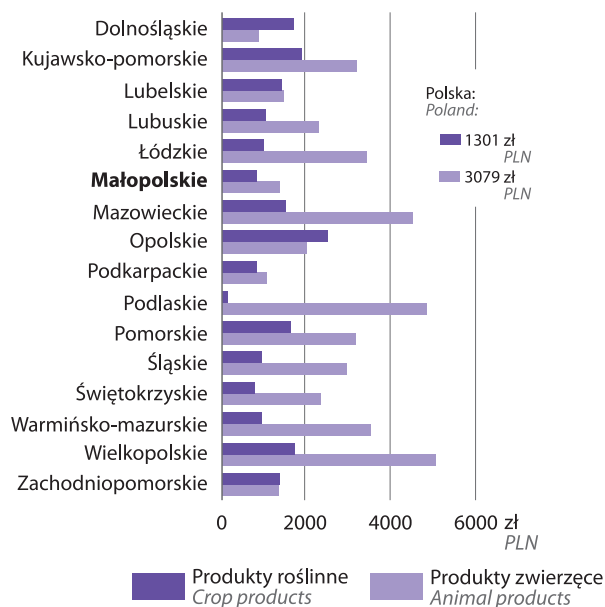
Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2018 r.

Chart 7. Value of purchase of agricultural products per 1 ha of agricultural land in 2018

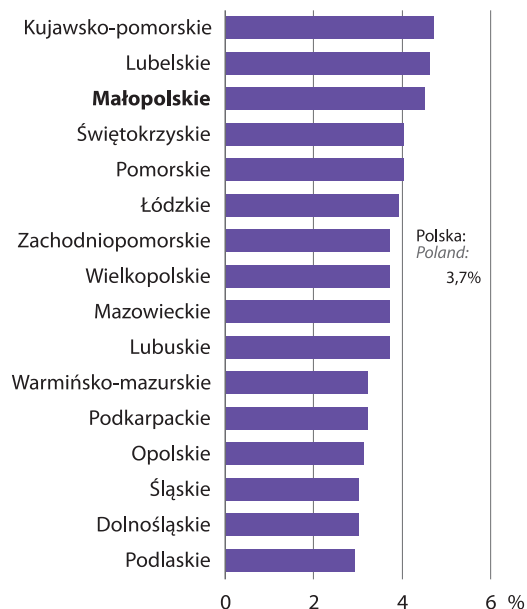
Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2018 r.

Chart 8. Dwellings completed in 2018

Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2018 r.

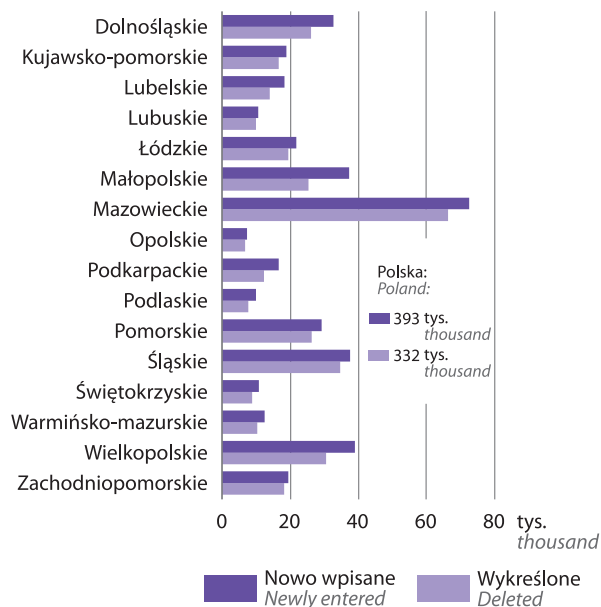
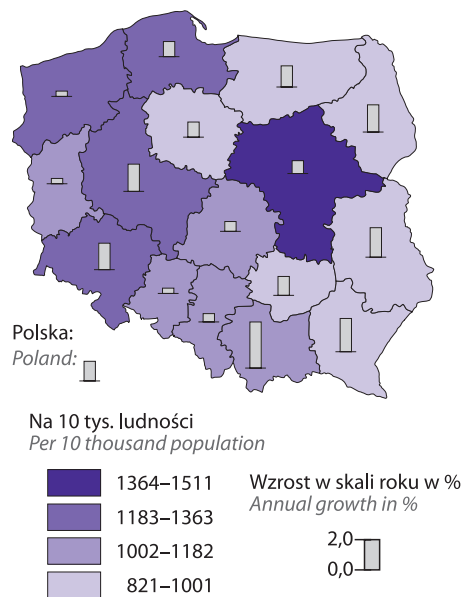
Chart 9. Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises in 2018

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Chart 10. Entities of the national economy in the REGON register^a in 2018
As of 31 XII

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według województw – bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; divided by voivodships – excluding entities for which information on the address of the seat/place of residence does not occur in the REGON register.

Podział i powierzchnia województwa

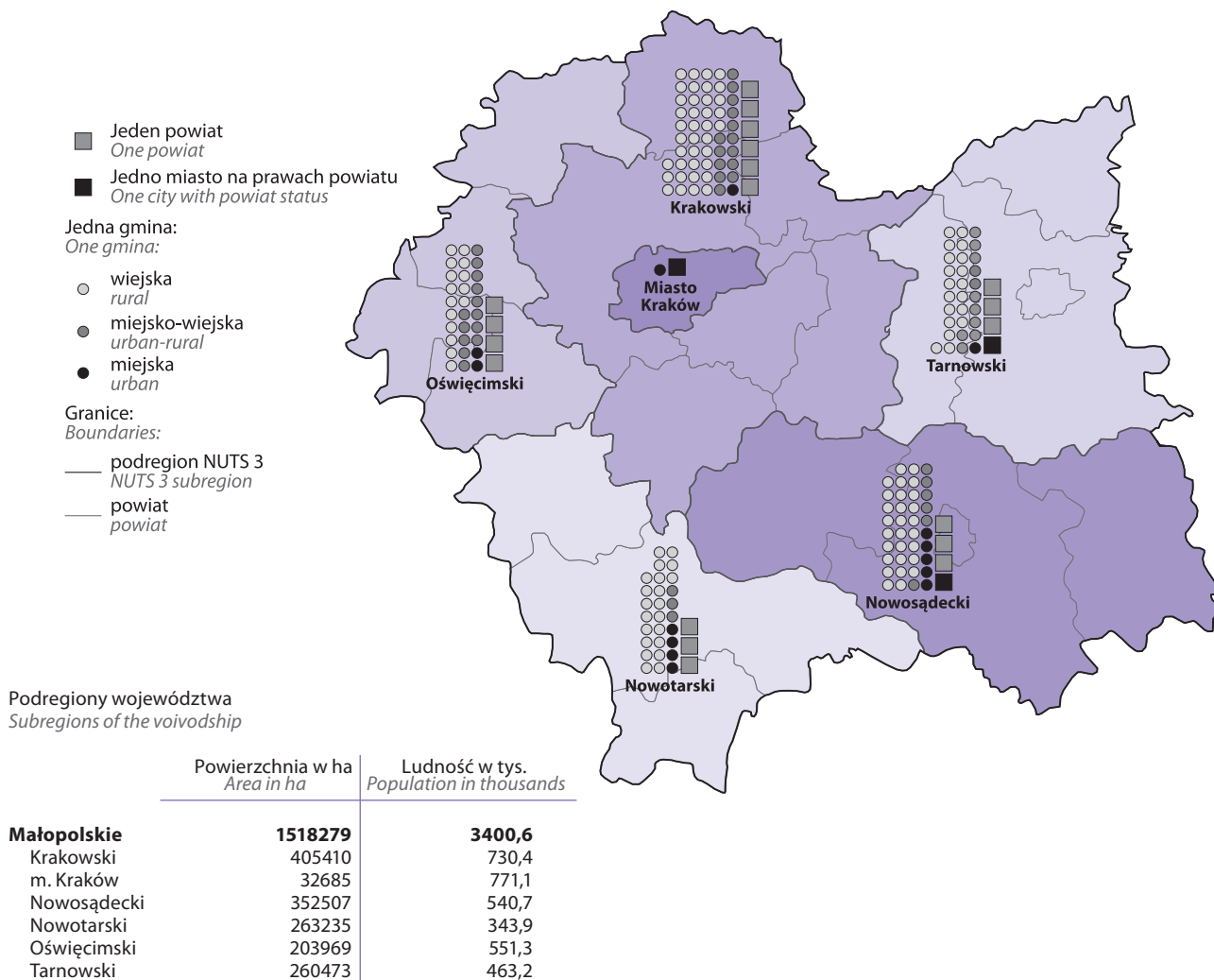
Division and area of the voivodship

Mapa 1. Podział województwa małopolskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Map 1. Division of the Małopolskie voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2018

As of 31 XII

Według stanu w dniu 31 XII 2018 r. województwo małopolskie zajmowało powierzchnię 15183 km² (1518279 ha), co stanowiło 4,9% powierzchni kraju. Na jego obszarze mieszkało 3400,6 tys. ludności, tj. 8,9% ludności Polski. Gęstość zaludnienia wyniosła 224 osoby (druga lokata w kraju). W miastach mieszkało 48,2% ludności województwa.

Ludność Population

W 2018 r. w województwie małopolskim odnotowano wzrost liczby ludności w porównaniu z rokiem poprzednim. Utrzymywała się przewaga liczby urodzeń żywych nad liczbą zgonów, co przełożyło się na dodatni przyrost naturalny. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały, jak i saldo migracji zagranicznych przyjmowało wartości dodatnie.

W województwie małopolskim według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. zamieszkiwało około 3401 tys. osób, co stanowiło 8,9% ludności Polski; mieszkańcy miast stanowili 7,1% ludności miejskiej kraju, a mieszkańcy wsi – 11,5% ludności wiejskiej. W porównaniu z 2017 r. liczba ludności województwa zwiększyła się o 0,3%, a w porównaniu z 2010 r. – o 1,9%.

Gęstość zaludnienia, czyli liczba osób przypadająca na 1 km², w końcu 2018 r. wyniosła 224 osoby (w Polsce – 123). Wskaźnik ten wykazywał duże zróżnicowanie przestrzenne – najniższy notowano w powiecie miechowskim (73 osoby/km²), a najwyższy w m. Krakowie (2358 osób/km²).

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Prezentowane dane dotyczą ludności **zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Tablica 2.
Table 2.
Ludność na podstawie bilansów
Population based on balances

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Stan w dniu 30 VI w tys. As of 30 VI in thousands	38517	38455	38422	38413
w tym kobiety of which females	19869	19847	19834	19830
Miasta Urban areas	23449	23203	23126	23095
Wieś Rural areas	15068	15252	15297	15318
Stan w dniu 31 XII: As of 31 XII:				
w tysiącach in thousands	38530	38437	38434	38411
na 1 km ² per 1 km ²	123	123	123	123
w tym kobiety: of which females:				
w tysiącach in thousands	19877	19839	19840	19829
na 100 mężczyzn per 100 males	107	107	107	107

Tablica 2. **Ludność na podstawie bilansów (cd.)**
Table 2. *Population based on balances (cont.)*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
Polska (dok.) <i>Poland (cont.)</i>				
Stan w dniu 31 XII (dok.): <i>As of 31 XII (cont.):</i>				
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousands</i>	23429	23166	23109	23067
w % <i>in %</i>	60,8	60,3	60,1	60,1
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousands</i>	15101	15271	15324	15344
w % <i>in %</i>	39,2	39,7	39,9	39,9
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thousands</i>	3331	3371	3386	3396
w tym kobiety <i>of which females</i>	1714	1735	1743	1747
Miasta <i>Urban areas</i>	1642	1637	1638	1639
Wieś <i>Rural areas</i>	1689	1734	1748	1757
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	3337	3373	3391	3401
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	220	222	223	224
w tym kobiety: <i>of which females:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	1717	1736	1745	1750
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	106	106	106	106
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousands</i>	1642	1635	1638	1639
w % <i>in %</i>	49,2	48,5	48,3	48,2
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousands</i>	1695	1738	1754	1762
w % <i>in %</i>	50,8	51,5	51,7	51,8

Tablica 2. **Ludność na podstawie bilansów (dok.)**
Table 2. *Population based on balances (cont.)*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
M. Kraków <i>City of Kraków</i>				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thousands</i>	757	763	767	769
w tym kobiety <i>of which females</i>	404	407	409	410
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	758	761	767	771
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	2318	2328	2348	2358
w tym kobiety: <i>of which females:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	404	406	409	411
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	114	114	114	114

Struktura ludności według płci w województwie nie uległa większym zmianom. Większość stanowiły kobiety – 51,5% populacji (w Polsce 51,6%). Współczynnik feminizacji (liczba kobiet w przeliczeniu na 100 mężczyzn) ukształtował się na poziomie analogicznym jak w 2017 r. i wyniósł 106 (w kraju 107).

W 2018 r. w województwie małopolskim zarejestrowano 37864 urodzenia żywe, tj. mniej o 297 niż przed rokiem, ale więcej o 815 niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 11,15‰ i był niższy w stosunku do notowanego w 2017 r. (11,27‰), lecz wyższy w zestawieniu z 2010 r. (11,12‰).

W 2018 r. zmarło 32467 osób, tj. więcej o 615 niż w 2017 r. i o 2834 niż w 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów przyjął wartość 9,56‰, wobec 9,41‰ rok wcześniej i 8,90‰ w 2010 r. Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) wyniósł 2,88‰ i tym samym zmniejszył się w skali roku o 0,84 pkt, a w skali ośmiu lat – o 1,65 pkt.

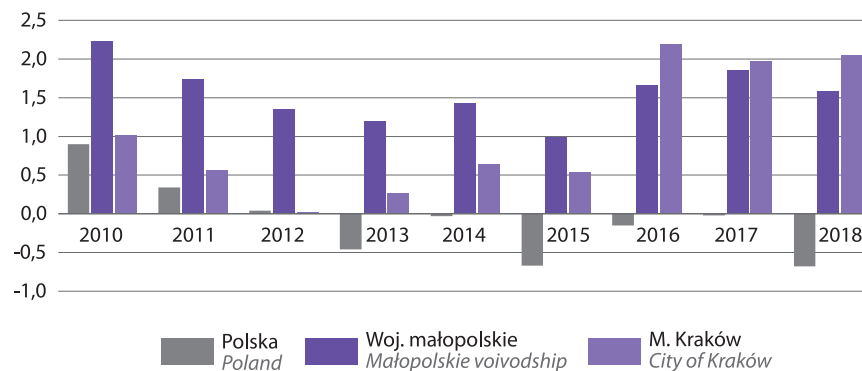
Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

W województwie małopolskim w 2018 r. odnotowano dodatni przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie 5397 osób, podczas gdy rok wcześniej wyniosła 6309, a w 2010 r. – 7416 osób.

Współczynnik przyrostu naturalnego w 2018 r. osiągnął wartość 1,59‰ i był niższy niż rok wcześniej (1,86‰) i niż w 2010 r. (2,23‰). Omawiany wskaźnik dla Polski przyjmował znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych okresach, a w 2018 r. wyniósł minus 0,68‰.

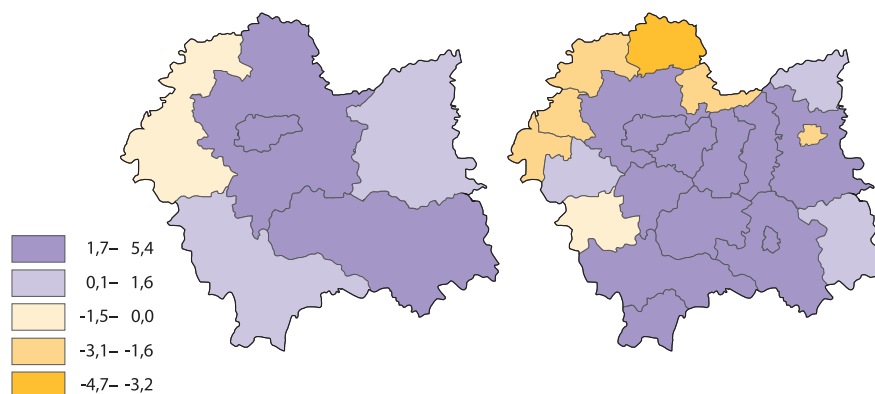
Wykres 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności
Chart 11. Natural increase per 1000 population

W województwie małopolskim współczynnik przyrostu naturalnego w 15 powiatach przyjmował wartości dodatnie. Największe wartości współczynnika przyrostu odnotowano w powiatach nowosądeckim (5,37‰), limanowskim (5,21‰) i myślenickim (3,99‰). Ujemny przyrost naturalny wystąpił w 7 powiatach, w tym w jednym mieście na prawach powiatu – Tarnowie (minus 1,82‰); najniższe wartości zanotowano w powiatach miechowskim (minus 4,67‰), chrzanowskim (minus 2,69‰) i olkuskim (minus 2,51‰).

Mapa 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 2. Natural increase per 1000 population in Małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2018

W małopolskich urzędach stanu cywilnego w 2018 r. odnotowano 18450 nowo zawartych małżeństw, tj. o 145 więcej niż w 2017 r., ale o 1931 mniej niż w 2010 r. Współczynnik małżeństw wyniósł 5,43‰, wobec 5,41‰ w 2017 r. i 6,12‰ w 2010 r. We wszystkich analizowanych latach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie małopolskim niż średnio w Polsce.

Tablica 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015 ^a	2017	2018
Polska <i>Poland</i>				
Małżeństwa <i>Marriages</i>	5,93	4,91	5,01	5,01
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	10,73	9,60	10,46	10,11
Zgony <i>Deaths</i>	9,83	10,27	10,48	10,78
w tym niemowląt ^b <i>of which infants^b</i>	4,98	4,00	3,99	3,85
Przyrost naturalny ^c <i>Natural increase^c</i>	0,90	-0,67	-0,02	-0,68
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały <i>Net internal and international migration for permanent residence</i>	-0,05	-0,41	0,04	0,09
w tym zagranicznych <i>of which international</i>	-0,05	-0,41	0,04	0,09
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Małżeństwa <i>Marriages</i>	6,12	5,18	5,41	5,43
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	11,12	10,30	11,27	11,15
Zgony <i>Deaths</i>	8,90	9,31	9,41	9,56
w tym niemowląt ^b <i>of which infants^b</i>	4,53	2,76	3,72	2,88
Przyrost naturalny ^c <i>Natural increase^c</i>	2,23	0,99	1,86	1,59
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały <i>Net internal and international migration for permanent residence</i>	1,32	0,93	1,21	1,63
w tym zagranicznych <i>of which international</i>	0,22	-0,19	0,10	0,20
M. Kraków <i>City of Kraków</i>				
Małżeństwa <i>Marriages</i>	5,39	4,94	5,77	5,85
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	10,37	10,51	11,96	12,23
Zgony <i>Deaths</i>	9,35	9,96	9,99	10,18
w tym niemowląt ^b <i>of which infants^b</i>	3,70	2,87	2,40	2,55

a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. b Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

a In case of international migration – data for 2014. b Children under the age of 1 year. Per 1000 live births. c A difference between the number of live births and deaths in a given period.

Tablica 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (dok.)

Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015 ^a	2017	2018
M. Kraków (dok.) City of Kraków (cont.)				
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	1,01	0,54	1,97	2,05
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	0,55	2,47	2,61	6,13
w tym zagranicznych of which international	0,40	0,05	0,50	0,76

^a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. ^c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

^a In case of international migration – data for 2014. ^c A difference between the number of live births and deaths in a given period.

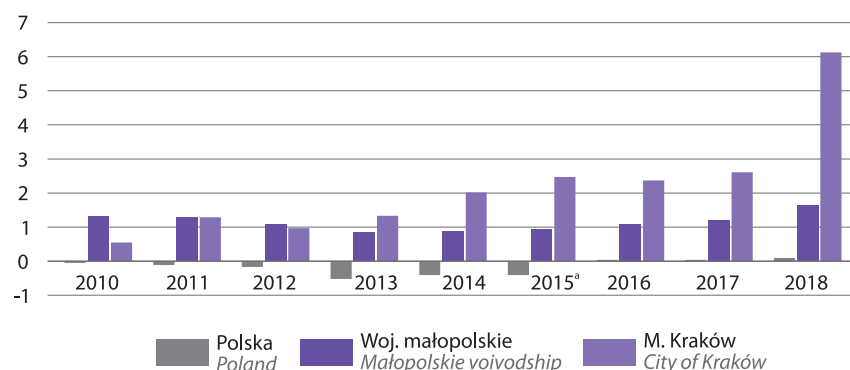
Województwo małopolskie od kilkunastu lat cechuje dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały. Oznacza to, że liczba osób, które zameldowały się na pobyt stały w danym okresie przewyższa liczbę osób, które się wymeldowały. W 2018 r. różnica między napływem migracyjnym, a odpływem wyniosła 5521 osób (w 2017 r. – 4106, w 2010 r. – 4408). Współczynnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały wyniósł 1,63‰, wobec 1,21‰ w 2017 r. oraz 1,32‰ w 2010 r.

Wykres 12.

Chart 12.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population

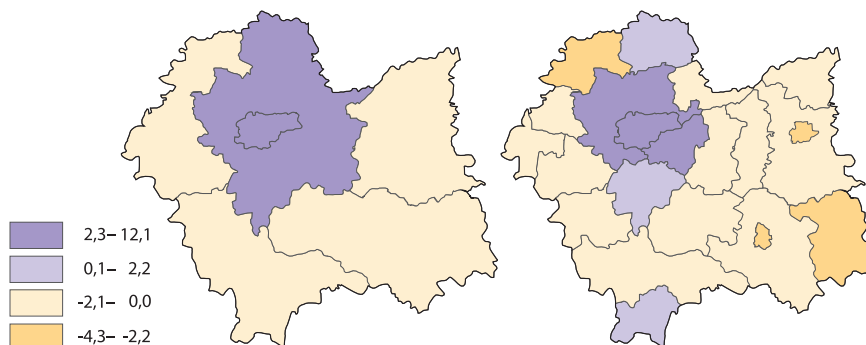
^a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r.

^a In case of international migration – data for 2014.

W 6 powiatach województwa małopolskiego saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały było dodatnie, relatywnie wyższe niż średnio w województwie. Największe wartości wskaźnika odnotowano w powiatach wielickim (12,13‰), krakowskim (6,46‰) i m. Krakowie (6,13‰). Ujemna wartość współczynnika ogólnego salda migracji stałej wystąpiła w 16 powiatach. Najniższe wartości wskaźnika odnotowano w dwóch miastach na prawach powiatu: Nowym Sączu (minus 4,25‰) oraz Tarnowie – (minus 3,99‰).

Mapa 3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 3. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in Małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2018

Dane prezentujące ludność w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie małopolskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
- „Sytuacja demograficzna województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przeciętne zatrudnienie

Average paid employment

W 2018 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym, ale jego tempo było wolniejsze niż w roku poprzednim.

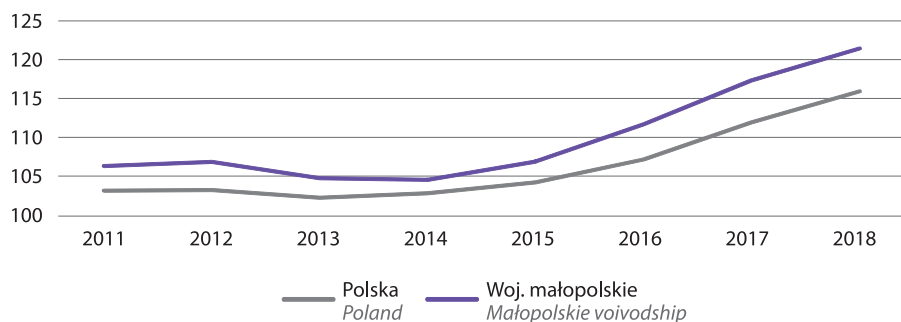
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim w 2018 r. osiągnęło poziom 500,6 tys. osób, tym samym wzrosło o 3,5% w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 5,1% w 2017 r.). W kraju przeciętne zatrudnienie w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyło się o 3,5% (wobec wzrostu o 4,5% w 2017 r.).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tablica 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**
Table 4. *Average paid employment in the enterprise sector*

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w tysiącach in thousands			2010=100	2017=100	
Polska Poland	5372,6	5601,6	6017,1	6229,6	116,0	103,5
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship	412,1	440,7	483,6	500,6	121,5	103,5
M. Kraków City of Kraków	195,8	202,6	215,8	219,5	112,1	101,7

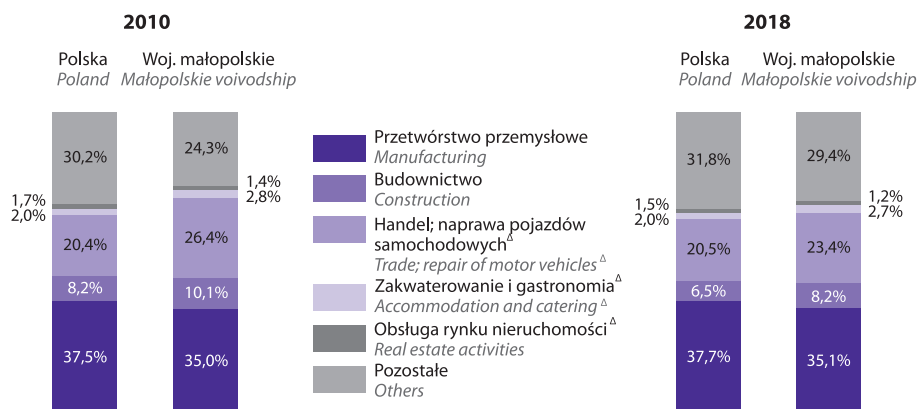
Wykres 13. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**
(2010=100)
Chart 13. *Average paid employment in the enterprise sector*
(2010=100)

W ujęciu rocznym wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 10,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,8%), informacji i komunikacji (o 7,2%) oraz budownictwie (o 7,1%). Spadek zatrudnienia wystąpił w górnictwie i wydobywaniu (o 7,6%), a także w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,0%).

Wykres 14.
Chart 14.

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD
Structure of average paid employment by NACE sections

Tablica 5.
Table 5.

Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim
Average monthly paid employment in the enterprise sector in Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018				
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								w tys. in thousands
Ogółem Total	104,9	104,8	104,6	105,1	103,5	103,6	103,6	103,5	500,6
w tym: of which:									
Przemysł Industry	103,8	103,6	103,8	104,6	102,6	102,9	102,6	102,7	198,4
w tym: of which:									
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	105,4	105,4	105,5	105,5	102,8	102,8	102,5	102,6	175,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	103,4	101,8	101,5	101,8	102,4	104,8	103,8	103,7	10,2
Budownictwo Construction	99,7	100,2	100,5	101,5	107,5	107,1	107,9	107,1	40,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	100,3	100,3	100,4	100,4	100,9	100,9	100,9	100,8	117,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	112,7	111,3	106,9	110,2	105,6	108,3	109,3	108,8	27,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	110,2	109,1	106,3	105,5	102,1	101,8	104,6	105,3	13,4

Tablica 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (dok.)
Table 5. Average monthly paid employment in the enterprise sector in Małopolskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018				w tys. in thousands
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								
Informacja i komunikacja Information and communication	116,1	114,7	113,4	112,5	109,4	108,2	107,9	107,2	27,1
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	103,1	102,1	102,2	103,1	99,5	100,2	99,5	98,0	6,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	113,3	112,3	113,6	112,8	111,8	112,0	111,8	110,4	29,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	117,3	120,0	119,0	117,9	102,5	101,8	100,8	101,1	26,9

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
 a It does not include the divisions: Research and development and Veterinary activities.

W 2018 r. w województwie, podobnie jak w latach poprzednich, największe przeciętne zatrudnienie odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (175,8 tys. osób), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (117,4 tys.) oraz budownictwie (40,8 tys.). Zatrudnieni w wymienionych sekcjach stanowił łącznie 66,7% ogólnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw.

Bezrobocie rejestrowane Registered unemployment

W 2018 r. sytuacja na rynku pracy w województwie małopolskim nadal kształtowała się korzystnie. W ciągu roku odnotowano mniejszą liczbę nowo rejestrujących się bezrobotnych niż osób wyłączonych z ewidencji. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2018 r. spadła o 0,6 p. proc. w ujęciu rocznym do poziomu 4,7%. Pracodawcy zaproponowali osobom bezrobotnym mniej (o 8,4%) ofert pracy niż w roku poprzednim.

Według stanu w końcu grudnia 2018 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego wyniosła 71,5 tys. osób i była niższa od zanotowanej w roku poprzednim (o 7,9 tys. osób, tj. o 10,0%) i w 2010 r. (o 70,7 tys. osób, tj. o 49,7%).

Tablica 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia
Stan w dniu 31 XII

Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate
As of 31 XII

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
Polska <i>Poland</i>				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. <i>Registered unemployed persons in thousands</i>	1954,7	1563,3	1081,7	968,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. <i>Newly registered unemployed persons^a in thousands</i>	3042,0	2368,8	1914,8	1662,1
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. <i>Persons removed from unemployment rolls^a in thousands</i>	2979,8	2630,6	2168,3	1774,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy <i>Registered unemployed persons per job offer</i>	83	31	16	15
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % <i>Registered unemployed rate in %</i>	12,4	9,7	6,6	5,8
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. <i>Registered unemployed persons in thousands</i>	142,2	119,6	79,4	71,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. <i>Newly registered unemployed persons^a in thousands</i>	206,8	170,0	141,6	121,3
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. <i>Persons removed from unemployment rolls^a in thousands</i>	194,6	189,5	158,7	129,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy <i>Registered unemployed persons per job offer</i>	72	40	16	13
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % <i>Registered unemployed rate in %</i>	10,4	8,3	5,3 ^b	4,7
M. Kraków <i>City of Kraków</i>				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. <i>Registered unemployed persons in thousands</i>	18,7	19,6	13,0	11,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. <i>Newly registered unemployed persons^a in thousands</i>	32,4	25,0	21,4	18,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. <i>Persons removed from unemployment rolls^a in thousands</i>	29,7	27,3	24,6	20,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy <i>Registered unemployed persons per job offer</i>	19	17	7	4
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % <i>Registered unemployed rate in %</i>	4,7	4,4	2,7 ^b	2,4

a W ciągu roku. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

a During the year. b Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Report.

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 01 czerwca 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późniejszymi zmianami).

W relacji do grudnia 2017 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się we wszystkich powiatach. Najgłębszy spadek zanotowano w powiatach m. Nowym Sączu (o 21,7%), miechowskim (o 18,7%) i brzeskim (o 18,2%), a najmniejszy – w powiatach suskim (o 1,2%), wielickim (o 2,4%) oraz nowosądeckim (o 4,8%).

W województwie małopolskim wśród bezrobotnych przeważały kobiety. Ich liczba była o 8,0% mniejsza niż rok wcześniej, ale ich udział zwiększył się – stanowiły one 57,6% ogólnej liczby osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, wobec 56,3% w 2017 r. Liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 12,6%, a ich odsetek spadł w ciągu roku o 1,3 p. proc., do poziomu 42,4%.

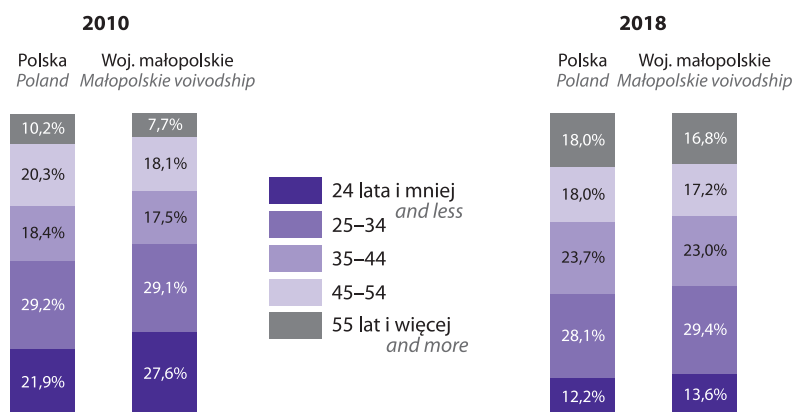
W omawianym okresie 85,2% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (o 0,9 p. proc. mniej niż w 2017 r.), 86,7% stanowiły osoby poprzednio pracujące (rok wcześniej – 86,0%), a 53,6% mieszkańcy wsi (w 2017 r. – 53,0%).

W końcu grudnia 2018 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25–34 lata (21,0 tys.), których odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 29,4% (o 0,2 p. proc. więcej niż w roku poprzednim). Największe zmiany w ujęciu rocznym zanotowano w grupie osób w wieku 45–54 lata – spadek o 0,7 p. proc. oraz w przedziale 35–44 lata – wzrost o 0,7 p. proc.

Wykres 15. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku

Stan w dniu 31 XII

Chart 15. Structure of registered unemployed persons by age
As of 31 XII

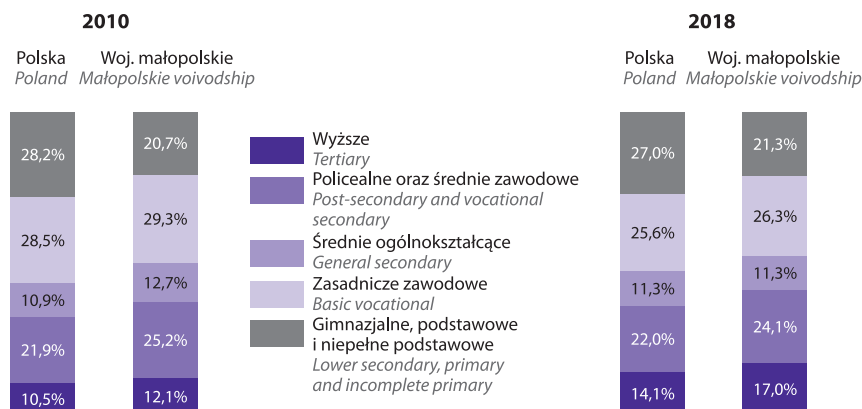

Niemal połowę (47,6%) bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia – gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzyły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe, a drugą co do liczebności osoby z wykształceniem policealnym oraz średnim zawodowym – odpowiednio 26,3% i 24,1%. Udział pierwszej z wyżej wymienionych grup w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszył się o 0,4 p. proc., natomiast udział drugiej zwiększył się o 0,3 p. proc.

Wykres 16. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia

Stan w dniu 31 XII

Chart 16. Structure of registered unemployed persons by educational level
As of 31 XII

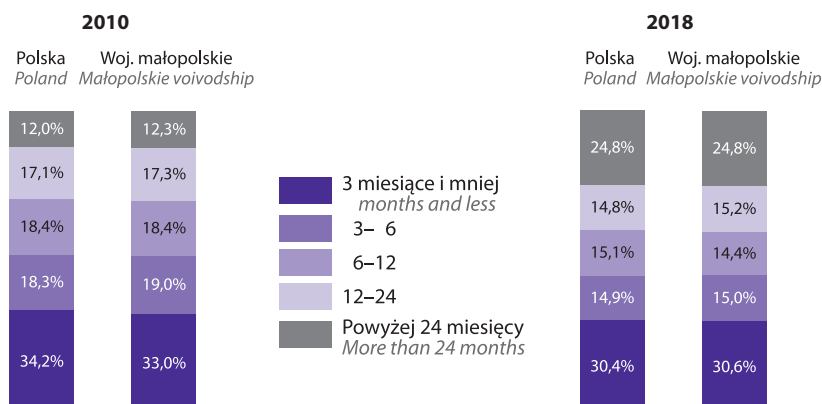

W stosunku rocznym we wszystkich kategoriach bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy odnotowano spadek ich liczby. Najbardziej (o 11,9% i 11,7%) zmniejszyła się liczebność osób pozostających bez pracy w okresie od 3 do 6 miesięcy oraz 6 do 12 miesięcy, wskutek czego udział tych kategorii bezrobotnych zmniejszył się (o 0,3 p. proc. i o 0,4 p. proc.), do poziomu odpowiednio 15,0% i 14,4%. Najmniejszy spadek dotyczył grup osób bez pracy od 12 do 24 miesięcy (o 7,6%) oraz poniżej 3 miesięcy (o 9,5%), pociągając za sobą wzrost udziału tych kategorii bezrobotnych (odpowiednio o 0,4 p. proc. i 0,1 p. proc.), do poziomu 15,2% i 30,6%.

Wykres 17. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a

Stan w dniu 31 XII

Chart 17. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a
As of 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
^a Intervals were shifted upward.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem 1–5 lat oraz osoby ze stażem pracy do 1 roku, które łącznie stanowiły ponad dwie piąte ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 24,6% i 18,7%). W strukturze bezrobotnych według stażu pracy w relacji do roku poprzedniego najbardziej spadł odsetek osób bez stażu pracy (o 0,7 p. proc.), a najbardziej wzrósł – osób ze stażem pracy 1–5 lat (o 0,9 p. proc.). Największy spadek liczby bezrobotnych w skali roku odnotowano w grupie osób ze stażem pracy 20–30 lat (o 15,2%).

Wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zmniejszył się w stosunku rocznym odsetek długotrwale bezrobotnych (o 2,5 p. proc.), stanowiących ponad połowę zarejestrowanych ogółem (50,5%). Zwiększył się natomiast odsetek bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 1,6 p. proc. do 21,5%) oraz odsetek osób niepełnosprawnych (o 0,1 p. proc. do 6,2%).

Tablica 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie małopolskim
Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): <i>Registered unemployed persons (as of the end of period):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	95,8	83,4	81,9	79,4	80,4	71,1	70,0	71,5
analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	78,5	80,6	85,2	82,3	83,9	85,3	85,5	90,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): <i>Newly registered unemployed persons (inflow):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	38,6	31,2	36,4	35,4	33,4	26,8	30,3	30,8
analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	88,6	93,1	94,0	87,5	86,7	85,8	83,2	87,0
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): <i>Persons removed from unemployment rolls (outflow):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	39,3	43,7	37,9	37,8	32,5	36,1	31,4	29,2
analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	95,5	83,8	82,3	94,4	82,6	82,6	82,9	77,3
Płynność bezrobocia (napływ–odpływ) w tysiącach osób <i>Unemployment liquidity (inflow–outflow) in thousand persons</i>	-0,7	-12,5	-1,5	-2,4	1,0	-9,3	-1,1	1,5
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % <i>Unemployment rate (as of the end of period) in %</i>	6,4	5,6	5,5	5,3 ^a	5,3	4,7	4,7	4,7

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.
a Data have been changed compared to those published in the previous edition of the Report.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie w kolejnych miesiącach 2018 r. była niższa od notowanej w analogicznych okresach roku poprzedniego. W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. zmniejszyła się o 0,8 p. proc. do poziomu 4,7%. W końcu grudnia 2018 r. wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 5,8%, tym samym był niższy odpowiednio o 0,8 p. proc. od zanotowanego rok wcześniej i o 6,6 p. proc. niż w 2010 r.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

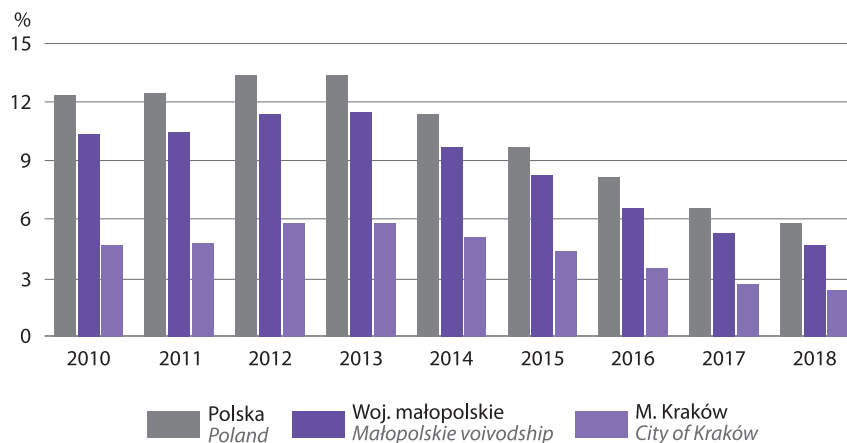
Wykres 18. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

Chart 18.

Registered unemployment rate

As of 31 XII

Spadek stopy bezrobocia w ujęciu rocznym odnotowano we wszystkich powiatach. Najgłębszy spadek zanotowano w powiatach brzeskim (o 1,2 p. proc.), dąbrowskim (o 1,1 p. proc.) oraz miechowskim i nowotarskim (po 1,0 p. proc.), a najmniejszy – w suskim (o 0,1 p. proc.), wielickim (o 0,2 p. proc.) oraz w m. Krakowie i myślenickim (po 0,3 p. proc.).

Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 8,5 p. proc. i była o 0,8 p. proc. mniejsza niż w 2017 r. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach dąbrowskim (10,9%), tatrzańskim (9,4%) oraz nowosądeckim (8,2%), a najniższą – w m. Krakowie (2,4%), myślenickim (2,7%) i m. Nowym Sączu (3,2%).

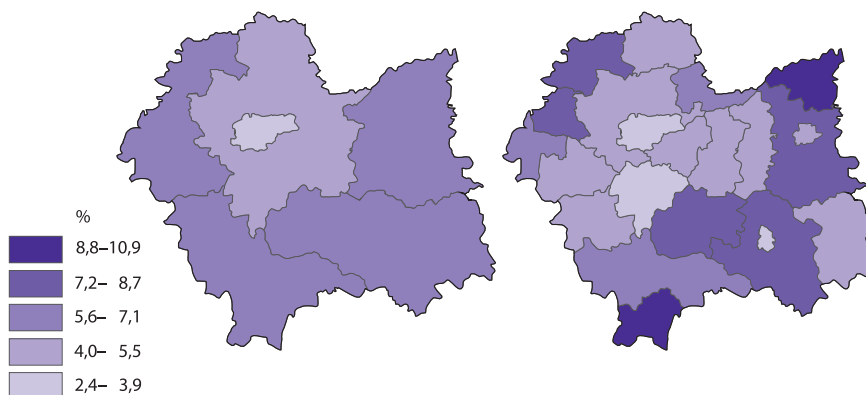
Mapa 4. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Map 4.

Registered unemployment rate in Małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2018

As of 31 XII

Badanie aktywności ekonomicznej ludności

Labour force survey

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2018 r. w województwie małopolskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- zmniejszył się udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- wzrosła liczba biernych zawodowo,
- zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

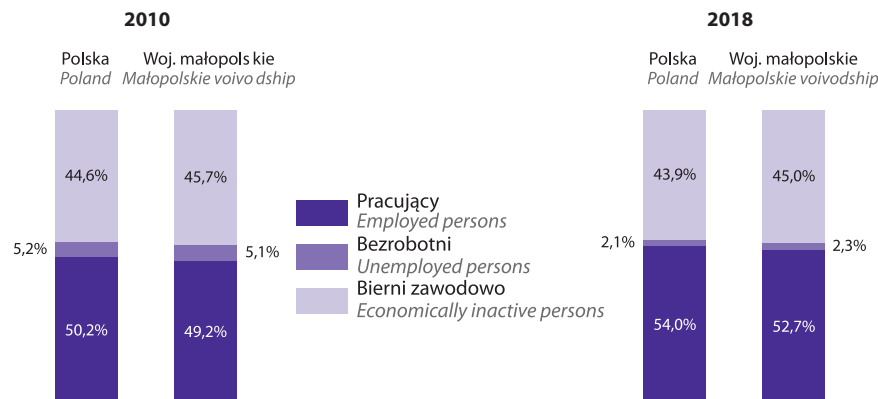
W IV kwartale 2018 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie liczyła 1454 tys. osób, a biernych zawodowo – 1194 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (1395 tys. osób) i bezrobotni (60 tys. osób).

Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Tablica 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
Table 8. Economic activity of the population aged 15 and more in 4th quarter

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thousands	17153	17489	17173	17058
pracujący employed persons	15557	16280	16404	16409
bezrobotni unemployed persons	1597	1210	769	649
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thousands	13826	13473	13402	13353
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	55,4	56,5	56,2	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	50,2	52,6	53,7	54,0
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,3	6,9	4,5	3,8
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thousands	1406	1396	1499	1454
pracujący employed persons	1274	1304	1425	1395
bezrobotni unemployed persons	132	92	75	60
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thousands	1185	1095	1155	1194
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	54,3	56,0	56,5	54,9
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	49,2	52,3	53,7	52,7
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,4	6,6	5,0	4,1

Wykres 19. **Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale**
Chart 19. **Structure of population aged 15 and more by the status on the labour market in 4th quarter**

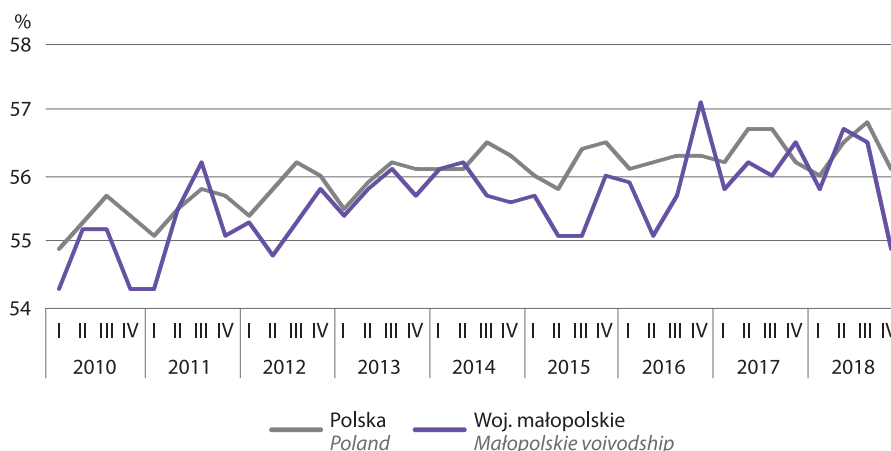
Struktura ludności według statusu na rynku pracy zmieniła się zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale 2017 r. oraz w IV kwartale 2010 r. W relacji do analogicznego okresu 2017 r. zmniejszył się udział pracujących (o 1,0 p. proc.) oraz odsetek bezrobotnych (o 0,5 p. proc.). W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. odsetek pracujących był większy (o 3,5 p. proc.), a bezrobotnych – mniejszy (o 2,8 p. proc.).

Zbiorowość aktywnych zawodowo w IV kwartale 2018 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 3,0%, a w odniesieniu do 2010 r. – wzrosła o 3,4%.

W omawianym okresie w województwie małopolskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 54,9% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,1%).

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia, stan cywilny).

Wykres 20. **Współczynnik aktywności zawodowej**
Chart 20. **Activity rate**

W IV kwartale 2018 r. w województwie w ujęciu rocznym zaobserwowano spadek aktywności zawodowej, a określający ją współczynnik zmniejszył się o 1,6 p. proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – zwiększył się o 0,6 p. proc. W skali kraju zaobserwowano spadek o 0,1 p. proc. w ujęciu

rocznym i wzrost o 0,7 p. proc. w stosunku do 2010 r. W analizowanym okresie w województwie małopolskim wyższą wartość wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet – odpowiednio 63,9% (spadek o 1,6 p. proc. w skali roku) wobec 46,7% (spadek o 1,5 p. proc.).

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

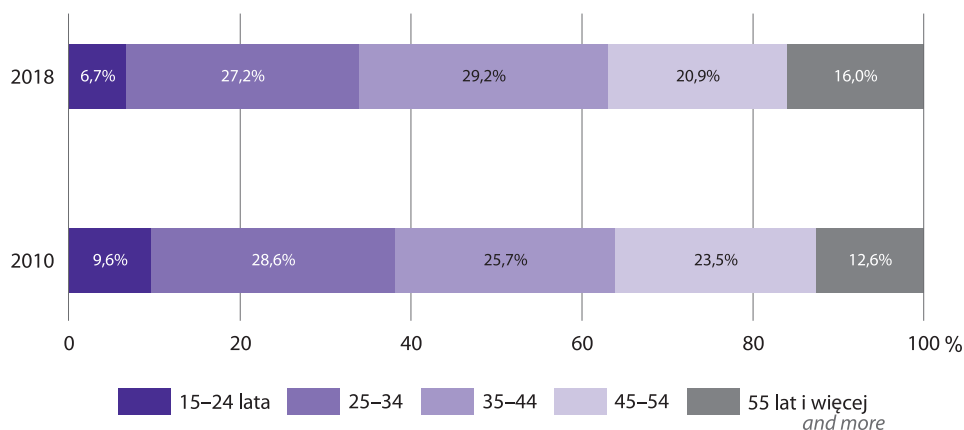
- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub wypoczynkowego;
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy;
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Liczba pracujących w IV kwartale 2018 r. wyniosła 1395 tys. i zmniejszyła się tym samym o 2,1% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej. Odnotowano spadek zarówno liczby pracujących mężczyzn (o 0,4%), jak i kobiet (o 4,2%). Jednocześnie w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. zbiorowość pracujących zwiększyła się o 121 tys. osób (tj. o 9,5%).

W zbiorowości pracujących najmniejszy udział w IV kwartale 2018 r. miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15–24 lata (6,7%) oraz 55 lat i więcej (16,0%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek mieściły się w granicach 20,9%–29,2%.

Wykres 21.
Chart 21.

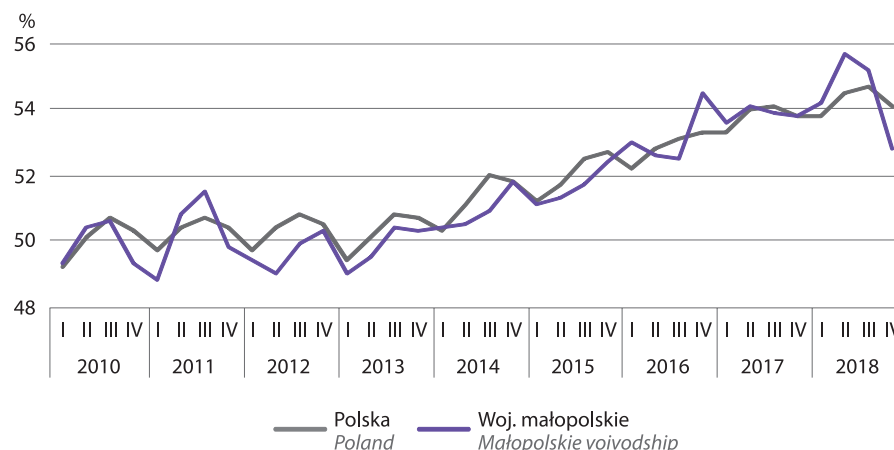
Struktura pracujących według wieku w województwie małopolskim w IV kwartale
Structure of employed persons by age in Małopolskie voivodship in 4th quarter

Wskaźnik zatrudnienia w województwie małopolskim w omawianym okresie ukształtował się na poziomie 52,7% i był niższy od średniego w kraju o 1,3 p. proc. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2017 r. obniżył się o 1,0 p. proc., podczas gdy w skali kraju wzrósł o 0,3 p. proc. Wskaźnik zatrudnienia w województwie zmniejszył się zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet (odpowiednio o: 0,1 p. proc. i 1,9 p. proc.).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wykres 22. Wskaźnik zatrudnienia
Chart 22. Employment rate

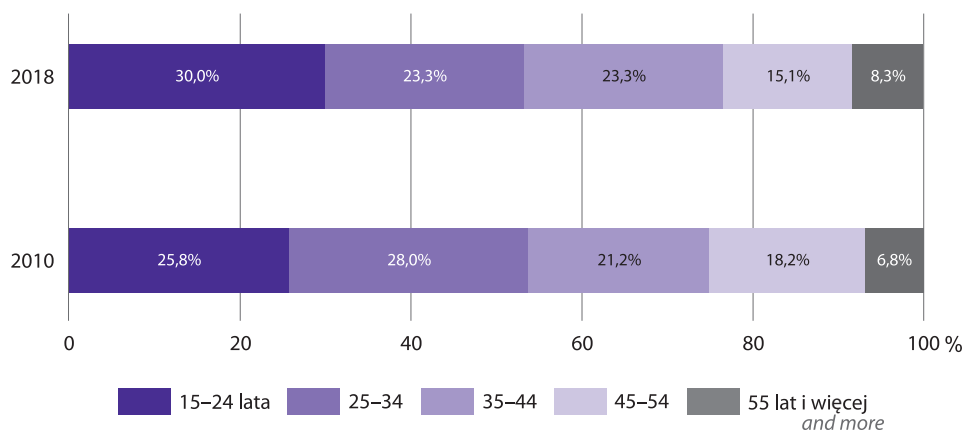
W IV kwartale 2018 r. liczba bezrobotnych w województwie małopolskim wyniosła ogółem 60 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego spadła o 15 tys. osób, tj. o 20,0%. Liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 37,7%, natomiast kobiet była większa o 28,6%.

Najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzyły osoby należące do przedziału 15–24 lata (30,0% ogólnej liczby bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała z kolei osoby najstarsze, tj. w wieku 55 lat i więcej (8,3%).

Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę, były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ **miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące** oraz były gotowe tę pracę podjąć.

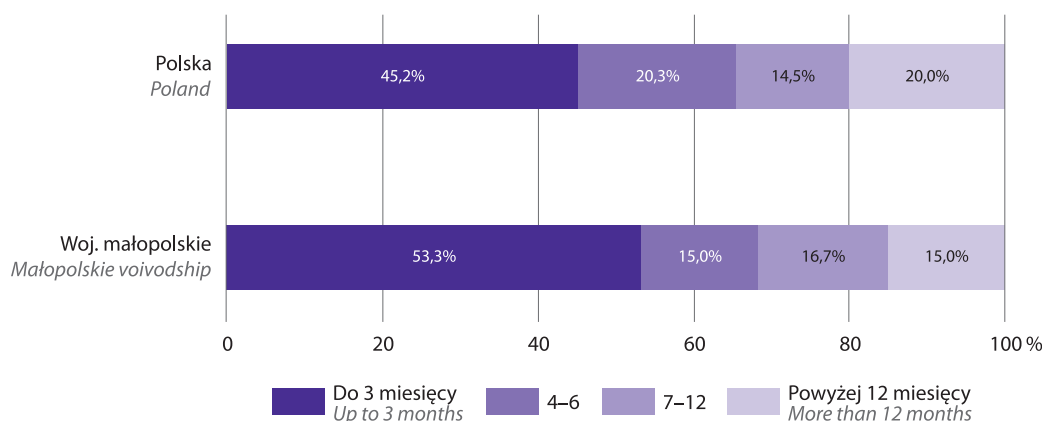
Wykres 23. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie małopolskim w IV kwartale
Chart 23. Structure of unemployed persons by age in Małopolskie voivodship in 4th quarter

W IV kwartale 2018 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne wynosił 9,8 miesiąca (w Polsce 9,5). Na przestrzeni roku okres ten uległ skróceniu, w województwie o 3,3 miesiąca, w Polsce o 1,2 miesiąca. Przeciętny czas poszukiwania pracy przez mężczyzn w województwie był krótszy o 3,4 miesiąca (do 8,4), podczas gdy kobiety poszukiwały pracy przeciętnie o 4,6 miesiąca krócej (10,9). W analizowanym okresie w województwie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) kształtowała się na poziomie 9 tys. i stanowiła 15,0% ogólnej liczby bezrobotnych (wobec 30,7% w roku poprzednim). W kraju w IV kwartale 2018 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 20,0% i w porównaniu z zanotowanym w roku poprzednim zmniejszył się o 5,2 p. proc.

Wykres 24.
Chart 24.

Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale
Structure of unemployed persons by duration of unemployment in 4th quarter

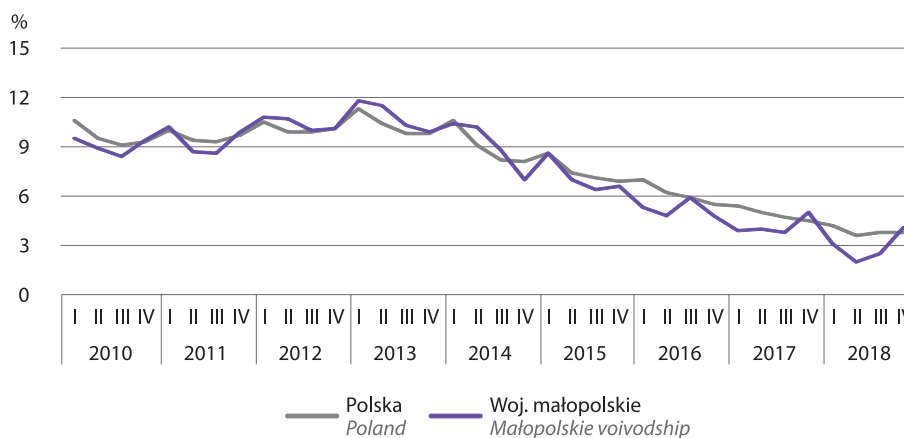

Stopę bezrobocia obliczono jako procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2018 r. w województwie małopolskim wyniosła 4,1% i była o 0,3 p. proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. W stosunku do poprzedniego roku oraz do analogicznego okresu 2010 r. stopa bezrobocia w województwie była niższa odpowiednio o: 0,9 p. proc. i 5,3 p. proc. (w Polsce – spadek odpowiednio o 0,7 p. proc. i o 5,5 p. proc.). W IV kwartale 2018 r. w województwie analizowany wskaźnik wyniósł w przypadku mężczyzn 4,1%, a wśród kobiet – 4,2%.

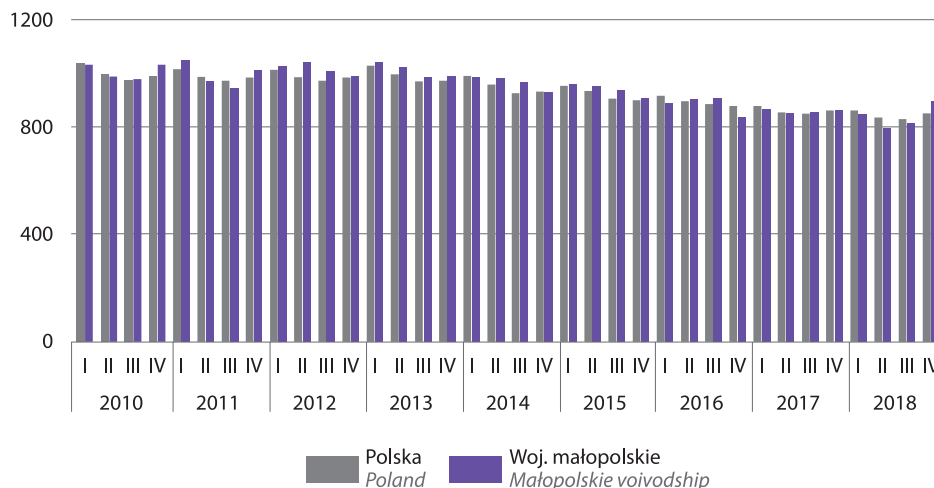
Wykres 25.
Chart 25.

Stopa bezrobocia
Unemployment rate

W IV kwartale 2018 r. liczba biernych zawodowo wyniosła 1194 tys. osób i stanowiła 45,1% populacji województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,9%. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie zwiększyła się o 3,4%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. o 0,8%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,4% i 3,4%. Większość osób biernych zawodowo w województwie stanowiły kobiety, których udział w IV kwartale 2018 r. wyniósł 61,6%.

Wykres 26. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących
Chart 26. Number of unemployed persons per 1000 employed persons

W IV kwartale 2018 r. na 1000 pracujących przypadało w województwie 899 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 863 osoby, podczas gdy w analogicznym okresie 2010 r. – 1034 osoby. W IV kwartale 2018 r. obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi w województwie było większe niż średnio w kraju, w przeciwieństwie do analogicznego okresu 2017 r. w którym obciążenie to było mniejsze.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

W 2018 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4696,66 zł i było o 7,3% wyższe niż w 2017 r. (wobec wzrostu o 7,6% przed rokiem). W Polsce przeciętne wynagrodzenie wyniosło 4852,29 zł, co oznacza wzrost o 7,1% w ujęciu rocznym (wobec wzrostu o 5,9% w 2017 r.).

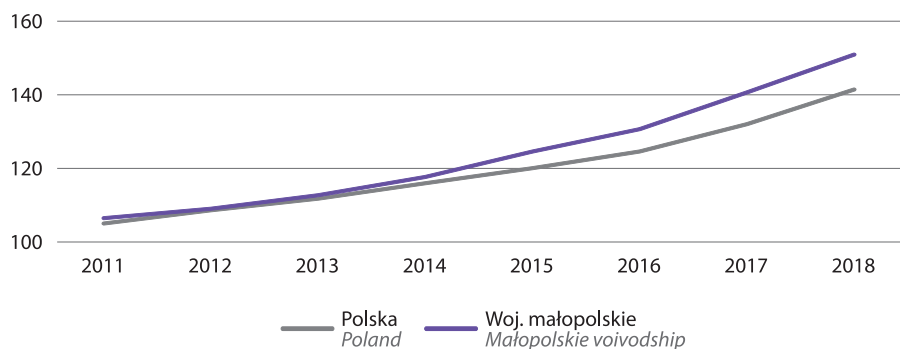
Tablica 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 9. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w złotych in zlotys			2010=100	2017=100	
Polska Poland	3434,62	4121,41	4530,47	4852,29	141,3	107,1
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship	3113,61	3876,04	4375,40	4696,66	150,8	107,3
M. Kraków City of Kraków	3435,94	4372,39	4977,52	5287,02	153,9	106,2

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wykres 27. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
(2010=100)

Chart 27. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector
(2010=100)

W porównaniu z 2017 r. wzrost wynagrodzeń zaobserwowano we wszystkich sekcjach PKD, przy czym najwyższy notowano w górnictwie i wydobywaniu (o 10,2%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,3%) oraz w informacji i komunikacji (o 8,2%).

Tablica 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim

Table 10. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Małopolskie voivodship

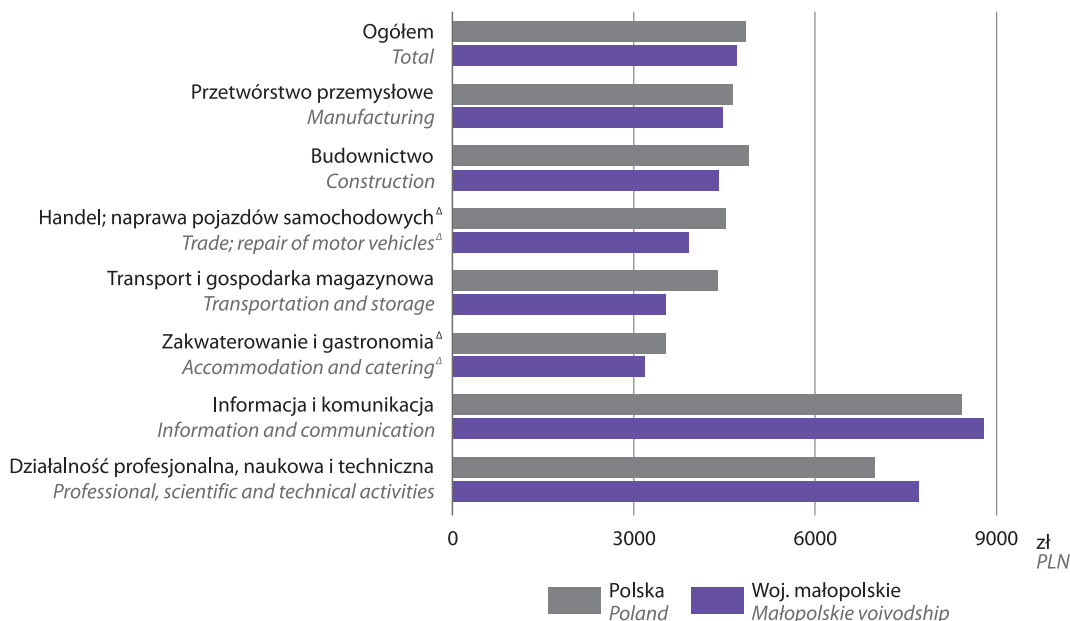
Wyszczególnienie Specification	2017				2018				
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								w złotych in zlotys
Ogółem Total	105,9	106,4	106,9	107,6	108,0	108,0	107,5	107,3	4696,66
w tym: of which:									
Przemysł Industry	103,8	104,3	105,0	105,6	107,1	107,3	106,7	106,4	4651,26
w tym: of which:									
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	104,5	104,8	105,5	105,7	107,5	107,8	107,2	106,8	4475,97
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	104,3	104,8	104,2	104,7	106,1	105,6	105,8	104,5	4679,77
Budownictwo Construction	104,6	105,3	105,7	108,0	106,1	106,9	107,5	107,7	4403,99
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	107,5	108,1	108,8	111,0	107,4	106,6	106,7	106,8	3900,35
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	104,4	102,1	103,3	101,9	101,9	106,5	107,1	107,3	3527,80
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	104,1	105,7	105,8	106,9	112,5	110,8	110,0	109,3	3174,31
Informacja i komunikacja Information and communication	107,0	108,9	106,9	107,0	111,4	112,0	109,2	108,2	8790,75
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	103,9	104,6	104,3	105,3	106,7	105,9	106,3	105,4	4376,82
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	105,9	107,2	107,3	106,9	108,2	105,4	105,4	106,9	7720,06
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administration and support service activities	103,9	104,2	105,3	106,5	103,6	103,9	105,0	105,3	3642,61

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a It does not include the divisions: Research and development and Veterinary activities.

W omawianym roku najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto odnotowano w sekcji informacja i komunikacja – przekroczyło ono o 87,2% średnie wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w województwie. Relatywnie wysokie były także wynagrodzenia w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – wyższe odpowiednio o 64,4% i o 55,9%. Najniższe płace odnotowano w sekcji zakwaterowanie i gastronomia – niższe od średniego wynagrodzenia w województwie o 32,4%.

Wykres 28. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw według wybranych sekcji PKD w 2018 r.

Chart 28. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector by selected NACE sections in 2018

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a It does not include the divisions: Research and development and Veterinary activities.

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie małopolskim w 2018 r. przepracowali ogółem 871,5 mln godzin, tj. o 3,3% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 306,0 mln (35,1% ogólnej liczby przepracowanych godzin) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 201,2 mln (23,1%), natomiast najmniej m.in. w działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości – 10,4 mln (1,2%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 17,3 mln (2,0%). W stosunku do poprzedniego roku przepracowany czas zwiększył się głównie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 11,4%), budownictwie (o 8,6%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,4%). Spadek liczby przepracowanych godzin zanotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 5,4%), obsłudze rynku nieruchomości (o 2,2%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,2%).

W 2018 r. średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw wyniósł, podobnie jak rok wcześniej, 145 godzin. Największy wzrost średniego czasu przepracowanego w stosunku do poprzedniego roku zaobserwowano w sekcji górnictwo i wydobywanie (o 3 godziny), a najgłębszy spadek w zakwaterowaniu i gastronomii oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 2 godziny).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie osiągnęło wartość 32,37 zł. W porównaniu z 2017 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 7,6%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 60,22 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 21,17 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W 2018 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie wyższym niż w 2017 r. Zwiększenie się ogólnej liczby świadczeniobiorców było wynikiem jednoczesnego wzrostu liczby osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS i spadku liczby osób otrzymujących świadczenia KRUS. W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto wypłacanej przez ZUS w porównaniu z rokiem poprzednim. Przeciętne świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym były wyższe niż w roku 2017 r.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w województwie małopolskim w 2018 r. wyniosła 739,1 tys. osób i była o 19,3 tys. osób (tj. o 2,7%) większa od notowanej przed rokiem i o 16,9 tys. osób (tj. o 2,2%) mniejsza niż w 2010 r.

Tablica 11. Świadczenia społeczne
Table 11. Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2017=100	
Polska Poland						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. Average monthly number of retirees and pensioners in thousands	9243,4	8879,6	8935,2	9199,0	99,5	103,0
pobierających świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych razem receiving payments from non-agricultural social security system in total	7868,8	7676,5	7759,9	8041,5	102,2	103,6
w tym wypłacane przez ZUS ^{ab} of which paid by the Social Insurance Institution ^{ab}	7491,4	7273,8	7358,2	7641,5	102,0	103,9
rolników indywidualnych farmers	1374,7	1203,2	1175,3	1157,4	84,2	98,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych razem w zł Average monthly gross retirement and other pension from non-agricultural social security system in total in PLN	1642,90	2049,26	2138,03	2221,90	135,2	103,9
wypłacana przez ZUS ^{ab} paid by the Social Insurance Institution ^{ab}	1588,95	1980,96	2072,44	2161,65	136,0	104,3
w tym emerytura of which retirement pension	1755,19	2170,64	2253,57	2323,21	132,4	103,1
wypłacana przez ZUS ^{ab} paid by the Social Insurance Institution ^{ab}	1698,35	2096,55	2182,45	2257,66	132,9	103,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in PLN	954,68	1179,63	1200,00	1226,85	128,5	102,2
w tym emerytura of which retirement pension	996,18	1209,81	1221,69	1242,37	124,7	101,7

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie). b Bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

a Including accident pensions financed from the Social Insurance Fund, and paid by the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration as well as Ministry of Justice in conjunction with retirement pensions financed from the budget of the Ministry of National Defense, Ministry of Interior and Administration as well as Ministry of Justice, and also payments of agricultural benefits from the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration as well as Ministry of Justice (not included in the voivodship). b Excluding retirement and other pensions provided under international agreements.

Tablica 11. Świadczenia społeczne (dok.)
Table 11. Social benefits (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2017=100	
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. Average monthly number of retirees and pensioners in thousands	756,1	718,8	719,9	739,1	97,8	102,7
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS receiving benefits paid by the Social Insurance Institution	648,1	619,6	622,4	643,2	99,2	103,3
rolników indywidualnych farmers	108,0	99,1	97,4	96,0	88,9	98,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł Average monthly gross retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution in PLN	1543,10	1938,81	2029,96	2122,42	137,5	104,6
w tym emerytura of which retirement pension	1643,24	2041,23	2128,34	2208,38	134,4	103,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in PLN	924,05	1140,46	1163,06	1191,49	128,9	102,4
w tym emerytura of which retirement pension	975,59	1190,54	1206,76	1226,32	125,7	101,6

W 2018 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w kraju wyniósł 8,0% i utrzymał się na poziomie sprzed roku.

Emerytury i renty wypłacane przez ZUS w województwie małopolskim w 2018 r. otrzymywało 643,2 tys. osób, tj. o 3,3% więcej niż przed rokiem i o 0,8% mniej niż w 2010 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost przeciętnej liczby emerytów (o 7,0%), natomiast spadek liczby świadczeniobiorców otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy (o 11,8%) oraz korzystających z rent rodzinnych (o 1,0%). W 2018 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (73,0% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (10,4%).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE). Nie obejmują emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych.

Tablica 12. Świadczenia społeczne w województwie małopolskim
Table 12. Social benefits in Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thousands</i>	718,6	718,0	717,6	719,9	737,4	737,8	738,1	739,1
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,0	99,9	99,8	100,1	102,6	102,8	102,9	102,7
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS <i>receiving benefits paid by the Social Insurance Institution</i>	620,7	620,3	620,0	622,4	640,5	641,2	641,8	643,2
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,1	100,0	99,9	100,3	103,2	103,4	103,5	103,3
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	97,9	97,8	97,6	97,4	96,9	96,7	96,3	96,0
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	99,0	99,0	98,9	98,9	99,0	98,8	98,9	98,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: <i>Average monthly gross retirement and other pension in PLN:</i>								
wypłacana przez ZUS <i>paid by the Social Insurance Institution</i>	1998,88	2009,19	2015,93	2029,96	2086,23	2105,56	2115,72	2122,42
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	101,7	102,0	102,2	102,8	104,4	104,8	105,0	104,6
rolników indywidualnych <i>of farmers</i>	1152,29	1158,42	1160,99	1163,06	1179,88	1186,47	1189,46	1191,49
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,6	101,0	101,2	101,4	102,4	102,4	102,5	102,4

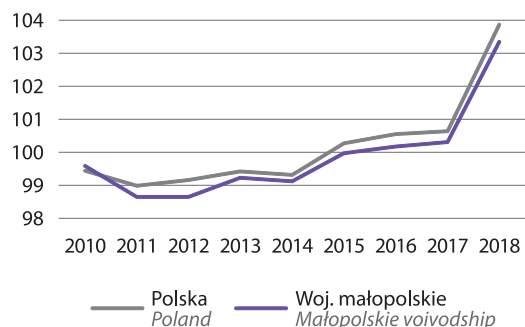
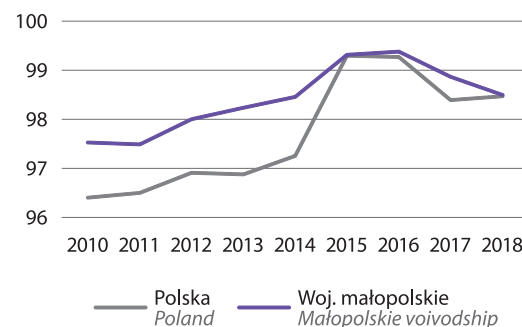
Przeciętna liczba osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych była niższa zarówno względem 2017 r. (o 1,5%), jak i 2010 r. (o 11,1%). W 2018 r. odnotowano 96,0 tys. osób pobierających emerytury i renty rolnicze. W ciągu ostatniego roku największy spadek zaobserwowano w przypadku przeciętnej liczby osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy (o 4,4%) oraz pobierających renty rodzinne (o 0,5%). W 2018 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców KRUS stanowili emeryci (69,5% całej zbiorowości), a najmniej osoby pobierające renty rodzinne (3,7%).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku, gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Wykres 29. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

(rok poprzedni=100)

Chart 29. Indices of average monthly number of retirees and pensioners
(previous year=100)

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS
Receiving benefits paid by the Social Insurance Institution**Rolników indywidualnych**
Farmers

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w 2018 r. w województwie małopolskim wyniosła 2122,42 zł i była wyższa o 4,6% niż rok wcześniej (w kraju wzrost o 4,3%). Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez KRUS wyniosła 1191,49 zł i wzrosła o 2,4% w skali roku (w kraju o 2,2%).

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

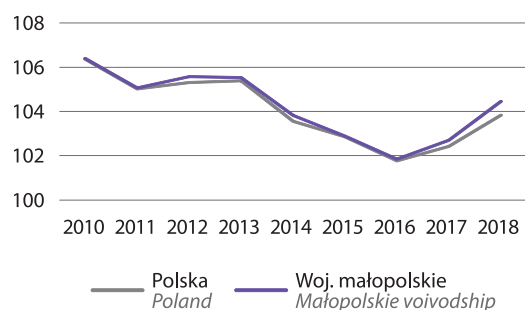
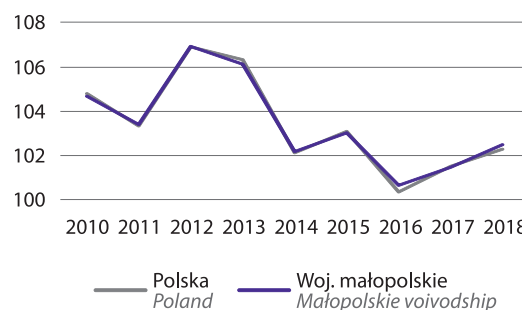
Zarówno w województwie, jak i w kraju zaobserwowano wzrost wysokości wszystkich kategorii świadczeń. Wśród emerytur i rent realizowanych przez ZUS największy wzrost w skali roku odnotowano w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy – o 6,6% (w kraju o 5,8%). Emerytura i renta rodzinna zwiększyły się odpowiednio o: 3,8% i 4,2% (w kraju: o 3,4% i 4,2%). Wśród świadczeń wypłacanych przez KRUS w największym stopniu wzrosła renta rodzinna – o 6,0% (w kraju o 6,7%). Renta z tytułu niezdolności do pracy zwiększyła się o 3,8% (w kraju o 3,1%), a emerytura – o 1,6% (w kraju o 1,7%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wykres 30. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

(rok poprzedni=100)

Chart 30. Indices of average monthly gross retirement and other pension
(previous year=100)

Wypłacane przez ZUS
Paid by the Social Insurance Institution**Rolników indywidualnych**
Farmers

W 2018 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej. Przeciętna miesięczna emerytura i renta z ZUS stanowiła 98,2% średniej krajowej, a przeciętne świadczenia pobierane przez rolników indywidualnych – 97,1% (najmniej w Polsce). W przypadku wypłat realizowanych przez ZUS tylko renta z tytułu niezdolności do pracy przewyższała średnią krajową (o 4,2%); renta rodzinna i emerytura były natomiast niższe (odpowiednio: o 2,7% i 2,2%). W przypadku świadczeń z KRUS wysokość wszystkich wypłat kształtowała się poniżej średniej krajowej: renta rodzina była niższa o 7,0%, renta z tytułu niezdolności do pracy – o 2,2%, a emerytura – o 1,3%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie małopolskim znajdują się w publikacji „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego”, która co kwartał dostępna jest na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W 2018 r. w województwie małopolskim ceny towarów i usług konsumpcyjnych ogółem zwiększyły się w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług w tym zwłaszcza w grupie transport (podobnie w Polsce). Zarówno w kraju, jak i województwie niższe niż w 2017 r. były ceny w grupie odzież i obuwie.

W 2018 r. w województwie małopolskim ceny towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 2,2% (w Polsce o 1,6%). Największy wzrost cen odnotowano dla towarów i usług w zakresie transportu (o 5,6%). Więcej niż przed rokiem płacono także za rekreację i kulturę (o 2,8%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,7%), mieszkanie (o 2,3%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 2,0%), usługi i towary związane ze zdrowiem i edukacją (po 1,9%). Niższe niż przed rokiem były ceny odzieży i obuwia (o 2,4%).

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 13. Price indices of consumer goods and services

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni=100 previous year=100			
Polska Poland				
Ogółem Total	102,6	99,1	102,0	101,6
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	102,7	98,3	104,2	102,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages, tobacco	105,3	101,2	101,0	101,5
Odzież i obuwie Clothing and footwear	96,2	95,2	94,8	96,4
Mieszkanie Dwelling	103,3	100,5	101,6	101,8
Zdrowie Health	102,9	101,9	101,2	102,0
Transport Transport	106,2	91,1	103,8	104,2
Rekreacja i kultura Recreation and culture	99,7	100,7	101,4	101,3
Edukacja Education	102,7	101,1	101,2	102,4

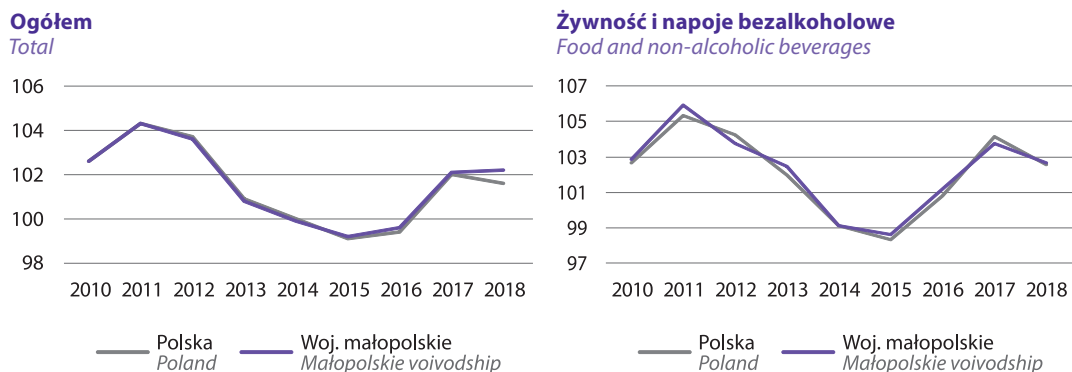
Tablica 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Table 13. Price indices of consumer goods and services (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni=100 previous year=100			
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Ogółem Total	102,6	99,2	102,1	102,2
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	102,9	98,6	103,8	102,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages, tobacco	104,8	101,3	99,9	102,0
Odzież i obuwie Clothing and footwear	95,4	95,8	96,8	97,6
Mieszkanie Dwelling	103,4	100,6	101,8	102,3
Zdrowie Health	102,3	102,0	102,3	101,9
Transport Transport	106,2	90,9	104,6	105,6
Rekreacja i kultura Recreation and culture	101,2	101,3	101,7	102,8
Edukacja Education	101,9	100,5	100,1	101,9

Wykres 31. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)

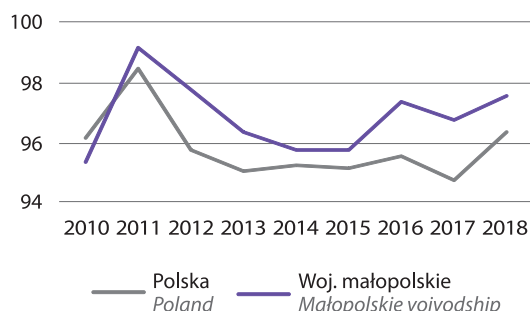
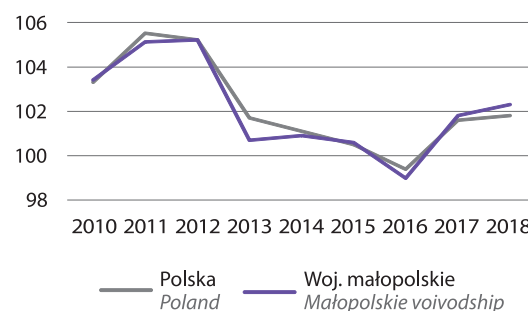
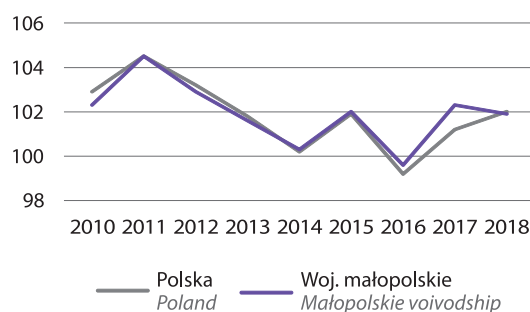
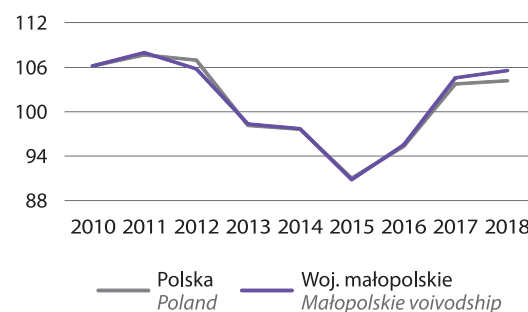
Chart 31. Price indices of consumer goods and services (previous year=100)

Wykres 31. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

(rok poprzedni=100)

Chart 31. Price indices of consumer goods and services (cont.)
(previous year=100)

Odzież i obuwie*Clothing and footwear***Mieszkanie***Dwelling***Zdrowie***Health***Transport***Transport*

We wszystkich kwartałach 2018 r. odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku, przy czym największy zaobserwowano w III kwartale (o 2,6%). W I i II kwartale nastąpił wzrost cen odpowiednio o 2,0% i o 2,4%, natomiast najmniejszy wzrost cen w 2018 r. odnotowano w IV kwartale – o 1,9%. Największy wzrost cen w II, III i IV kwartale omawianego roku odnotowano dla towarów i usług w zakresie transportu (odpowiednio o 6,2%, 10,6% i 6,6%). W I kwartale najbardziej wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 3,9%). We wszystkich kwartałach odnotowano spadek cen odzieży i obuwia (najgłębszy w II kwartale – o 3,0%).

Tablica 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim
Table 14. Price indices of consumer goods and services in Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	102,0	101,8	102,0	102,6	102,0	102,4	102,6	101,9
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	103,0	102,7	104,0	105,5	103,9	103,3	102,5	101,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages, tobacco</i>	100,1	99,5	99,8	100,0	100,6	102,3	102,5	102,7
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	96,6	96,5	96,9	97,4	97,3	97,0	97,4	98,9
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	101,0	101,5	101,9	102,7	102,3	102,4	102,5	102,0
Zdrowie <i>Health</i>	102,1	101,9	102,6	102,5	101,7	101,7	101,5	102,5
Transport <i>Transport</i>	110,9	104,6	101,4	101,8	99,2	106,2	110,6	106,6
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	99,8	102,6	102,3	102,0	102,7	101,7	103,7	103,0
Edukacja <i>Education</i>	99,3	99,4	100,1	101,7	101,9	101,7	101,7	102,1

W grudniu 2018 r. ceny detaliczne większości wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim były wyższe od notowanych w analogicznym miesiącu poprzedniego roku.

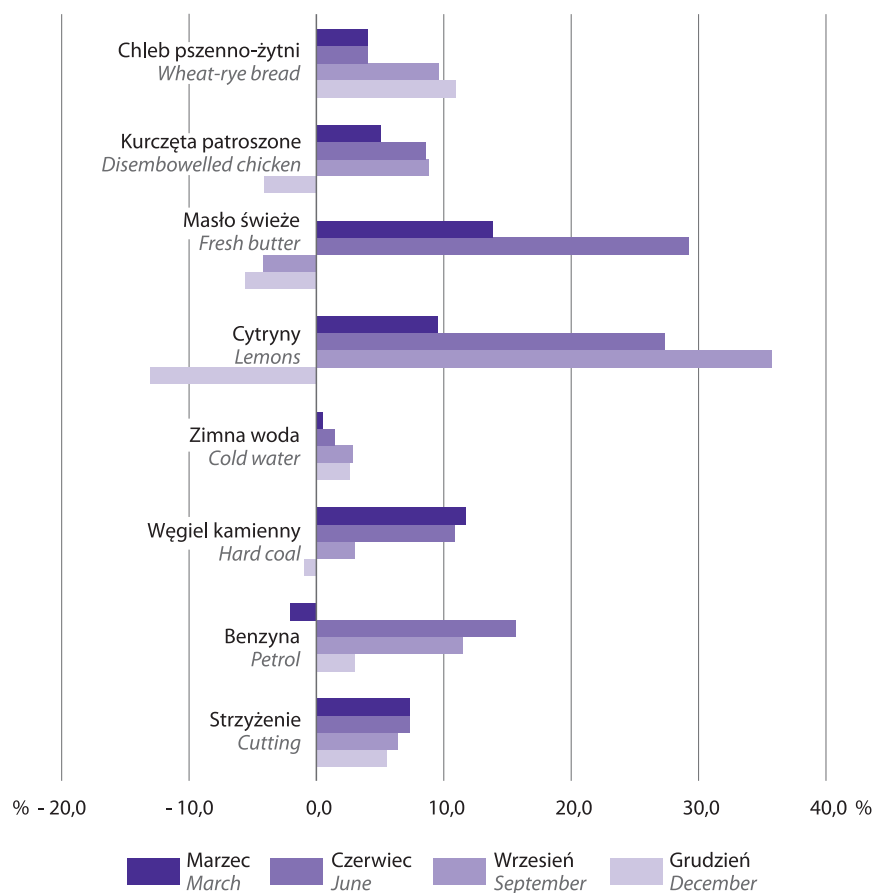
Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Wśród wybranych artykułów żywnościowych najbardziej podrożała marchew (o 72,9%), cebula (o 64,3%), ziemniaki (o 60,8%), bułka pszenna (o 13,0%) oraz chleb pszenno-żytni (o 10,9%). Mniej płacono między innymi za jabłka (o 48,8%), jaja kurze (o 21,1%), margarynę (o 15,8%), cukier biały kryształ (o 15,0%), pomarańcze (o 14,0%) i cytryny (o 13,1%).

Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych najbardziej zdrożał olej napędowy (o 12,9%), pasta do zębów (o 11,0%), wizyta u lekarza specjalisty (o 8,9%) oraz wywóz śmieci niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 7,5%). Tańszy niż przed rokiem był między innymi talerz głęboki porcelanowy (o 9,6%) oraz kuchnia mikrofalowa (o 3,6%).

Wykres 32. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie małopolskim w 2018 r.

Chart 32. Price changes of selected consumer goods and services per year in Małopolskie voivodship in 2018

Tablica 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	
	w złotych in zlotys				XII 2017=100
Polska Poland					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread – per 0.5 kg	2,08	2,21	2,31	2,56	110,8
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy; w roku 2010 i 2015 – z kością – za 1 kg) Pork meat, boneless (centre loin; in years 2010 and 2015 – bone-in – per kg)	13,68	13,79	17,30	17,16	99,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg Disembowelled chicken – per kg	5,96	6,60	7,11	6,92	97,3
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, boiled – per kg	21,65	24,01	26,26	26,91	102,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l	2,67	2,80	2,78	2,71	97,5

Tablica 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (cd.)
Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	
	w złotych in zlotys			XII 2017=100	
Polska (dok.) Poland (cont.)					
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g	4,27	3,98	6,75	6,54	96,9
Cebula – za 1 kg Onions – per kg	2,25	2,20	2,01	2,96	147,3
Ziemniaki – za 1 kg Potatoes – per kg	1,43	1,19	1,13	1,59	140,7
Cukier biały kryształ – za 1 kg White sugar, crystalized – per kg	2,94	2,44	2,62	2,13	81,3
Sok jabłkowy – za 1 l Apple juice – per l	3,64	3,63	3,60	3,81	105,8
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (w roku 2010 – z elanowełny) – za 1 kpl. Men's suit, fabric of wool (in the year 2010 – of terylene and wool) – per set	467,17	662,30	665,00	606,31	. ^a
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair	164,09	197,64	202,07	206,43	102,2
Ciepła woda – za 1 m ³ Hot water – per m ³	17,89	21,68	21,69	22,09	101,8
Proszek do prania – za 300 g (w roku 2010 – za 400 g, w roku 2015 – za 280 g) Washing powder – per 300 g (in the year 2010 – per 400 g, in the year 2015 – per 280 g)	4,43	5,33	5,48	5,52	100,7
Wizyta u lekarza specjalisty Consultation of a specialist doctor	69,93	90,26	100,85	106,31	105,4
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy Regular ticket for travelling by intra-urban bus	2,23	2,71	2,71	2,74	101,1
Bilet normalny do kina Regular cinema ticket	15,23	18,39	19,58	19,90	101,6
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread – per 0.5 kg	2,21	2,29	2,30	2,55	110,9
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy; w roku 2010 i 2015 – z kością – za 1 kg) Pork meat, boneless (centre loin; in years 2010 and 2015 – bone-in – per kg)	13,50	13,71	17,45	17,16	98,3
Kurczęta patroszone – za 1 kg Disembowelled chicken – per kg	6,06	6,48	7,08	6,79	95,9
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, boiled – per kg	20,62	22,83	26,68	24,84	93,1
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l Cows' milk, fat content 3–3.5%, sterilized – per l	2,68	2,75	2,69	2,73	101,5
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g	4,23	4,08	6,55	6,18	94,4

^a Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen dane nie w pełni porównywalne z danymi z roku poprzedniego.
^a Due to the change of the representative item covered by the price survey data not fully comparable to those for the previous year.

Tablica 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	
	w złotych in zlotys			XII 2017=100	
Woj. małopolskie (dok.) Małopolskie voivodship (cont.)					
Cebula – za 1 kg Onions – per kg	2,25	2,11	1,71	2,81	164,3
Ziemniaki – za 1 kg Potatoes – per kg	1,47	1,05	1,02	1,64	160,8
Cukier biały kryształ – za 1 kg White sugar, crystalized – per kg	2,91	2,50	2,46	2,09	85,0
Sok jabłkowy – za 1 l Apple juice – per l	4,08	3,65	3,70	3,87	104,6
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (w roku 2010 – z elanowełny) – za 1 kpl. Men’s suit, fabric of wool (in the year 2010 – of terylene and wool) – per set	388,87	746,00	673,69	576,90	. ^a
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę Men’s low leather shoes with non-leather sole – per pair	157,84	198,68	221,37	223,76	101,1
Ciepła woda – za 1 m ³ Hot water – per m ³	17,97	23,26	23,90	25,10	105,0
Proszek do prania – za 300 g (w roku 2010 – za 400 g, w roku 2015 – za 280 g) Washing powder – per 300 g (in the year 2010 – per 400 g, in the year 2015 – per 280 g)	4,41	5,39	5,35	5,26	98,3
Wizyta u lekarza specjalisty Consultation of a specialist doctor	61,77	81,92	94,62	103,08	108,9
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy Regular ticket for travelling by intra-urban bus	2,20	2,93	2,79	2,84	101,8
Bilet normalny do kina Regular cinema ticket	15,33	16,99	18,74	19,33	103,1

^a Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen dane nie w pełni porównywalne z danymi z roku poprzedniego.
^a Due to the change of the representative item covered by the price survey data not fully comparable to those for the previous year.

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W województwie małopolskim w 2018 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zanotowano wzrost pogłowia bydła i owiec. Zmniejszyło się natomiast stado trzody chlewnej i drobiu. Wzrósł skup ziarna żyta, ziemniaków oraz mleka krowiego. Mniej skupiono ziarna pszenicy, żywca wołowego, wieprzowego oraz drobiowego. Wzrosły ceny pszenicy, żyta i ziemniaków, zarówno w skupie, jak i na targowiskach. Niższe były ceny żywca oraz mleka krowiego w skupie.

W 2017 r., w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się zarówno globalna, końcowa, jak i towarowa produkcja rolnicza (w cenach stałych). Odnotowano spadek produkcji zwierzęcej oraz produkcji roślinnej.

Warunki agrometeorologiczne

(od jesieni 2017 r. do jesieni 2018 r.)

Agrometeorological conditions

(from autumn 2017 to autumn 2018)

Warunki termiczno-wilgotnościowe jesienią 2017 r. były na ogół korzystne dla rolnictwa w okresie siewów upraw ozimych. Deszczowy wrzesień i październik znacznie poprawił stan uwilgotnienia gleby i miał korzystny wpływ na procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin. Zmienna pogoda w listopadzie podtrzymywała wegetację ozimin, natomiast dobowe wahania temperatur, przymrozki nocami i lekki opad śniegu końcem listopada sprzyjały hartowaniu się roślin. Rośliny dostatecznie rozkrzewiły się i zahartowały przed wejściem w zimowy okres spoczynku.

Łagodny przebieg pogody w miesiącach zimowych (grudzień 2017 r. – luty 2018 r.), wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza, zakłócała zimowy spoczynek roślin, powodując przejściowe pobudzenie procesów życiowych ozimin oraz osłabienie zimujących upraw. Występujące w ostatniej dekadzie lutego oraz marca opady śniegu oraz krótkotrwałe spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby.

W kwietniu wzrost średniej dobowej temperatury powietrza przyczynił się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin oraz rozpoczęcia wegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych. Pogoda sprzyjała przygotowaniu pól do siewu zbóż jarych i stanowisk do wysadzania ziemniaków, a także nawożeniu ozimin i użytków zielonych. Ciepła i słoneczna aura sprzyjała szybkiemu i sprawnemu wykonaniu siewów, zabiegów pielęgnacyjnych i nawożenia. Wczesna wiosna wpłynęła również na wcześniejsze rozpoczęcie wysadzania rozsady i siewu warzyw do gruntu. Ale jednocześnie niedobór opadów miał niekorzystny wpływ na rośliny, znacznie hamując ich tempo wzrostu i rozwoju.

Rośliny sadownicze przezimowały po zimie 2017/2018 na ogół bardzo dobrze. Krótkotrwałe spadki temperatury występujące w lutym i marcu nie spowodowały w sadach praktycznie żadnych strat. Wegetacja drzew i krzewów owocowych oraz truskawek ruszyła już w drugiej połowie marca. Ciepła i słoneczna aura w kwietniu spowodowała dynamiczny rozwój, kwitnienie roślin sadowniczych.

Z oceny przeprowadzonej w pierwszej dekadzie maja 2018 r. przez terenowych rzeczoznawców GUS, wynikało iż stan przezimowania zasiewów upraw ozimych, jak i stan upraw jarych w województwie małopolskim był średni, ale w porównaniu z poprzednim rokiem ocena stanu upraw ozimych i jarych wypadła nieco lepiej. W wyniku strat zimowych zaorano poniżej 1% powierzchni ozimin.

W maju i czerwcu występowały wysokie temperatury powietrza, bardzo wysokie usłonecznienie, ale niedobór opadów nie sprzyjał rozwojowi i dojrzewaniu upraw. Znaczne przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu, spowodowało iż zapotrzebowanie wodne upraw nie było w pełni zaspokojone. Przyspieszone dojrzewanie zbóż ozimych i jarych w czerwcu, zwłaszcza na glebach słabszych, przy dużym niedoborze opadów spowodowało słabe wyrośnięcie upraw zbóż jarych oraz niedostateczne wykształcenie i wypełnienie kłosów. W lipcu rozpoczęto koszenie poszczególnych zbóż. Pomimo dużego spiętrzenia prac żniwnych (równocześnie przeprowadzano zbiór zbóż ozimych i jarych), żniwa przebiegały sprawnie i pod koniec sierpnia zostały zakończone. Lipiec, sierpień i wrzesień zaznaczył się bardzo wysokimi temperaturami, brakiem opadów, co pogłębiło niedobór wilgoci w glebie i doprowadziło do suszy.

Upalna pogoda do połowy października sprzyjała zbiorom upraw, wykopkom, natomiast utrudniała siew poplonów, uniemożliwiała odrost roślinności na trwałych użytkach zielonych.

Według danych Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach¹ susza rolnicza w mniejszym stopniu dotknęła województwo małopolskie niż pozostałe tereny kraju. W Polsce susza objęła 83,0% gmin na powierzchni 63,1% gruntów ornych. W województwie największe zagrożenie suszą wystąpiło w czerwcu, zagrożonych było 107 gmin, w przypadku najbardziej wrażliwej uprawy (zbóż jarych), na powierzchni 7,1% gruntów ornych, zbóż ozimych (odpowiednio na 4,1% powierzchni gruntów ornych), krzewach owocowych (na 4,1%), truskawkach (na 4,0%).

Według danych Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego² wnioski o oszacowanie szkód spowodowanych suszą złożyło 27 gmin, szkody zgłosiło 774 producentów rolnych na powierzchni 6,1 tys. ha upraw rolnych.

Tablica 16.
Table 16. **Wybrane dane dotyczące rolnictwa**
Selected data concerning agriculture

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:				
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi basic cereals with cereal mixed	35,1	36,7	40,0	32,3
rzepak i rzepik rape and turnip rape	23,6	28,5	29,5	25,8
ziemniaki ^a potatoes ^a	219	210	279	251
buraki cukrowe sugar beets	484	520	679	584
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.: Stocking of livestock per 100 ha of agricultural land (as of June) ^b in heads:				
bydło cattle	38,6	41,0	42,0	42,3
trzoda chlewna pigs	102,6	80,0	77,7	80,6

a Bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Excluding kitchen gardens. b In 2010 data of the Agricultural Census.

¹ <http://www.susza.iung.pulawy.pl/komentarz/> [dostęp 06.08.2018 r.].

² <http://www.malopolska.uw.gov.pl/PressArticlePage.aspx?id=10342> [dostęp 06.08.2018 r.].

Tablica 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (cd.)
Table 16. Selected data concerning agriculture (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt. (dok.): <i>Stocking of livestock per 100 ha of agricultural land (as of June)^b in heads (cont.):</i>				
owce <i>sheep</i>	1,8	1,6	1,8	1,9
drób kurzy <i>chicken poultry</i>	1032	1005	1215	1242
Przeciętne ceny skupu w zł: <i>Average procurement prices in PLN:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	59,84	66,83	66,44	72,62
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	42,12	51,42	54,67	59,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per dt</i>	50,86	51,15	52,46	58,00
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg <i>cattle for slaughter (excluding calves) per kg</i>	4,56	6,02	6,35	6,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg <i>pigs for slaughter per kg</i>	3,89	4,30	5,05	4,48
mleko krowie za 1 l <i>cows' milk per l</i>	1,07	1,13	1,39	1,35
Ceny na targowiskach w zł: <i>Marketplace prices in PLN:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	64,91	75,59	78,86	83,63
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	48,58	58,67	63,23	67,10
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per dt</i>	98,51	82,04	87,43	96,95
prosię na chów za 1 szt. <i>piglet per head</i>	130,20	154,03	183,96	182,01
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt:</i>				
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi <i>basic cereals with cereal mixed</i>	30,4	32,7	36,7	34,3
rzepak i rzepik <i>rape and turnip rape</i>	20,7	25,9	30,5	30,2
ziemniaki ^a <i>potatoes^a</i>	158	210	220	245
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	286	677	685	619

a Bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c W 2010 r. w wieku powyżej 2 tygodni.
a Excluding kitchen gardens. b In 2010 data of the Agricultural Census. c In 2010 aged more than 2 weeks.

Tablica 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)
Table 16. Selected data concerning agriculture (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.: Stocking of livestock per 100 ha of agricultural land (as of June) ^b in heads:				
bydło cattle	33,0	32,3	30,0	30,7
trzoda chlewna pigs	59,9	35,3	33,5	30,4
owce sheep	11,1	13,5	13,3	16,0
drób kurzy chicken poultry ^c	1016	920	1118	905
Przeciętne ceny skupu w zł: Average procurement prices in PLN:				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	56,83	63,42	63,96	71,81
ziarno żyta za 1 dt rye grain per dt	43,46	50,61	49,47	54,34
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kinds) per dt	71,54	44,43	54,88*	61,54
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg cattle for slaughter (excluding calves) per kg	4,90	6,32	6,51*	6,16
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg pigs for slaughter per kg	3,92	4,19	5,06	4,55
mleko krowie za 1 l cows' milk per l	0,93	1,08	1,24	1,23
Ceny na targowiskach w zł: Marketplace prices in PLN:				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	68,21	77,04	76,24	81,98
ziarno żyta za 1 dt rye grain per dt	58,78	71,15	70,69	74,51
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kinds) per dt	101,41	74,51	79,55	87,67
prosię na chów za 1 szt. piglet per head	144,43	172,19	218,27	219,37

b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c W 2010 r. w wieku powyżej 2 tygodni.

b In 2010 data of the Agricultural Census. c In 2010 aged more than 2 weeks.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Livestock population

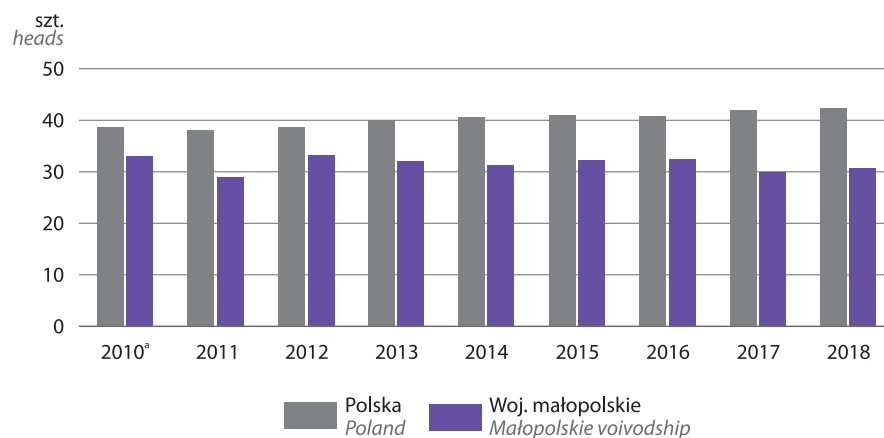
W czerwcu 2018 r. pogłowie bydła w województwie liczyło 170,9 tys. szt., co stanowiło 2,8% pogłowia bydła w kraju. W stosunku do stanu z czerwca 2017 r. liczebność stada zwiększyła się (podobnie jak w kraju) o 0,9%. Wzrost liczebności stada bydła wynikał ze zwiększenia się pogłowia bydła dorosłego (w wieku 2 lat i więcej) o 4,4%, w tym pogłowia krów o 5,0%. Zmniejszyło się natomiast pogłowie cieląt (o 4,6%) oraz bydła młodego w wieku 1–2 lat (o 0,5%). W strukturze stada bydła krowy stanowiły 49,3%, w tym krowy mleczne – 47,2% (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio: 39,2% i 36,0%).

Badania **pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego** prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania **pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej związanej z tymi gatunkami** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 33. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 33. Cattle per 100 ha of agricultural land
As of June

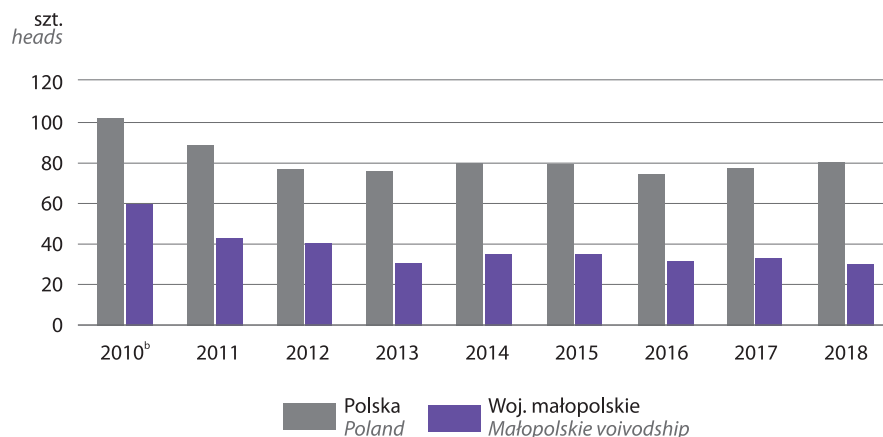

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.
^a Data of the Agricultural Census 2010.

W czerwcu 2018 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie małopolskim liczyło 169,1 tys. szt. (w tym 20,5 tys. szt., tj. 12,1% stanowiły lochy). Udział województwa w ogólnokrajowym pogłowie trzody chlewnej wyniósł 1,4%. W odniesieniu do stanu z czerwca 2017 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 10,5% (w Polsce wzrosła o 4,2%). Spadek pogłowia wystąpił we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych (z wyjątkiem warchlaków, wzrost o 1,6%), w tym największy (o 21,0%) w stadzie prosiąt.

Wykres 34. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnychStan w czerwcu^a

Chart 34. Pigs per 100 ha of agricultural land

As of June^a

a W latach 2011–2013 stan w końcu lipca. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.
 a In years 2011–2013 as of the end of July. b Data of the Agricultural Census 2010.

Stado owiec według stanu w czerwcu 2018 r. liczyło 89,0 tys. szt., co stanowiło 31,8% поголовья krajowego. W porównaniu z poprzednim rokiem поголовье овец zwiększyło się o 18,5% (w Polsce odnotowano wzrost o 7,0%). Wzrosło поголовье овец на чов о 21,0%, zmniejszyło się natomiast поголовье овец на рзеж о 11,6%.

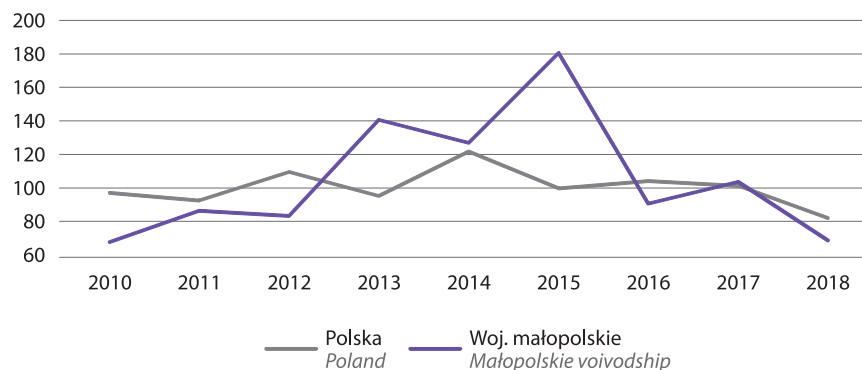
W czerwcu 2018 r. поголовье дробіу огółем w województwie stanowiło 2,6% огólnego поголовья w Polsce i wyniosło 5386,8 tys. szt. W porównaniu z rokiem poprzednim liczebność дробіу w województwie zmniejszyła się o 11,5% (w kraju wzrosła – o 4,4%). Поголовье дробіу куржего stanowiło 93,6% поголовья дробіу огółем (przed rokiem 94,4%).

Skup produktów rolnych*Procurement of agricultural products*

W 2018 r. skupiono 52,7 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 0,6% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup ziarna zmniejszył się o 31,0%, a w porównaniu z 2010 r. – wzrósł o 54,0% (w kraju – odpowiednio spadek o 17,7% i wzrost o 4,2%). Pszenicy skupiono 45,1 tys. t, tj. o 36,4% mniej niż przed rokiem, a żyta – 1,6 tys. t, czyli o 80,4% więcej niż rok wcześniej.

Wykres 35. Dynamika skupu zbóż podstawowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)
(rok poprzedni=100)

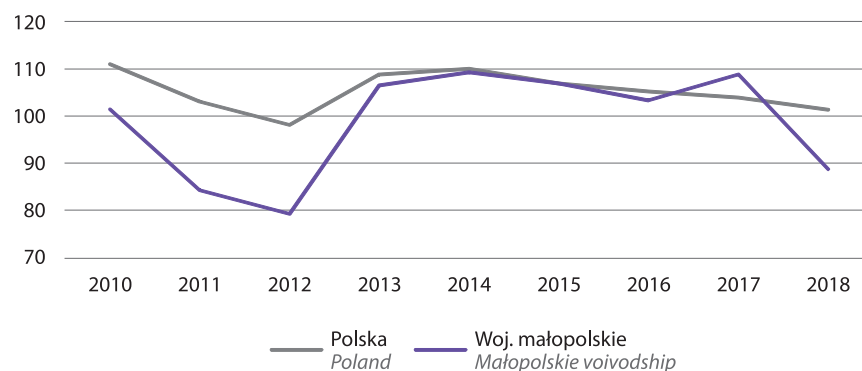
Chart 35. Indices of procurement of basic cereals (including cereal mixed, excluding sowing seed)
(previous year=100)

Skup ziemniaków w 2018 r. wyniósł 17,8 tys. t, co stanowiło 1,0% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z poprzednim rokiem, jak i 2010 r. skup ziemniaków zwiększył się odpowiednio o: 20,5% i 24,9% (w kraju odnotowano spadek o 5,0% w odniesieniu do poprzedniego roku oraz wzrost o 51,1% w stosunku do 2010 r.).

Wykres 36. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)
(rok poprzedni=100)

Chart 36. Indices of procurement of animals for slaughter (in live weight)
(previous year=100)

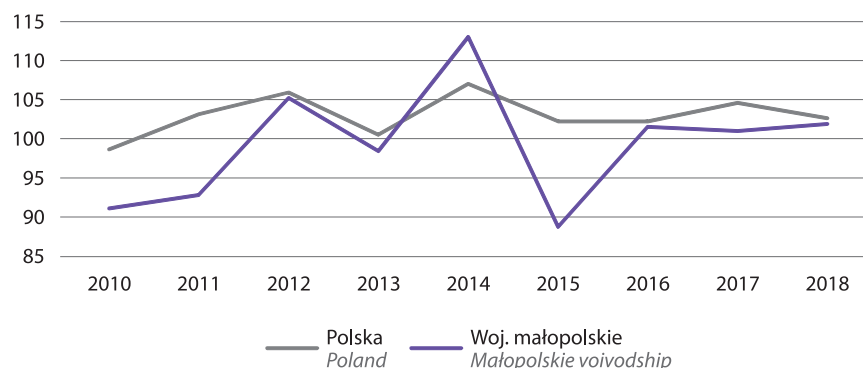

W ciągu 2018 r. skupiono 118,2 tys. t żywca rzeźnego w wadze żywej, tj. 1,8% skupu krajowego. Skup żywca zmniejszył się, zarówno w skali roku (o 11,2%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 16,2%). W kraju odnotowano wzrost, zarówno do 2017 r. (o 1,5%), jak i do 2010 r. (o 45,1%). Żywca wieprzowego skupiono 43,3 tys. t, czyli mniej o 4,1% niż w roku poprzednim i o 20,9% niż w 2010 r. Skup żywca wołowego wyniósł 29,3 tys. t i był mniejszy o 27,6% niż przed rokiem i o 35,7% niż w 2010 r. Żywca drobiowego skupiono 43,3 tys. t, czyli o 3,3% mniej niż w roku poprzednim i o 16,5% więcej w porównaniu z 2010 r.

Wykres 37. Dynamika skupu mleka krowiego

(rok poprzedni=100)

Chart 37.

*Indices of procurement of cows' milk
(previous year=100)*

W 2018 r. skupiono 139,8 mln l mleka krowiego, co stanowiło 1,2% ogółu mleka skupionego w kraju. Skup mleka był większy o 2,0% niż przed rokiem i o 1,4% niż w 2010 r. W kraju w odniesieniu do poprzedniego roku zanotowano wzrost o 2,7%, a w porównaniu z 2010 r. – o 32,6%.

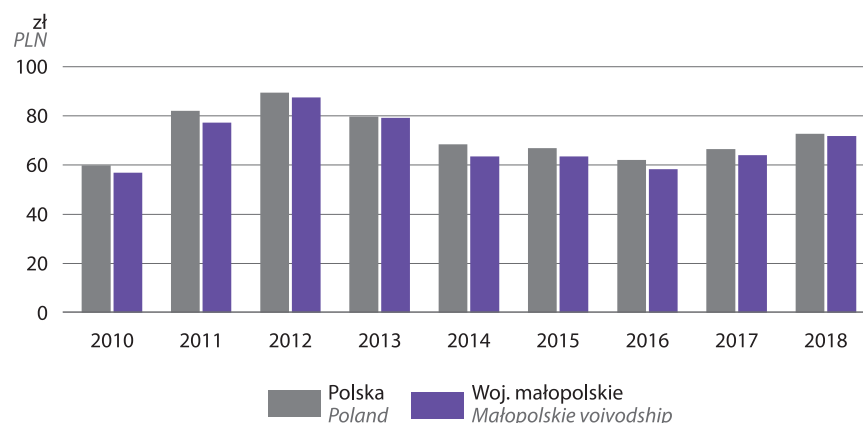
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach*Procurement and marketplace prices of agricultural products*

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2018 r. wyniosła 71,81 zł za 1 dt (w kraju – 72,62 zł/dt) i była wyższa o 12,3% niż przed rokiem i o 26,4% w porównaniu z 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 81,98 zł (w kraju – 83,63 zł/dt), tj. o 7,5% więcej niż w roku poprzednim i o 20,0% więcej niż w 2010 r.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono, jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wykres 38.

Chart 38.

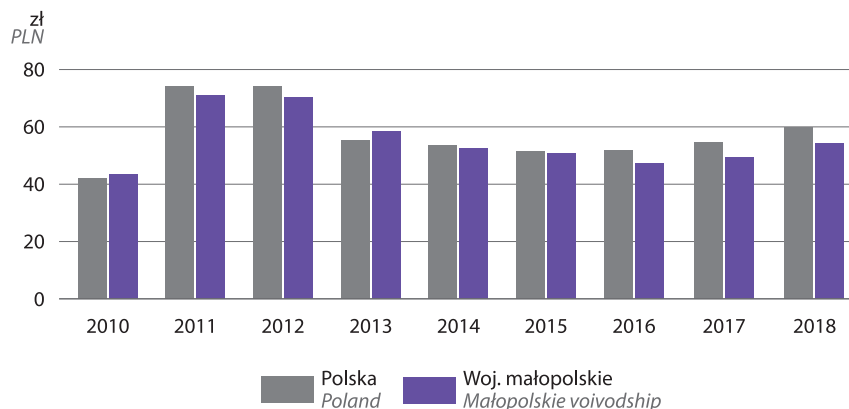
Cena skupu pszenicy^a za 1 dt*Procurement prices of wheat^a per dt*

^a Bez ziarna siewnego.
^a Excluding sowing seed.

W analizowanym roku cena żyta w skupie (54,34 zł/dt), była wyższa zarówno w porównaniu z poprzednim rokiem, jak i z 2010 r. (odpowiednio o: 9,8% i 25,0%). Podobnie w obrocie targowiskowym cena żyta (74,51 zł/dt) wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 5,4%, a w odniesieniu do 2010 r. – o 26,8%. Przeciwnie w Polsce za 1 dt żyta w skupie płacono 59,67 zł, zaś na targowiskach – 67,10 zł.

Wykres 39.

Chart 39.

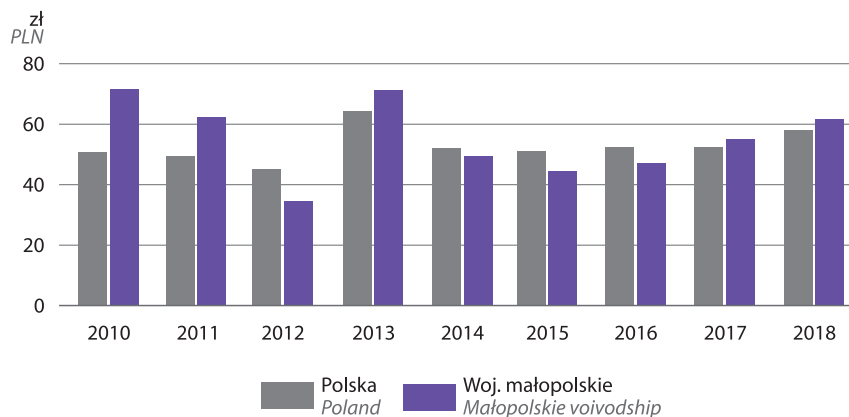
Cena skupu żyta^a za 1 dt*Procurement prices of rye^a per dt*

^a Bez ziarna siewnego.
^a Excluding sowing seed.

Za ziemniaki jadalne w skupie płacono 61,54 zł za dt (w kraju – 58,00 zł/dt), tj. o 12,1% więcej niż przed rokiem i o 14,0% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków – 87,67 zł za dt (w Polsce – 96,65 zł/dt) wzrosła o 10,2% w stosunku do 2017 r., ale obniżyła się o 13,5% w porównaniu z 2010 r.

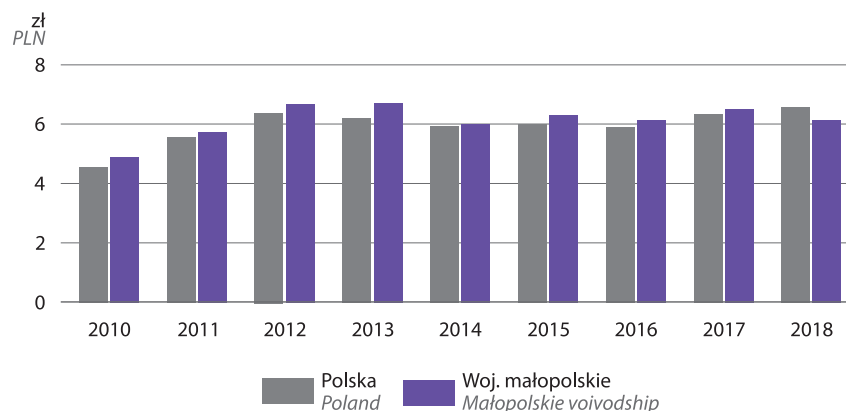
Wykres 40.

Chart 40.

Cena skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt*Procurement prices of edible potatoes (excluding early kinds) per dt*

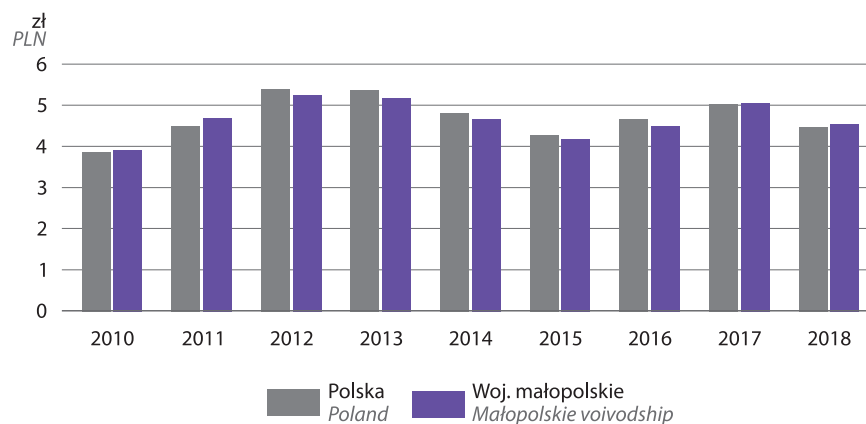
W omawianym roku cena skupu żywa wołowego wyniosła 6,16 zł za kg (w kraju – 6,58 zł), tj. zmniejszyła się o 5,4% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku, a w odniesieniu do 2010 r. była wyższa o 25,7%.

Wykres 41. **Cena skupu żywca wołowego za 1 kg**
 Chart 41. *Procurement prices of cattle for slaughter per kg*

Cena żywca wieprzowego w skupie wyniosła 4,55 zł za kg (w kraju – 4,48 zł), co oznacza, że była o 10,1% niższa niż rok wcześniej oraz o 16,1% wyższa w porównaniu z 2010 r.

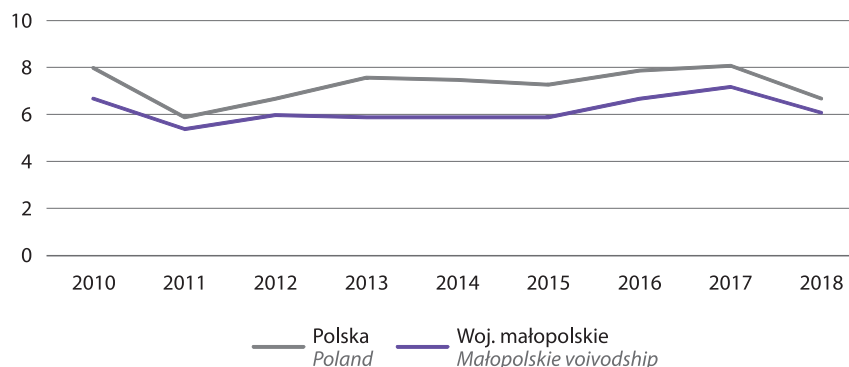
Wykres 42. **Cena skupu żywca wieprzowego za 1 kg**
 Chart 42. *Procurement prices of pigs for slaughter per kg*

W 2018 r. w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i 2010 r. pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Ukształtowała się ona na poziomie 6,1 (w 2017 r. – 7,2, a w 2010 r. – 6,7), w kraju relacja wyniosła 6,7 (wobec 8,1 w 2017 r. i 8,0 w 2010 r.).

Wykres 43. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta

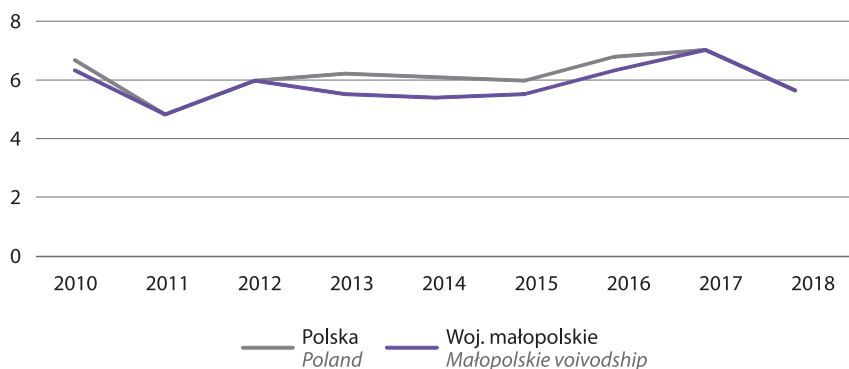
Chart 43.

Relation of procurement prices of pig livestock to marketplace prices of rye

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia również zmniejszyła się i wyniosła 5,8 w 2018 r. wobec 7,0 w 2017 r. i 6,3 w 2010 r. (w kraju odpowiednio – 5,8; 7,0; 6,7).

Wykres 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia

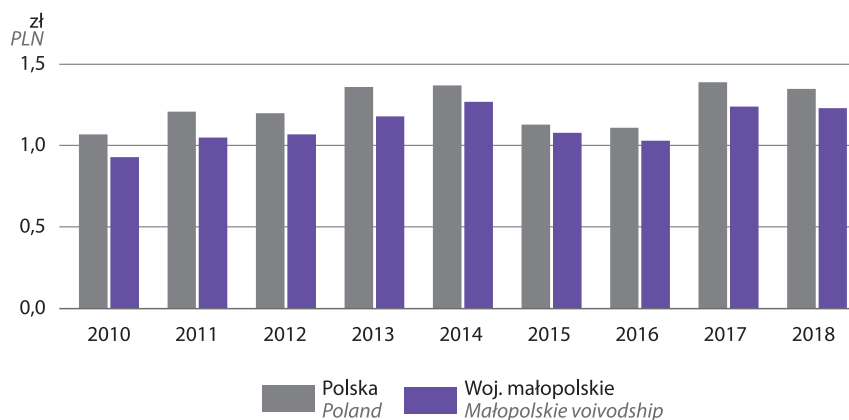
Chart 44.

Relation of procurement prices of pig livestock to marketplace prices of barley

W 2018 r. cena 1 l mleka w skupie wynosiła 1,23 zł (w kraju – średnio 1,35 zł/l), tj. była niższa o 0,2% niż przed rokiem, ale o 33,3% wyższa niż w 2010 r.

Wykres 45. Cena skupu mleka krowiego za 1 l

Chart 45.

Procurement prices of cows' milk per l

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural output

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Globalna produkcja rolnicza w 2017 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, była mniejsza (w cenach stałych z 2016 r.) o 5,5%. Wpływ na to miał zarówno spadek o 6,8% produkcji roślinnej, jak i produkcji zwierzęcej o 3,7%. Udział województwa małopolskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,6%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość produkcji globalnej wyniosła 6691 zł (przed rokiem 7188 zł). W strukturze produkcji globalnej przeważała produkcja roślinna. Jej udział w produkcji globalnej województwa wyniósł 58,8%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Wartość końcowej produkcji rolniczej w województwie małopolskim w 2017 r. była o 8,2% mniejsza niż w roku poprzednim. Spadła zarówno końcowa produkcja roślinna, jak i zwierzęca odpowiednio o: 12,6% i 3,5%.

W towarowej produkcji rolniczej nastąpił spadek produkcji ogółem (o 5,7%), zmniejszyła się wartość produkcji roślinnej (o 11,8%), wzrosła natomiast produkcji zwierzęcej (o 0,3%). W strukturze towarowej produkcji rolniczej nieznacznie przeważała produkcja zwierzęca, której udział wyniósł 50,7%.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

W 2017 r. udział województwa w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej ukształtował się na zbliżonym poziomie i wyniósł odpowiednio 3,4% i 3,2%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W województwie małopolskim w 2018 r. produkcja sprzedana przemysłu była wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W porównaniu z 2017 r. zanotowano także wzrost wydajności pracy, mierzonej wielkością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego oraz przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2018 r. w województwie wyniosła 103217,4 mln zł (w cenach bieżących) i była o 7,9% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim. W skali kraju w tym czasie sprzedaż produkcji zwiększyła się o 5,8%. W województwie małopolskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających w 2018 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w skali roku odpowiednio: w I kwartale – o 10,2%, w I półroczu – o 9,5%, a w okresie trzech kwartałów – o 8,4%.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tablica 17.
Table 17.

Przemysł Industry

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018
Polska Poland			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in million PLN	1197028,5	1352954,7	1459501,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	85,9	87,2	87,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thousands	2510,7	2649,9	2719,0

Tablica 17. Przemysł (dok.)
Table 17. Industry (cont.)

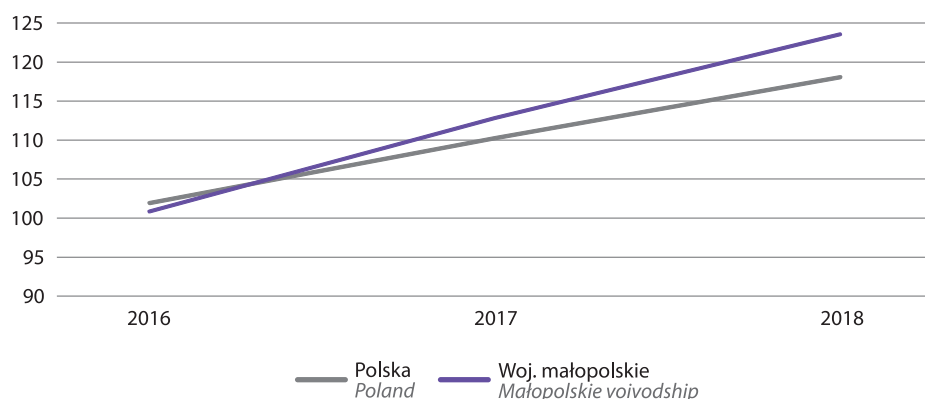
Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in million PLN</i>	81028,2	93590,3	103217,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	85,8	87,2	85,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thousands</i>	180,0	193,2	198,4
M. Kraków^a <i>City of Kraków^a</i>			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in million PLN</i>	28741,6	27844,0	31004,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	70,9	67,7	61,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thousands</i>	53,8	52,5	52,9

^a Począwszy od 2018 r. wdrożono nową metodę imputacji danych dla podmiotów, które nie złożyły meldunku. Dane za lata 2015–2017 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

^a Since 2018 the new method of the imputation for units which did not participate in data reporting was implemented. Data for the years 2015–2017 were changed in relation to those published in the previous edition of the Report.

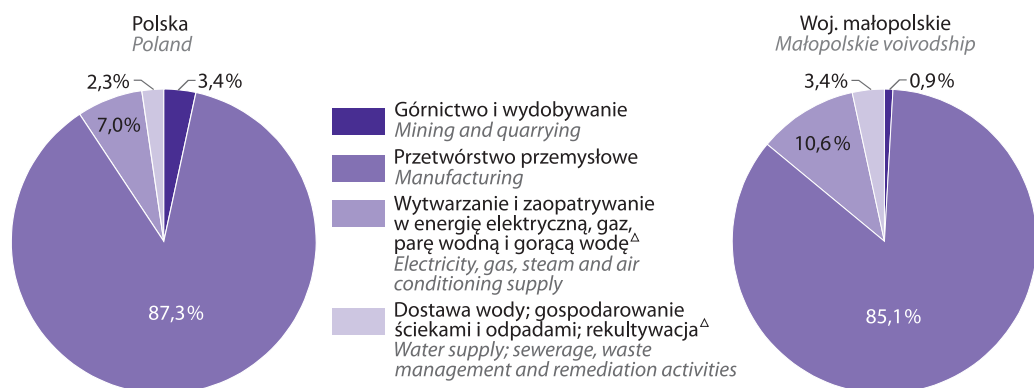
Wykres 46. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)
(2015=100)

Chart 46. Indices of sold production of industry (constant prices)
(2015=100)

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2018 r. w województwie małopolskim złożyła się produkcja w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (87908,9 mln zł), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (10911,0 mln zł), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (3494,1 mln zł) oraz górnictwo i wydobywanie (903,5 mln zł).

Wykres 47. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2018 r. (ceny bieżące)**
Chart 47. **Structure of sold production of industry by NACE sections in 2018 (current prices)**

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w 2018 r. był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej we wszystkich sekcjach PKD należących do przemysłu. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę produkcja zwiększyła się o 36,5%, w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 7,7%, w przetwórstwie przemysłowym – o 5,1%, a w górnictwie i wydobywaniu – o 4,4%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była produkcja m.in.: maszyn i urządzeń (o 16,7%), papieru i wyrobów z papieru (o 16,2%), mebli (o 14,4%). W analizowanym okresie spadek produkcji dotyczył m.in. metali (o 2,4%).

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Tablica 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim (ceny stałe)**
Table 18. **Indices of sold production of industry in Małopolskie voivodship (constant prices)**

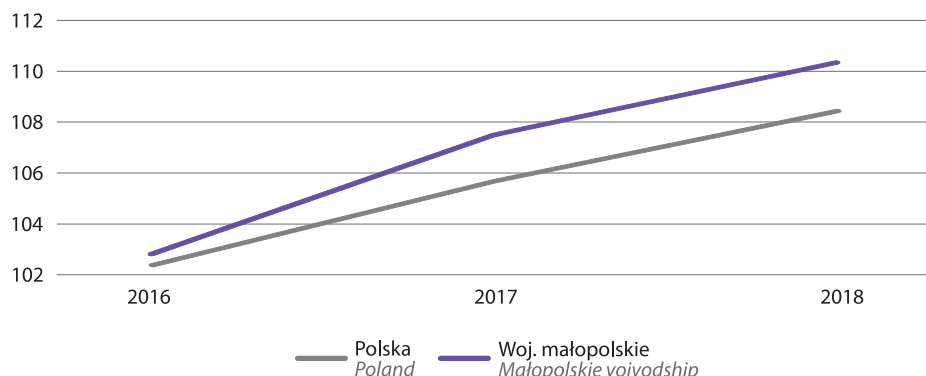
Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem Total	106,9	107,5	108,2	109,6	110,2	109,5	108,4	107,9
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	88,9	88,6	85,4	110,1	113,3	108,7	106,2	104,4
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	107,8	108,6	109,4	110,8	107,0	106,7	105,6	105,1
w tym: of which:								
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	105,1	105,5	106,2	109,1	107,9	108,8	105,8	103,9
Produkcja wyrobów tekstylnych Manufacture of textiles	99,1	106,1	105,8	105,2	99,0	98,4	106,1	108,6
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	94,2	91,7	93,8	94,0	96,2	96,2	97,7	100,2
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ Manufacture of leather and related products	116,0	112,4	112,9	115,6	101,8	101,1	100,5	100,4

Tablica 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim (ceny stałe) (dok.)
Table 18. Indices of sold production of industry in Małopolskie voivodship (constant prices) (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^a Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^a	113,6	109,1	109,4	111,4	115,9	116,2	114,4	112,0
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	112,6	115,7	116,4	113,4	109,9	112,6	113,5	116,2
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	102,1	106,2	107,9	107,5	105,4	107,0	104,5	104,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	111,1	109,4	108,9	108,4	110,4	107,3	107,8	110,3
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	117,5	114,9	114,0	113,4	115,3	111,1	109,8	110,3
Produkcja metali Manufacture of basic metals	97,2	98,0	99,4	99,6	102,7	98,7	98,0	97,6
Produkcja wyrobów z metali ^a Manufacture of metal products ^a	109,8	119,3	120,2	121,7	114,4	107,8	105,1	104,7
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych Manufacture of computer, electronic and optical products	113,0	113,6	117,2	120,6	116,7	121,1	117,9	114,3
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	100,5	102,6	110,5	110,7	105,4	105,1	103,0	104,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^a Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	100,0	107,3	109,6	112,0	134,8	125,8	121,7	116,7
Produkcja mebli Manufacture of furniture	102,2	100,2	103,4	108,6	118,7	118,8	113,2	114,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^a Electricity, gas, steam and air conditioning supply	100,9	101,8	102,0	102,1	140,8	137,2	137,1	136,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	107,5	101,5	101,2	100,8	102,4	110,1	109,2	107,7
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	99,8	99,9	97,5	97,2	102,0	105,3	107,2	107,0
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków Sewerage disposal and treatment	148,5	130,6	148,2	151,5	92,2	103,6	98,4	97,7
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^a Water collection, treatment and disposal activities, materials recovery	108,2	99,4	98,6	97,8	104,0	114,0	112,0	109,7

Wykres 48. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle
(2015=100)

Chart 48. Indices of average paid employment in industry
(2015=100)

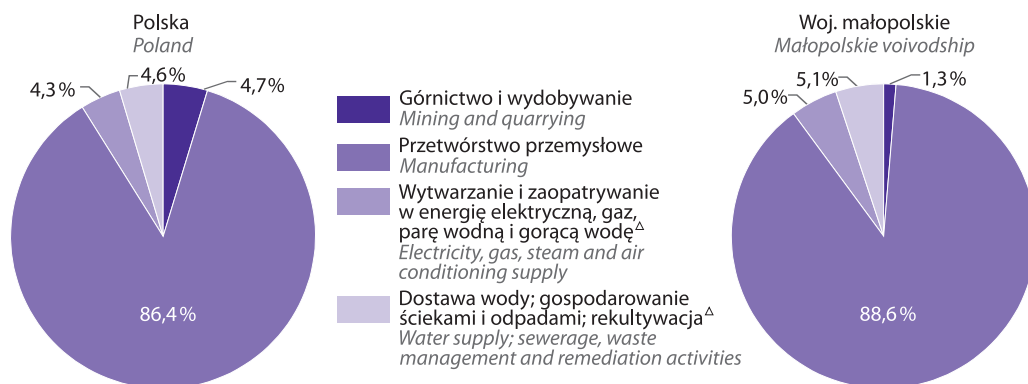

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku (o 2,7%). W kraju zanotowano również wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego (o 2,6%).

W 2018 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 198,4 tys. osób. W stosunku do roku poprzedniego zatrudnienie zwiększyło się w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,6%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,7%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 2,6%), a zmniejszyło w sekcji górnictwo i wydobywanie (o 7,6%).

Wykres 49. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD w 2018 r.

Chart 49. Structure of average paid employment in industry by NACE sections in 2018

Wydajność pracy w przemyśle w 2018 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w województwie małopolskim była o 5,1% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 3,1%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2018 r. w województwie małopolskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. Zwiększyła się wydajność pracy mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa na 1 zatrudnionego, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2018 r. w województwie małopolskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 20861,7 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 37,2% (w skali kraju odnotowano wzrost o 25,2%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tablica 19.
Table 19.

Budownictwo

Construction

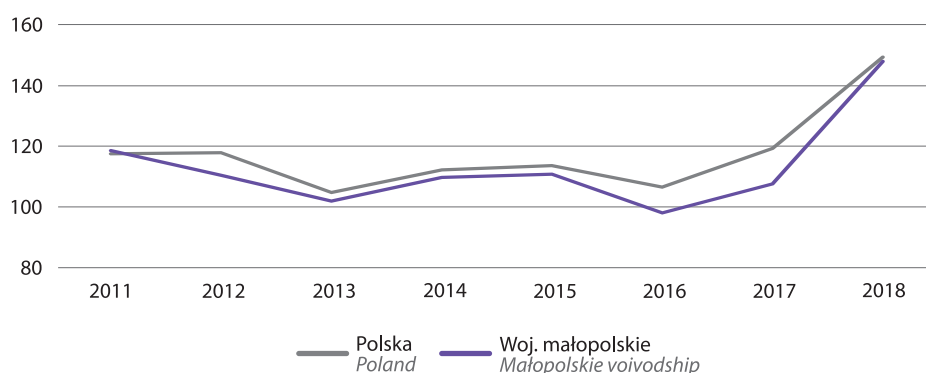
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in million PLN	160403,9	181990,4	191257,1	239462,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	51,5	47,8	44,0	42,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thousands	442,8	386,0	387,0	407,5
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in million PLN	14115,5	15639,8	15200,3	20861,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	50,0	57,3	54,1	49,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thousands	41,6	37,3	38,1	40,8

Tablica 19. Budownictwo (dok.)
Table 19. Construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
M. Kraków City of Kraków				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in million PLN	7717,0	7969,7	7633,5	10473,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	42,1	49,5	48,9	43,5
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thousands	18,9	15,6	15,2	16,5

Wykres 50. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
(2010=100)

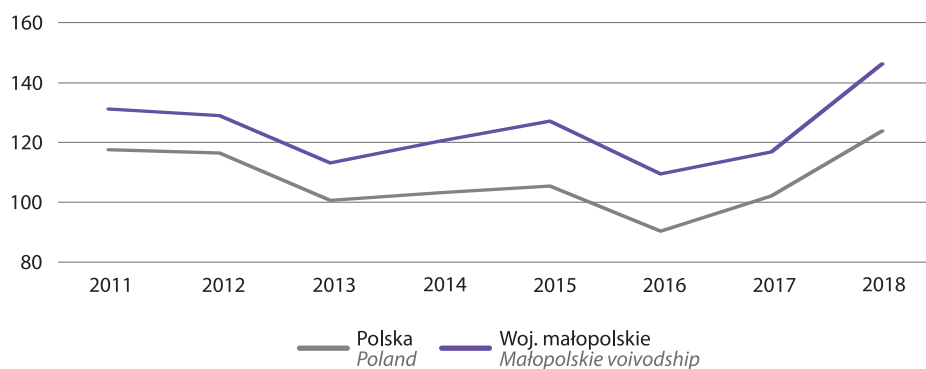
Chart 50. Indices of sold production of construction (current prices)
(2010=100)

W województwie produkcja budowlano-montażowa w 2018 r. wyniosła 10301,4 mln zł (49,4% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 25,3%. W kraju produkcja budowlano-montażowa była wyższa o 21,3%.

Wykres 51. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)
(2010=100)

Chart 51. Indices of construction and assembly production (current prices)
(2010=100)

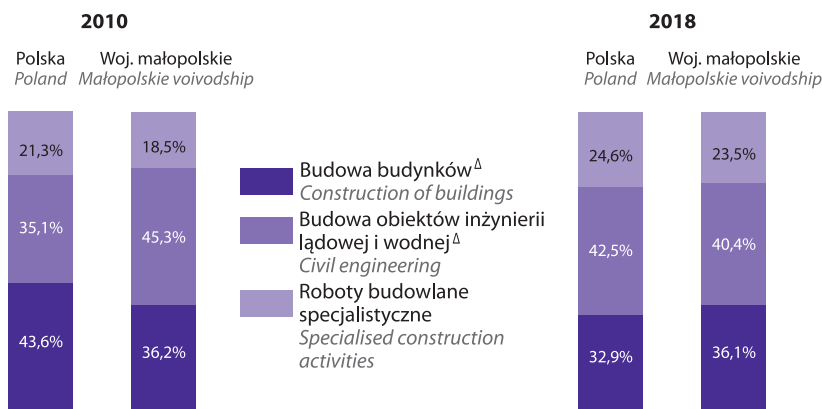
W 2018 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku odnotowano we wszystkich działach. W przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej produkcja wzrosła o 30,6%, w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków o 26,8%, a w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne zanotowano wzrost rzędu 15,1%.

Tablica 20. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie małopolskim (ceny bieżące)
Table 20. Indices of construction and assembly production in Małopolskie voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem <i>Total</i>	104,8	98,8	108,4	106,7	137,5	134,2	126,2	125,3
Budowa budynków ^A <i>Construction of buildings</i>	96,4	91,3	97,6	97,1	150,8	134,2	125,5	126,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A <i>Civil engineering</i>	91,8	99,0	124,2	120,2	187,4	171,0	136,8	130,6
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	127,9	110,2	107,8	103,6	95,4	101,1	113,4	115,1

W 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, w strukturze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zwiększył się udział przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 1,7 p. proc.) oraz zajmujących się głównie budową budynków (o 0,4 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział przedsiębiorstw wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 2,1 p. proc.).

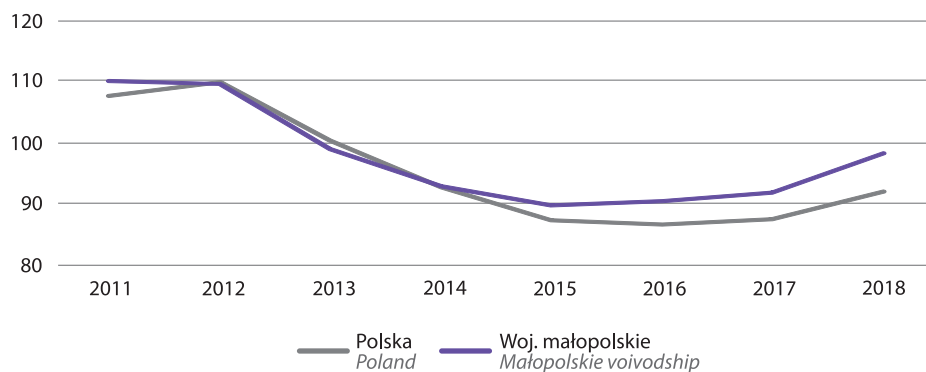
Wykres 52. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)
Chart 52. Structure of construction and assembly production by NACE divisions (current prices)

W 2018 r. zwiększeniu produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 7,1%. W kraju produkcja sprzedana budownictwa jak i przeciętne zatrudnienie w tej sekcji wzrosły po 5,3%.

Wykres 53. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
(2010=100)

Chart 53. Indices of average paid employment in construction
(2010=100)

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego w 2018 r. w województwie małopolskim ukształtowała się na poziomie 510,8 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 28,2% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo mieszkaniowe³

Dwelling construction³

W 2018 r. w województwie małopolskim oddano do użytkowania mniej mieszkań niż rok wcześniej. Zmniejszyła się także w porównaniu z rokiem poprzednim liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, wzrosła natomiast liczba rozpoczętych inwestycji. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania była większa niż w 2017 r.

Mieszkania wybudowane w województwie w 2018 r. stanowiły 9,8% efektów budownictwa mieszkaniowego w kraju (rok wcześniej 11,2%). Udział mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym kształtował się na poziomie 9,1%, a mieszkań rozpoczętych – 9,5% (rok wcześniej odpowiednio 10,1% i 10,0%).

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Tablica 21. Budownictwo mieszkaniowe
Table 21. Dwelling construction

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
Polska <i>Poland</i>				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,5	3,8	4,6	4,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	106,1	99,8	92,7	90,3
Pozwolenia lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Permits or dwellings registered with a construction project per 1000 population</i>	4,5	4,9	6,5	6,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings, in which construction has begun per 1000 population</i>	4,1	4,4	5,4	5,8

³ Począwszy od stycznia 2018 r. dane dotyczące efektów „budownictwa indywidualnego” dotyczą tylko mieszkań realizowanych na własne potrzeby inwestora; mieszkania na sprzedaż lub wynajem dotychczas zaliczane do tej formy budownictwa zostały włączone do formy „budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”.

³ Starting from January 2018, data regarding effects of “private construction” refer only to dwellings realized for the investor’s own needs; dwellings for sale or rent so far included in this form of construction have been included in the form of “construction for sale or rent”.

Tablica 21. Budownictwo mieszkaniowe (dok.)

Table 21. Dwelling construction (cont.)

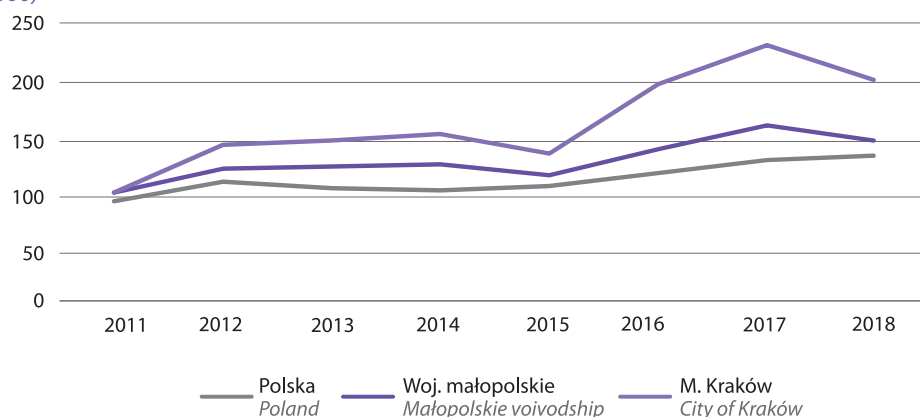
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,7	4,3	5,9	5,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	114,9	106,4	93,4	94,5
Pozwolenia lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Permits or dwellings registered with a construction project per 1000 population</i>	7,0	5,1	7,5	6,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings, in which construction has begun per 1000 population</i>	5,6	5,7	6,1	6,2
M. Kraków <i>City of Kraków</i>				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	6,2	8,5	14,4	12,5
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	71,4	59,5	56,1	57,2
Pozwolenia lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Permits or dwellings registered with a construction project per 1000 population</i>	16,1	10,8	16,8	13,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings, in which construction has begun per 1000 population</i>	12,1	14,4	13,8	13,1

Wykres 54. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania

(2010=100)

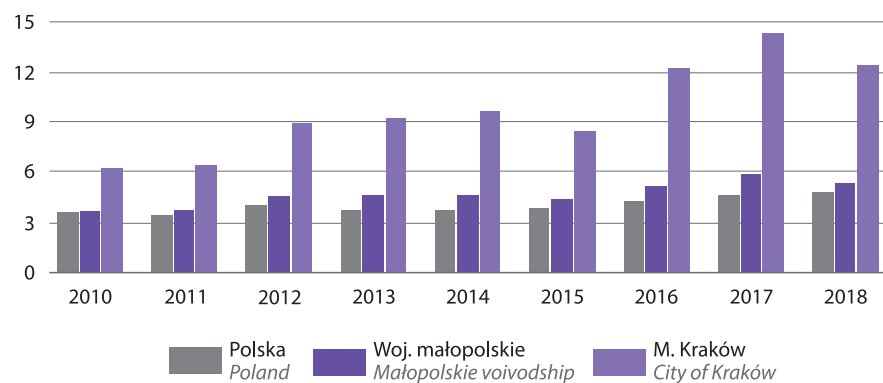
Chart 54. Indices of dwellings completed

(2010=100)

W 2018 r. w województwie małopolskim liczba mieszkań oddanych do użytkowania zmniejszyła się o 8,7%. W najpopularniejszych formach budownictwa mieszkaniowego, tj. w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnym, liczba mieszkań była mniejsza odpowiednio o 8,5% i 6,7%.

Wykres 55. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
Chart 55. Indices of dwellings completed per 1000 population

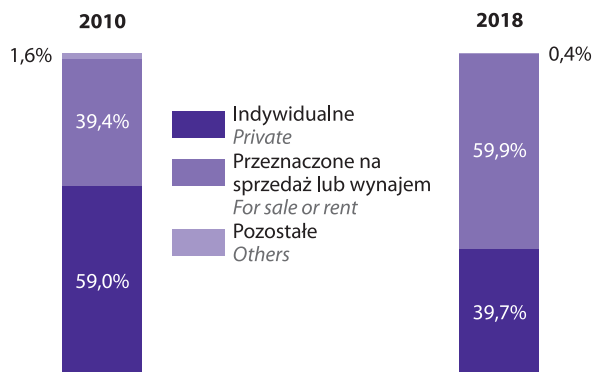

Tablica 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie małopolskim
Table 22. Dwellings completed in Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018			
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2016=100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² <i>average useful floor area per dwelling in m²</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2017=100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² <i>average useful floor area per dwelling in m²</i>
Ogółem <i>Total</i>	19963	100,0	114,9	93,4	18220	100,0	91,3	94,5
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	195	1,0	151,2	51,3	–	x	x	x
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	34	0,2	70,8	40,7	48	0,3	141,2	30,3
Zakładowe <i>Company</i>	4	0,0	100,0	110,3	7	0,0	175,0	32,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	11037	55,3	126,3	54,0	10909	59,9	91,5	57,1
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	59	0,3	38,3	42,2	26	0,1	44,1	53,5
Indywidualne <i>Private</i>	8634	43,2	103,9	145,3	7230	39,7	93,3	151,5

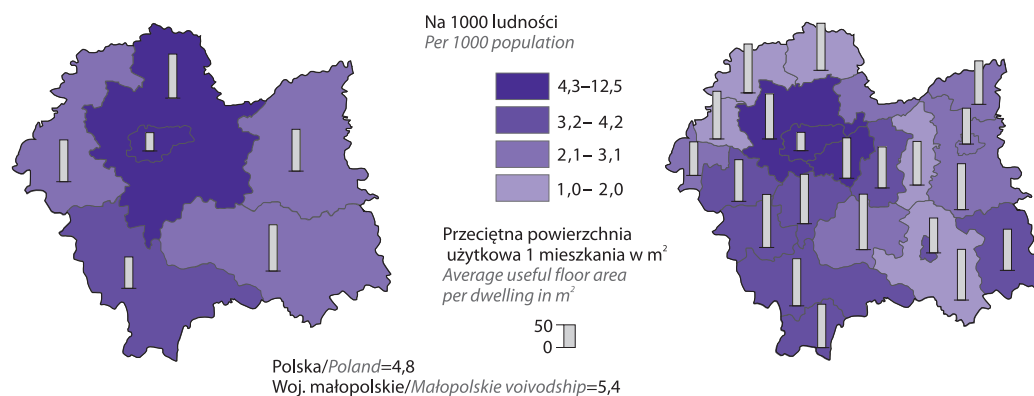
Wykres 56. Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa w województwie małopolskim

Chart 56. Structure of dwellings completed by type of construction in Małopolskie voivodship

Mapa 5. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Map 5. Dwellings completed in Małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2018

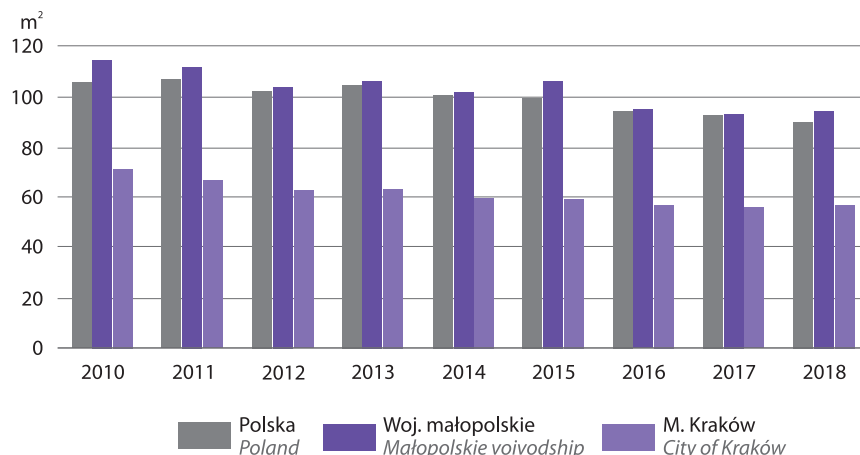
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie małopolskim w 2018 r. wyniosła 94,5 m² (w kraju – 90,3 m²) i była większa o 1,1 m² w stosunku do 2017 r.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

W 2018 r. największe mieszkania w województwie wybudowali inwestorzy indywidualni (przeciętnie 151,5 m²), a najmniejsze powstały w ramach budownictwa komunalnego (30,3 m²).

W województwie małopolskim w 2018 r. mieszkania o największej powierzchni użytkowej budowano w powiatach limanowskim (170,7 m²), suskim (163,1 m²), nowosądeckim (155,0 m²), myślenickim (151,2 m²) oraz olkuskim (150,0 m²), a o najmniejszej w oświęcimskim (112,0 m²). W przypadku miast na prawach powiatu, największą powierzchnię użytkową miały mieszkania w Nowym Sączu (113,7 m²), a najmniejszą w Krakowie (57,2 m²). W Tarnowie budowano mieszkania o średniej powierzchni użytkowej wynoszącej 96,9 m².

Wykres 57. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania
Chart 57. Average useful floor area per dwelling completed

W okresie styczeń–grudzień 2018 r. w województwie małopolskim wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 23448 mieszkań, tj. o 7,4% mniej niż rok wcześniej (w skali kraju odnotowano wzrost o 2,7%).

Najwięcej pozwoleń dotyczyło mieszkań z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (55,1% ogólnej liczby) oraz indywidualnych (44,2%).

Tablica 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie małopolskim

Table 23. Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project in Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017			2018		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2016=100	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2017=100
Ogółem <i>Total</i>	25333	100,0	122,1	23448	100,0	92,6
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	28	0,1	175,0	18	0,1	64,3
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	21	0,1	131,3	–	x	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	–	x	x	12921	55,1	x
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	199	0,8	x	156	0,6	78,4
Indywidualne <i>Private</i>	–	x	x	10353	44,2	x

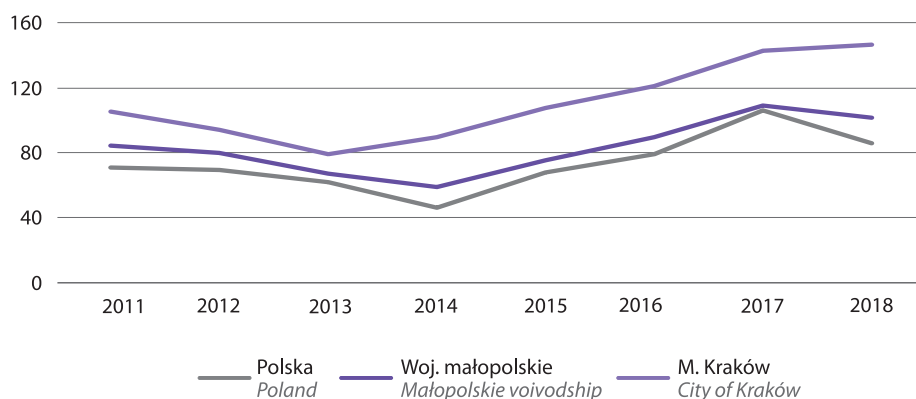
W 2018 r. w województwie małopolskim wśród ogólnej liczby wydanych pozwoleń na budowę mieszkań 44,7% dotyczyło Krakowa (rok wcześniej – 50,9%). Drugi z kolei był powiat krakowski (10,6%; w 2017 r. – 9,7%).

Na przestrzeni roku w przypadku siedmiu powiatów odnotowano spadek liczby wydanych pozwoleń – największy w powiecie oświęcimskim (o 18,1%). W dwunastu powiatach województwa nastąpił wzrost liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Wahał się on od 1,8% dla powiatu krakowskiego do 52,2% dla powiatu bocheńskiego. W Tarnowie i Krakowie liczba pozwoleń spadła odpowiednio o 38,7% i 18,7%, natomiast w Nowym Sączu wrosła o 48,4%.

Wykres 58. Dynamika liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym

(2010=100)

Chart 58. Indices of number of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project
(2010=100)

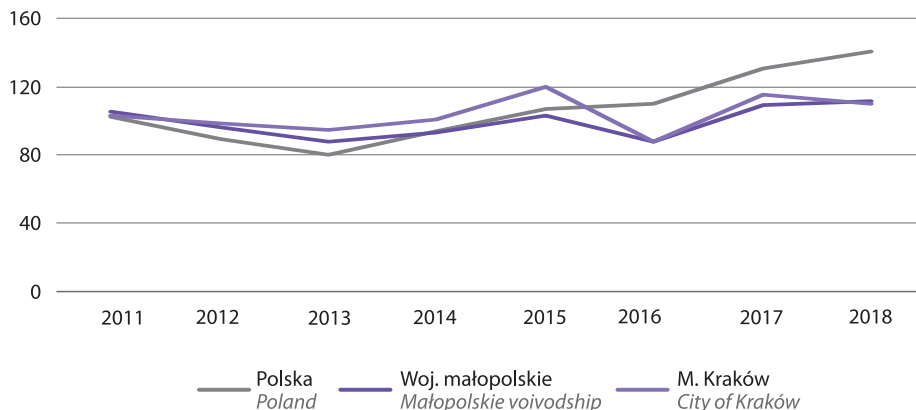
W 2018 r. w województwie małopolskim rozpoczęto budowę 21003 mieszkań, tj. o 2,2% więcej w porównaniu z 2017 r. (rok wcześniej zanotowano wzrost o 24,2%). W kraju na przestrzeni roku liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto zwiększyła się o 7,7% (w 2017 r. wzrost ten wyniósł 18,4%).

W 2018 r. najczęściej omawianych inwestycji rozpoczęli inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem (52,7% ogólnej liczby rozpoczętych budów) oraz indywidualni (45,8%).

Wykres 59. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto

(2010=100)

Chart 59. Indices of number of dwellings in which construction has begun
(2010=100)

W przekroju powiatowym wzrost mieszkań, których budowę rozpoczęto miał miejsce w dwunastu powiatach, w tym największy w powiecie proszowickim (o 50,0%). W pozostałych powiatach zanotowano spadki, a największy w tatrzańskim (o 16,2%). W Nowym Sączu i Tarnowie rozpoczęto więcej inwestycji niż rok wcześniej (wzrost odpowiednio o 108,2% i 61,9%), natomiast w stolicy województwa zanotowano spadek (o 4,8%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Internal market

W 2018 r. sprzedaż detaliczna towarów ukształtowała się na poziomie wyższym niż w 2017 r., przy czym tempo wzrostu było mniejsze niż przed rokiem. Wzrosła również sprzedaż hurtowa towarów zarówno w przedsiębiorstwach handlowych, jak i hurtowych.

W województwie wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2018 r. zwiększyła się na przestrzeni roku o 4,7% (w kraju wzrost o 7,5%).

Dane o **sprzedaży detalicznej** towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tablica 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące)**
Table 24. *Indices of retail sales^a (current prices)*

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni=100 previous year=100			
Polska Poland				
Ogółem Total	105,5	100,9	108,4	107,5
w tym: of which:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	107,9	108,4	105,1	102,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	113,1	89,7	112,2	115,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	101,2	102,3	107,0	103,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sales in non-specialized shops	113,6	109,3	105,4	105,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment	117,2	106,3	112,7	112,5
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	113,1	108,2	112,8	108,3
Meble, RTV, AGD Furniture, electronics, household appliances	123,0	104,3	109,9	107,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Press, books, other sales in specialized shops	83,6	115,9	109,4	101,5
Pozostałe Others	95,9	87,7	105,0	111,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

^a The grouping of enterprises was made on the basis of the Polish Classification of Activities 2007 (NACE Rev. 2), classifying the enterprise to a specific category according to the prevailing type of activity, in accordance with the organisational status in the period under consideration. The recorded changes (increase / decrease) in the value of retail sales in particular groups of business types of enterprises may also result from changes in the prevailing type of business activity and organisational changes (eg. mergers of enterprises). This does not affect the dynamics of retail sales in total.

Tablica 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące) (dok.)
Table 24. Indices of retail sales^a (current prices) (cont.)

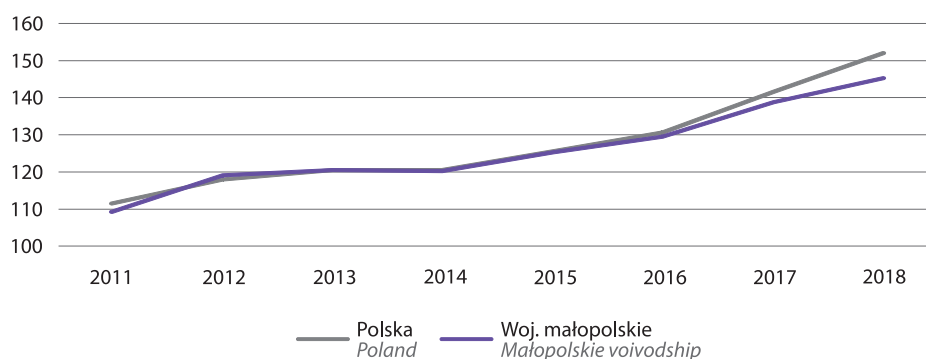
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni=100 previous year=100			
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Ogółem Total	108,5	104,3	107,2	104,7
w tym: of which:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	106,0	103,9	116,4	98,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	103,0	92,4	109,3	115,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	112,4	102,9	102,2	96,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sales in non-specialized shops	107,8	97,6	45,0	107,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment	107,2	113,2	120,7	110,5
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	103,9	127,3	118,0	122,9
Meble, RTV, AGD Furniture, electronics, household appliances	117,5	85,8	104,8	77,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Press, books, other sales in specialized shops	105,5	211,1	106,4	103,5
Pozostałe Others	103,9	87,4	107,9	123,1

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a The grouping of enterprises was made on the basis of the Polish Classification of Activities 2007 (NACE Rev. 2), classifying the enterprise to a specific category according to the prevailing type of activity, in accordance with the organisational status in the period under consideration. The recorded changes (increase / decrease) in the value of retail sales in particular groups of business types of enterprises may also result from changes in the prevailing type of business activity and organisational changes (eg. mergers of enterprises). This does not affect the dynamics of retail sales in total.

Wykres 60. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)
(2010=100)

Chart 60. Indices of retail sales (current prices)
(2010=100)

We wszystkich miesiącach (z wyjątkiem grudnia) 2018 r. w województwie małopolskim w skali roku notowano wzrost wartości sprzedaży detalicznej towarów ogółem (najwyższy w czerwcu o 7,6%, najniższy we wrześniu – o 2,6%). Największy wzrost sprzedaży w odniesieniu do 2017 r. obserwowano w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 23,1%), „tekstylia, odzież, obuwie” (o 22,9%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 15,6%) oraz „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt medyczny (o 10,5%). Poziomu sprzedaży z 2017 r. nie osiągnięto w trzech grupach: „meble, rtv, agd” (spadek o 22,6%), „żywność napoje i wyroby tytoniowe” (o 3,8%), a także „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 1,9%).

Tablica 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie małopolskim (ceny bieżące)
Table 25. Indices of retail sales^a in Małopolskie voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem <i>Total</i>	110,9	106,9	106,9	107,2	104,4	104,7	104,6	104,7
w tym: of which:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	123,9	120,8	118,4	116,4	98,0	100,9	99,0	98,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	156,0	115,9	111,9	109,3	104,2	112,0	115,7	115,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	98,3	101,1	101,9	102,2	102,3	98,1	97,4	96,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewy- specjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized shops</i>	30,0	31,9	39,1	45,0	93,7	101,3	106,1	107,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>	125,0	122,4	120,1	120,7	111,6	109,0	110,4	110,5
Tekstylia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	118,4	116,3	116,1	118,0	117,3	119,7	117,8	122,9
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	118,3	102,5	104,5	104,8	91,8	79,1	76,3	77,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized shops</i>	110,2	107,5	106,2	106,4	103,7	102,5	103,3	103,5
Pozostałe <i>Others</i>	105,6	103,4	104,2	107,9	113,4	124,2	121,8	123,1

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 84.

^a See note a to table 24 on page 84.

W 2018 r. w województwie małopolskim wartość sprzedaży hurtowej towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych przekroczyła o 13,5% poziom zanotowany przed rokiem (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych o 12,3%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w 2018 r. była o 10,9% wyższa niż w 2017 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe wzrosła o 8,4%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W 2018 r. w województwie małopolskim wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były korzystniejsze od uzyskanych rok wcześniej. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto wśród ogółu badanych podmiotów. Pogorszyły się niektóre podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

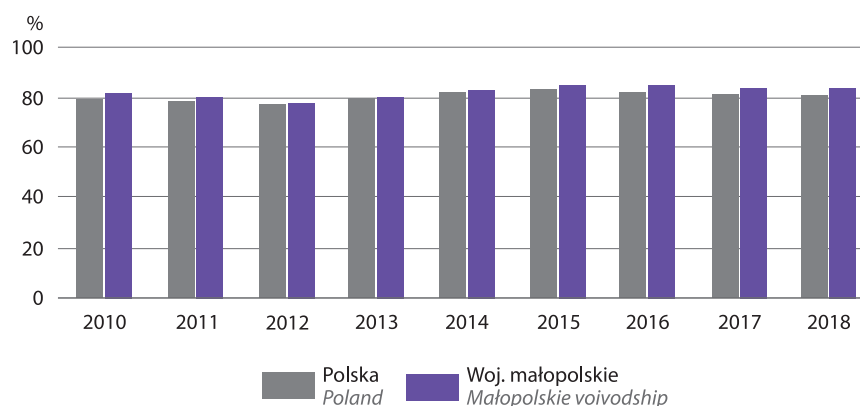
W 2018 r. wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie małopolskim były lepsze niż w roku poprzednim. Korzystniej niż przed rokiem kształtował się wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik na pozostałej działalności operacyjnej, jak również wyniki finansowe brutto i netto. Wynik na operacjach finansowych uległ nieznacznemu pogorszeniu. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe (z wyjątkiem wskaźnika rentowności sprzedaży brutto oraz wskaźnika płynności finansowej II stopnia) uległy osłabieniu względem roku poprzedniego.

Wykres 61.

Chart 61.

Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów

Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities

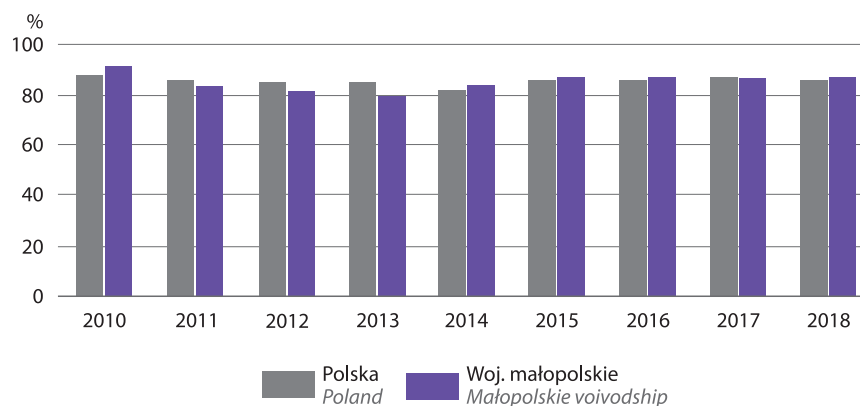

Wykres 62.

Chart 62.

Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

Share of revenues of enterprises showing net profit in revenues from total activity

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 351).

W omawianym okresie zysk netto wykazało 83,9% badanych przedsiębiorstw wobec 83,3% rok wcześniej. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności zwiększył się z 86,3% w 2017 r. do 86,9%.

W 2018 r. przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 213659,2 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były wyższe o 5,5%, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 202134,0 mln zł i wzrosły o 5,7%, co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu się wskaźnika poziomu kosztów, który wzrósł z 94,5% do 94,6% (w kraju, w 2018 r. wskaźnik poziomu kosztów wyniósł 95,5%, tym samym zwiększył się o 0,7 p. proc. względem roku poprzedniego).

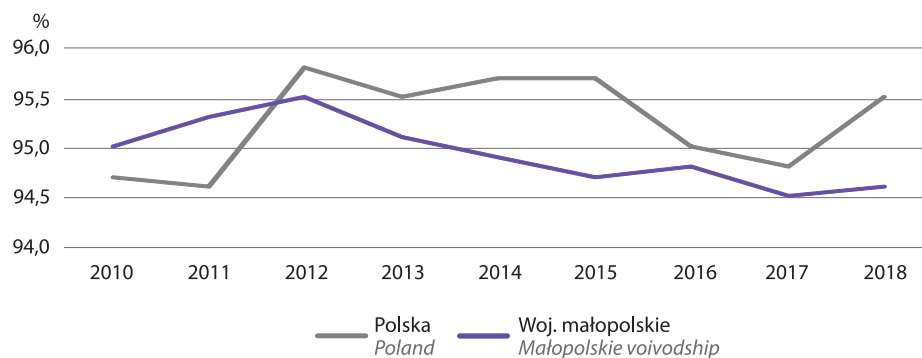
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz koszty tej działalności były wyższe niż rok wcześniej – odpowiednio o 6,2% i 5,9%. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 11,2% wyższy w ujęciu rocznym i wyniósł 11237,7 mln zł. Znacznie pogorszył się wynik na operacjach finansowych (minus 391,6 mln zł wobec 632,2 mln zł), równocześnie poprawił się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (679,0 mln zł wobec 465,1 mln zł). W rezultacie, wynik finansowy brutto ukształtował się na poziomie 11525,2 mln zł i był o 2,9% wyższy od uzyskanego rok wcześniej. Obciążenia wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym zwiększyły się w skali roku o 0,5% do 1879,6 mln zł. Zmniejszyła się natomiast relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto – z 14,9% do 14,6%. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 9642,8 mln zł i był o 312,7 mln zł (tj. o 3,4%) wyższy w porównaniu z 2017 r.

Wyniki finansowe:

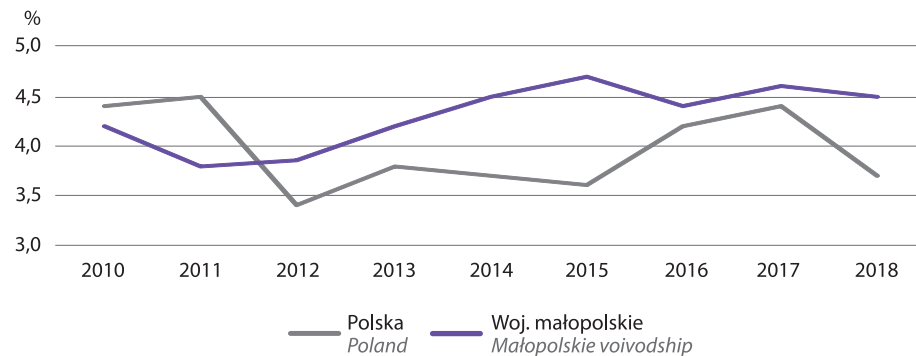
- wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-);
- wynik finansowy netto to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

Wykres 63.
Chart 63.

Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator

Wykres 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto
Chart 64. Net turnover profitability indicator

W badanych przedsiębiorstwach większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych kształtowała się mniej korzystnie niż w roku poprzednim. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności (o 0,1 p. proc.), zmniejszył się wskaźnik płynności finansowej II stopnia (o 1,3 p. proc.), jak również wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto (po 0,1 p. proc.). Jednocześnie zwiększył się wskaźnik rentowności sprzedaży brutto oraz wskaźnik płynności finansowej I stopnia (odpowiednio o 0,3 p. proc. i 0,2 p. proc.).

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności sprzedaży brutto to relacja wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności obrotu netto to relacja wyniku finansowego netto do przychodów ogółem;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych);
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

Tablica 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Table 26. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	w % in %			
Polska Poland				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	94,7	95,7	94,8	95,5
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto Gross sales profitability indicator	5,2	4,5	4,9	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability indicator	5,3	4,3	5,2	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability indicator	4,4	3,6	4,4	3,7
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia First degree financial liquidity indicator	39,7	38,3	38,4	36,2
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Second degree financial liquidity indicator	105,5	101,0	102,2	98,4

Tablica 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych (dok.)
 Table 26. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	w % in %			
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	95,0	94,7	94,5	94,6
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto Gross sales profitability indicator	4,8	4,9	5,1	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability indicator	5,0	5,3	5,5	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability indicator	4,2	4,7	4,6	4,5
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia First degree financial liquidity indicator	33,6	36,1	37,6	37,8
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Second degree financial liquidity indicator	100,4	99,0	101,6	100,3

W 2018 r. do sekcji PKD o najwyższych wskaźnikach rentowności netto należały m.in. górnictwo i wydobywanie (11,7%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (7,7%), informacja i komunikacja (7,1%) oraz zakwaterowanie i usługi gastronomiczne (6,3%). W ujęciu rocznym wzrost wskaźnika rentowności obrotu netto odnotowano w 6 sekcjach, w tym największy w transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,1 p. proc.).

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

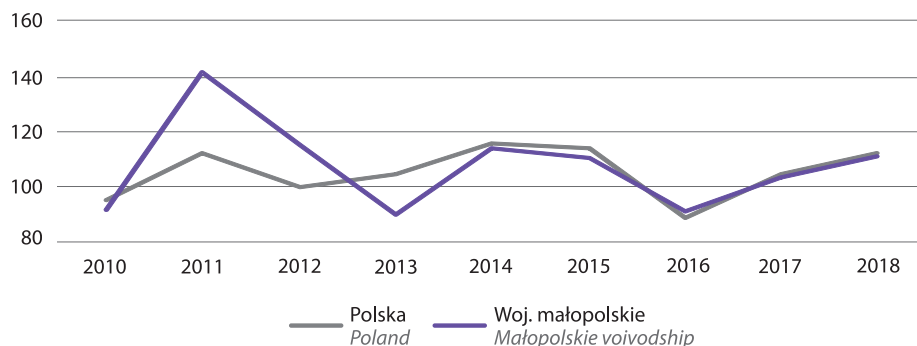
W 2018 r., w porównaniu z rokiem 2017, odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw mających siedzibę na terenie województwa małopolskiego. Jednocześnie zwiększyła się liczba rozpoczętych inwestycji, jak również ich wartość kosztorysowa.

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz na ulepszenie istniejących poniesione w 2018 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa małopolskiego, wyniosły 8774,1 mln zł i były o 10,7% wyższe od zanotowanych rok wcześniej. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych zwiększyła się w ujęciu rocznym o 12,5%.

Wykres 65. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)

(rok poprzedni=100)

Chart 65. Indices of total investment outlays (current prices)
(previous year=100)

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tablica 27. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)

Table 27. Investment outlays (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
Polska Poland				
Ogółem w mln zł Total in million PLN	89236,8	136474,6	126186,5	141988,0
w tym – w % – nakłady na: of which – in % – outlays on:				
Budynki i budowle Buildings and structures	42,1	39,3	34,7	36,5
Zakupy: Purchases of:	56,8	59,4	64,4	62,6
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi machinery, technical equipment and tools	45,5	46,4	50,3	49,8
środków transportu transport equipment	11,3	13,0	14,1	12,8

Tablica 27. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) (dok.)
Table 27. Investment outlays (current prices) (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Ogółem w mln zł <i>Total in million PLN</i>	4616,6	8442,2	7924,1	8774,1
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % – outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	44,4	42,9	39,1	39,3
Zakupy: <i>Purchases of:</i>	55,3	56,8	60,5	60,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	46,6	46,7	50,9	49,9
środków transportu <i>transport equipment</i>	8,7	10,1	9,6	10,5

W 2018 r. nakłady na zakup środków transportu zwiększyły się o 20,3%, natomiast na budynki i budowle oraz na zakup maszyn, urządzeń technicznych, narzędzi i wyposażenia – odpowiednio o 11,3% i 8,6%. Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 5296,8 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 10,5%, a ich udział w nakładach ogółem obniżył się w skali roku o 0,1 p. proc.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

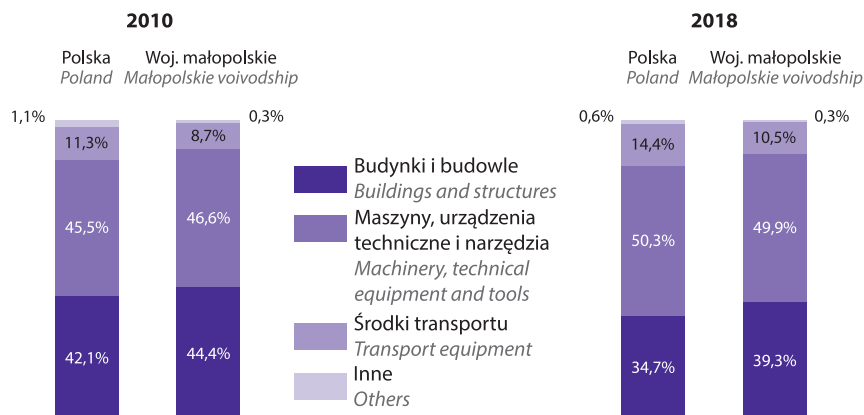
- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe, melioracje szczegółowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, zasadzenia wieloletnie, inwentarz żywy oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2017 r. miał miejsce w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia (o 116,4%), budownictwo (o 64,3%), górnictwo i wydobywanie (o 32,9%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,9%), transport i gospodarka magazynowa (o 16,9%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 16,6%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 13,0%), a także przetwórstwo przemysłowe (o 6,1%). Nakłady niższe niż rok wcześniej odnotowano w informacji i komunikacji (o 36,9%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,8%).

W 2018 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 45,7% ogólnej kwoty poniesionych nakładów), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (24,4%) oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (9,4%). W strukturze nakładów według sekcji w ujęciu rocznym, najbardziej zwiększył się udział przedsiębiorstw zajmujących się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,5 p. proc.), natomiast największy spadek udziału poniesionych nakładów dotyczył przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (o 2,0 p. proc.).

Wykres 66. **Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)**
 Chart 66. *Structure of investment outlays on fixed assets (current prices)*

W 2018 r. w województwie małopolskim inwestorzy rozpoczęli realizację 47,8 tys. nowych inwestycji (o 23,9% więcej niż w roku poprzednim) o łącznej wartości kosztorysowej 3672,8 mln zł (wzrost o 9,3% w skali roku). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji zwiększyła się o 8,8%, a ich wartość kosztorysowa zmniejszyła się o 8,1%.

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2018 r.
2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2*. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami).
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.
5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
9. W publikacji dane w zakresie:
 - a. **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 - b. **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 - c. **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi

jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (*head offices*); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).
12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:
 - a. produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2017 r. – z lat 2016 i 2017;
 - b. produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) w latach 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.
13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
14. Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.
15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.
16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodologicznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

General notes

1. Data included in the publication – unless otherwise stated – are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In a description of the voivodship, information on the number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31st December 2018.
2. Data are presented according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).
3. The item **“Industry”** was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.
4. Data according to NACE Rev. 2 sections and to administrative division are compiled using the **enterprise method**.
5. Data are compiled according to the **respective organisational status of units of the national economy**.
6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity production and service, on their own-account in order to earn a profit.
8. Data presented in the publication cover entities of the national economy regardless of ownership.
9. In the publication data in regard to:
 - a. **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 - b. **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 - c. **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.
10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15th March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organisational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas:

forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural surveys do not include holders of agricultural land not conducting any agricultural activities and the holders of agricultural land with an area of less than 1 ha conducting activities on a small scale (determined by the appropriate thresholds).
12. **Constant prices** were adopted as follows:
 - a. agricultural output – current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2017 – the prices from 2016 and 2017, are assumed;
 - b. sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) in years 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) in years 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.
13. **Relative numbers (indices, percentages)** are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.
14. When **computing per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of the year, the population as of 31st December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30th June.
15. Some data are provisional and may change in subsequent editions of the publication.
16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in the publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

Sections	
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
Divisions	
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological reports and branch statistical publications of Statistics Poland.

I. Wybrane dane o województwie małopolskim

I. Selected data on Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Ludność ^{ab} w tys.	3266,2	3336,7	3346,8	3354,1	3360,6
Na 1000 ludności ^b :					
małżeństwa zawarte	5,54	6,12	5,53	5,43	4,95
urodzenia żywe	10,00	11,12	10,63	10,48	10,22
zgony	8,90	8,90	8,90	9,13	9,02
przyrost naturalny	1,08	2,23	1,74	1,35	1,20
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	0,98	1,32	1,29	1,07	0,84
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d w tys.	354,0	412,1	438,4	440,6	431,9
rok poprzedni=100	.	101,2	106,4	100,5	98,0
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	178,1	142,2	145,1	161,2	164,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	13,8	10,4	10,5	11,4	11,5
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	88,5	83,8	84,2	84,2	87,3
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	83	72	71	85	80
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e w %	55,9	54,7	55,3	55,3	55,8
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e w %	47,4	49,8	50,2	49,6	49,7
Stopa bezrobocia według BAEL ^e w %	15,2	9,1	9,4	10,4	10,8
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^d w zł	2236,00	3113,61	3313,51	3393,36	3507,24
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	.	756,1	744,5	733,7	726,9
rok poprzedni=100	.	99,3	98,5	98,5	99,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	.	1543,10	1622,90	1715,35	1812,30
rok poprzedni=100	.	106,5	105,2	105,7	105,7

a Stan w końcu roku. b Od 2010 r. dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. c W przypadku migracji zagranicznych – dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

a As of the end of the year. b Since 2010 data were compiled on the basis of the results of NSP 2011. c In case of international migration – data fully comparable with the results of the surveys for years preceding 2010.

* Data revised in comparison to earlier published.

2014	2015	2016	2017	2018	Specification
3368,3	3372,6	3382,3	3391,4	3400,6	Population ^{ab} in thousands
					Per 1000 population ^b :
5,16	5,18	5,33	5,41	5,43	marriages contracted
10,23	10,30	10,76	11,27	11,15	live births
8,80	9,31	9,10	9,41	9,56	deaths
1,43	0,99	1,66	1,86	1,59	natural increase
0,88	0,93 ^c	1,09	1,21	1,63	internal and international net migration for permanent residence
431,1	440,7	460,4	483,6*	500,6	Average paid employment in the enterprise sector ^d in thousands
99,8	102,2	104,5	105,1*	103,5	previous year=100
139,0	119,6	96,5	79,4	71,5	Registered unemployed persons ^a in thousands
9,7	8,3	6,6	5,3*	4,7	Registered unemployment rate ^a in %
87,7	87,1	87,2	86,1	85,2	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
63	40	20	16	13	Unemployed persons per job offer ^a
55,9	55,5	56,0	56,1	56,0	Activity rate by LFS ^e in %
50,8	51,5	53,1	53,8	54,3	Employment rate by LFS ^e in %
9,1	7,2	5,2	4,2	2,9	Unemployment rate by LFS ^e in %
3661,51	3876,04*	4065,97	4375,40	4696,66	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^d in PLN
719,7	718,8	719,2	719,9*	739,1	Average monthly number of retirees and pensioners in thousands
99,0	99,9	100,1	100,1	102,7	previous year=100
1883,10	1938,81	1975,40	2029,96*	2122,42	Average monthly gross retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution in PLN
103,9	103,0	101,9	102,8	104,6	previous year=100

dotyczą 2014 r. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. e Przeciętne w roku;

for 2014. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. e Annual averages; data are not

I. Wybrane dane o województwie małopolskim (cd.)

I. Selected data on Małopolskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	.	924,05	955,17	1021,60	1084,34
rok poprzedni=100	.	104,7	103,4	107,0	106,1
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100):					
ogółem	102,2	102,6	104,3	103,6	100,8
żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	102,9	106,0	103,8	102,5
odzież i obuwie	94,9	95,4	99,2	97,8	96,4
mieszkanie	103,8	103,4	105,1	105,2	100,7
Plony zbóż podstawowych (z mieszkami zbożowymi) z 1 ha w dt	31,8	30,4	32,7	33,8	31,0
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) w szt.:					
bydło	.	33,0 ^a	28,9	33,2	32,1
trzoda chlewna ^b	.	59,9 ^a	43,2	40,9	30,8
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni=100):					
ziarna zbóż (bez siewnego)	68,0	122,3	128,0	103,5	99,8
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	120,6	111,6	116,9	116,8	100,1
żywca rzeźnego wieprzowego	90,4	85,8	120,2	111,9	98,3
Relacje cen skupu ^c 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:					
1 kg żyta	9,2	6,7	5,4	6,0	5,9
1 kg jęczmienia	8,7	6,4	5,1	6,1	5,7
Produkcja sprzedana przemysłu ^d (rok poprzedni=100; ceny stałe)	.	120,4	115,0	102,9	98,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^d w tys.	168,5	170,7	181,2	180,1	174,2
rok poprzedni=100	.	100,3	106,2	99,4	96,8

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. b W latach 2005–2013 stan w końcu lipca. c Ceny bieżące bez VAT.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

a Data of Agricultural Census as of 30 June. b In 2005–2013 as of the end of July. c Current prices excluding VAT. d Data concern economic

* Data revised in comparison to earlier published.

2014	2015	2016	2017	2018	Specification
1107,41	1140,46	1146,98	1163,06	1191,49	Average monthly gross retirement and other pension for farmers in PLN
102,1	103,0	100,6	101,4	102,4	previous year=100
					Price indices of consumer goods and services (previous year=100)
99,9	99,2	99,6	102,1	102,2	total
99,1	98,6	101,2	103,8	102,7	food and non-alcoholic beverages
95,8	95,8	97,4	96,8	97,6	clothing and footwear
100,9	100,6	99,0	101,8	102,3	dwelling
35,8	32,7	35,6	36,7	34,3	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
					Farm animals stock per 100 ha agricultural land (as of June) in heads:
31,4	32,3	32,4	30,0	30,7	cattle
35,3	35,3	32,0	33,5	30,4	pigs ^b
					Price indices of procurement (previous year=100):
81,2	98,5	93,9	109,7	107,2	cereal grain (excluding sowing seed)
89,7	105,2	97,5	105,7*	94,6	cattle for slaughter (excluding calves)
90,3	89,5	107,6	112,2*	89,9	pigs for slaughter
					Procurement price ^c per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
5,9	5,9	6,7	7,2	6,1	per kg of rye
5,6	5,7	6,4	7,0	5,8	per kg of barley
100,1	102,6	102,3*	109,6	107,9	Sold production of industry ^d (previous year=100; constant prices)
174,7	180,0	184,8	193,2	198,4	Average paid employment in industry ^d in thousands
100,3	103,0	102,7	104,6	102,7	previous year=100

d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. Wybrane dane o województwie małopolskim (dok.)

I. Selected data on Małopolskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Produkcja sprzedana budownictwa ^a (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	.	126,5	118,5	93,0	92,5
Produkcja budowlano-montażowa ^a (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	.	107,2	130,8	98,5	87,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^a w tys.	29,8	41,6	45,7	45,6	41,1
rok poprzedni=100	.	107,0	110,0	99,6	90,2
Mieszkania oddane do użytkowania	10704	12264	12634	15294	15482
rok poprzedni=100	98,9	65,3	103,0	121,1	101,2
na 1000 ludności	3,3	3,7	3,8	4,6	4,6
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	106,8	114,9	112,1	104,5	106,7
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	.	108,5	109,3	109,1	101,1
Podmioty gospodarki narodowej ^{bc}	289712	331363	331595	343375	351074
rok poprzedni=100	100,3	105,5	100,1	103,6	102,2
w tym spółki handlowe	16146	22530	24282	26714	29436
rok poprzedni=100	106,0	108,1	107,8	110,0	110,2
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2701	3740	3924	4186	4463
rok poprzedni=100	106,7	104,8	104,9	106,7	106,6
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębior- stwach niefinansowych ^d w %	.	95,0	95,3	95,5	95,1
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębior- stwach niefinansowych ^d w %:					
brutto	.	5,0	4,7	4,5	4,9
netto	.	4,2	3,8	3,8	4,2
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^d w mln zł (ceny bieżące)	3927,9	4616,6	6536,3	7498,5	6709,0
rok poprzedni=100 (ceny bieżące)	.	91,4	141,6	114,7	89,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons address does not exist in the REGON register. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

* Data revised in comparison to earlier published.

2014	2015	2016	2017	2018	Specification
107,6	101,1	88,4	110,0	137,2	Sold production of construction ^a (previous year=100; current prices)
106,4	105,6	85,9	106,7	125,3	Construction and assembly production ^a (previous year=100; current prices)
38,6	37,3	37,6	38,1	40,8	Average paid employment in construction ^a in thousands
93,9	96,6	100,7	101,5	107,1	previous year=100
15630	14600	17379	19963	18220	Dwellings completed
101,0	93,4	119,0	114,9	91,3	previous year=100
4,6	4,3	5,1	5,9	5,4	per 1000 population
102,1	106,4	95,3	93,4	94,5	average usable floor space per dwelling in m ²
99,8	104,3	103,2	107,2	104,7	Retail sale of goods ^a (previous year=100; current prices)
356785	363883	371107	380020	391539	Entities of the national economy ^{bc}
101,6	102,0	102,0	102,4	103,0	previous year=100
32096	36083	40150	43478	41526	of which commercial companies
109,0	112,4	111,3	108,3	95,5	previous year=100
4819	5112	5906	6338	5642	of which with foreign capital participation
108,0	106,1	115,5	107,3	89,0	previous year=100
94,9	94,7	94,8	94,5	94,6	Cost level indicator in non-financial enterprises ^d in %
					Turnover profitability indicator in non-financial enterprises ^d in %:
5,1	5,3	5,2	5,5	5,4	gross
4,5	4,7	4,4	4,6	4,5	net
7637,1	8442,2	7683,2	7924,1*	8774,1	Investment outlays in enterprises ^d in million PLN (current prices)
113,8	110,5	91,0	103,1*	110,7	previous year=100 (current prices)

prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. c Od 2014 r. bez podmiotów, dla których informacja liczba pracujących przekracza 49 osób.

tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. c Since 2014 excluding entities for which the information about the business

II. Wybrane dane o województwie małopolskim według miesięcy

II. Selected data on Małopolskie voivodship in months

Wyszczególnienie a – 2017 b – 2018		I	II	III	IV	V	VI
Ludność ¹ w tys.	a	.	.	.	.	.	3386,2
	b	.	.	.	.	.	3395,7
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ² w tys.	a	479,0	481,9	482,6	483,5	483,7	484,2
	b	498,9	498,6	499,5	500,2	500,4	501,8
poprzedni miesiąc=100	a	102,9	100,6	100,1	100,2	100,0	100,1
	b	102,7	99,9	100,2	100,1	100,0	100,3
analogiczny miesiąc roku poprzedniego=100	a	105,1	105,5	104,8	104,9	104,8	104,4
	b	104,2	103,5	103,5	103,4	103,5	103,6
Bezrobotni zarejestrowani ¹ w tys.	a	100,9	100,4	95,8*	90,5	86,8	83,4
	b	83,1	82,6	80,4	76,5	73,2	71,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego ¹ w %	a	6,8	6,7	6,4	6,1	5,9	5,6
	b	5,5	5,5	5,3	5,1	4,9	4,7
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	a	8523	10370	12629	8727	10098	10020
	b	9018	9574	11948	10557	9417	8602
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ¹	a	16	13	12	13	11	10
	b	11	10	10	8	9	9
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ² w zł	a	4103,49	4112,86	4516,68	4357,37	4264,36	4391,93
	b	4410,70	4457,64	4881,56	4735,04	4547,36	4695,95
poprzedni miesiąc=100	a	95,3	100,2	109,8	96,5	97,9	103,0
	b	95,5	101,1	109,5	97,0	96,0	103,3
analogiczny miesiąc roku poprzedniego=100	a	106,6	105,5	106,6	105,9	107,6	106,6
	b	107,5	108,4	108,1	108,7	106,6	106,9
Wskaźnik cen:							
towarów i usług konsumpcyjnych							
analogiczny okres roku poprzedniego=100	a	.	.	102,0 ³	.	.	101,8 ⁴
	b	.	.	102,0 ³	.	.	102,4 ⁴
skupu ziarna zbóż:							
poprzedni miesiąc=100	a	102,9	100,3	99,3	104,2	106,2	104,0
	b	99,7	95,2	101,2	100,9	97,9	105,3
analogiczny miesiąc roku poprzedniego=100	a	96,6	103,2	103,3	106,9	112,6	114,9
	b	107,8	102,3	104,3	101,0	93,1	94,2
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):							
poprzedni miesiąc=100	a	103,7	95,3	99,8	100,7	102,0	98,8
	b	94,0	103,7	97,1	100,8	97,6	101,9
analogiczny miesiąc roku poprzedniego=100	a	104,5	109,6	113,5	106,4	104,2	107,7
	b	100,8	109,6	106,7	106,8	102,1	105,3
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:							
poprzedni miesiąc=100	a	96,7	100,8	101,8	111,6	99,4	101,8
	b	91,0	104,4	103,0	98,0	98,7	103,9
analogiczny miesiąc roku poprzedniego=100	a	129,6	124,4	122,7	136,6	133,0	120,7
	b	87,2	90,3	91,4	80,2	79,6	81,3

1 Stan w końcu okresu. 2 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 3–6 Dane

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

1 As of the end of the period. 2 Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. 3–6 Data

* Data revised in comparison to earlier published.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification	
						a – 2017 b – 2018	
.	.	.	.	.	3391,4	a	Population ¹ in thousands
.	.	.	.	.	3400,6	b	
486,2	486,1	485,7	485,4	485,3	485,8	a	Average paid employment in the enterprise sector ² in thousands
502,8	503,0	502,3	501,4	501,2	498,6	b	
100,4	100,0	99,9	99,9	100,0	100,1	a	previous month=100
100,2	100,0	99,9	99,8	100,0	99,5	b	
104,3	104,4	104,4	104,3	104,0	104,3	a	corresponding month of previous year=100
103,4	103,5	103,4	103,3	103,3	102,6	b	
82,7	82,7	81,9	78,6	78,4	79,4	a	Registered unemployed persons ¹ in thousands
71,0	70,6	70,0	69,4	70,4	71,5	b	
5,6	5,6	5,5	5,3	5,3	5,3*	a	Registered unemployment rate ¹ in %
4,7	4,7	4,7	4,6	4,7	4,7	b	
8438	10117	10769	10870	8790	6873	a	Job offers declared during a month
8813	8528	8012	8395	7775	5773	b	
11	10	10	10	10	16	a	Registered unemployed persons per job offer ¹
9	9	11	11	11	13	b	
4382,07	4358,05	4380,87	4401,56	4395,47	4618,14	a	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ² in PLN
4669,66	4653,42	4682,45	4713,72	4735,53	5025,09	b	
99,8	99,5	100,5	100,5	99,9	105,1	a	previous month=100
99,4	99,7	100,6	100,7	100,5	106,1	b	
108,0	107,9	107,1	108,3	107,0	107,2	a	corresponding month of previous year=100
106,6	106,8	106,9	107,1	107,7	108,8	b	
							Price indices of:
							goods and services
.	.	102,0 ⁵	.	.	102,6 ⁶	a	corresponding period of previous year=100
.	.	102,6 ⁵	.	.	101,9 ⁶	b	
							procurement of cereal grain:
94,6	94,4	96,8	108,2	98,0	102,9	a	previous month=100
96,0	110,1	108,9	102,1	101,8	102,6	b	
114,9	111,6	111,7	123,3	114,1	111,2	a	corresponding month of previous year=100
95,6	111,5	125,4	118,3	122,8	122,5	b	
							procurement of cattle for slaughter (excluding calves):
98,0	105,7	98,6	102,4	99,9	106,2	a	previous month=100
97,3	104,3	98,6	100,6	103,8	98,9	b	
107,8	115,3	108,9	120,9	112,3	111,2	a	corresponding month of previous year=100
104,5	103,1	103,1	101,2	105,2	97,9	b	
							procurement of pigs for slaughter:
97,3	100,3	98,3	91,6	96,2	97,9	a	previous month=100
102,0	105,1	97,0	95,2	95,7	97,6	b	
108,7	104,8	104,2	99,9	98,7	92,6	a	corresponding month of previous year=100
85,3	89,3	88,1	91,6	91,1	90,8	b	

dotyczą okresów (miesiące): 3 – I–III, 4 – IV–VI, 5 – VII–IX, 6 – X–XII.

concern periods (months): 3 – I–III, 4 – IV–VI, 5 – VII–IX, 6 – X–XII.

II. Wybrane dane o województwie małopolskim według miesięcy (dok.)

II. Selected data on Małopolskie voivodship in months (cont.)

Wyszczególnienie a – 2017 b – 2018		I	II	III	IV	V	VI
Relacja ceny skupu ¹ 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	a	7,3	7,6	7,4	8,3	7,6	7,7
	b	6,0	6,3	6,4	6,1	6,3	6,5
Produkcja sprzedana przemysłu ² (ceny stałe):							
poprzedni miesiąc=100	a	97,1	104,8	114,2	95,0	101,7	105,8
	b	101,5	102,5	109,6	100,7	98,8	104,4
analogiczny miesiąc roku poprzedniego=100	a	108,3	103,1	108,9	105,4	109,3	107,6
	b	112,9	110,4	105,9	112,4	109,2	107,8
Produkcja budowlano-montażowa ² (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc=100	a	36,9	109,9	157,7	83,7	123,6	121,3
	b	42,4	123,5	149,0	104,3	102,5	120,1
analogiczny miesiąc roku poprzedniego=100	a	101,3	88,0	122,4	86,7	96,5	102,0
	b	126,1	141,6	133,7	166,6	138,1	136,7
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	2160	3414	5067	7350	8236	9506
	b	2017	3276	4555	6504	7602	8701
analogiczny okres roku poprzedniego=100	a	114,4	106,9	121,7	117,4	109,7	114,4
	b	93,4	96,0	89,9	88,5	92,3	91,5
Sprzedaż detaliczna towarów ² (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc=100	a	75,2	99,2	114,4	95,1	100,1	107,6
	b	74,4	97,8	116,9	93,1	102,6	109,1
analogiczny miesiąc roku poprzedniego=100	a	113,5	111,7	107,6	107,8	105,4	104,0
	b	105,0	103,5	105,7	103,5	106,1	107,6
Podmioty gospodarki narodowej ³	a	370862	371125	372281	373328	374447	375730
	b	380294	380863	381893	383192	385332	387117
w tym spółki handlowe	a	40434	40739	41081	41311	41597	41850
	b	43773	44011	44209	44426	44593	44813
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	5940	5987	6045	6097	6112	6149
	b	6365	6379	6418	6447	6459	6472
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsię- biorstwach niefinansowych ⁴ :							
brutto w %	a	.	.	6,0	.	.	6,5
	b	.	.	5,1	.	.	5,9
netto w %	a	.	.	4,8	.	.	5,7
	b	.	.	4,3	.	.	5,0
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach niefinansowych ⁴ w mln zł (ceny bieżące)	a	.	.	1299,3	.	.	3094,0
	b	.	.	1301,0	.	.	3361,1
analogiczny okres roku poprzedniego=100 (ceny bieżące)	a	.	.	95,7	.	.	99,9
	b	.	.	100,1	.	.	108,6

1 Ceny bieżące bez VAT. 2 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 3 W rejestrze REGON; w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

1 Current prices excluding VAT. 2 Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. 3 In the REGON number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.

* Data revised in comparison to earlier published.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2017 b – 2018	
7,5	7,9	7,8	7,0	7,3	6,7	a	Procurement price ¹ per kg of pigs for slaughter
6,5	6,6	6,3	6,0	5,5	5,7	b	to marketplace price per kg of rye
							Sold production of industry ² (constant prices):
95,1	98,1	105,5	105,1	96,5	91,0	a	previous month=100
95,8	96,3	104,6	108,3	95,2	89,5	b	
109,3	109,8	106,1	115,6	109,7	108,0	a	corresponding month of
108,6	106,6	105,7	108,8	107,3	105,5	b	previous year=100
							Construction and assembly production ² (current prices):
103,1	90,0	131,8	96,3	97,9	118,7	a	previous month=100
94,2	94,0	109,5	115,1	85,1	144,1	b	
142,0	118,0	121,8	114,5	103,1	109,8	a	corresponding month of
124,9	130,5	108,4	129,5	112,6	136,8	b	previous year=100
12383	13492	14575	16018	18285*	19963	a	Dwellings completed
10792	12025	12961	15839	17056	18220	b	(since the beginning of the year)
121,8	117,7*	119,2	117,0	117,9	114,9	a	corresponding period of
87,2	89,1	88,9	98,9	93,3	91,3	b	previous year=100
							Retail sale of goods ² (current prices):
94,4	101,6	102,2	97,1	100,7	126,5	a	previous month=100
94,3	100,4	98,7	101,2	97,4	119,3	b	
106,8	106,8	106,3	105,3	107,0	106,0	a	corresponding month of
107,4	106,1	102,6	106,9	103,4	97,5	b	previous year=100
376472	377571	377822	378631	379293	380020	a	Entities of the national economy ³
382761	384849	386608	388598	389963	391539	b	
42076	42327	42567	42880	43161	43478	a	of which commercial companies
40481	40678	40864	41144	41357	41526	b	
6188	6223	6252	6287	6323	6338	a	of which with foreign capital participa-
5485	5521	5558	5590	5616	5462	b	tion
							Turnover profitability indicator in non-financial enterprises ⁴
.	.	5,9	.	.	5,5	a	gross in %
.	.	5,9	.	.	5,4	b	
.	.	4,9	.	.	4,6	a	net in %
.	.	5,0	.	.	4,5	b	
.	.	5174,0	.	.	7924,1*	a	Investment outlays in non-financial
.	.	5645,7	.	.	8774,1	b	enterprises ⁴ in million PLN (current prices)
.	.	101,9	.	.	103,1*	a	corresponding period of
.	.	109,1	.	.	110,7	b	previous year=100 (current prices)

bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. 4 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych,

register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period. 4 Data concern economic entities in which the